

Gorenjski Glas

PETEK, 6. APRILA 2018

LETO LXXI, ŠT. 28, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V hlevu štirinajst poginjenih krav

Na eni od kmetij na Praprotnem so veterinarji našli na neverjeten prizor: v hlevu so odkrili kar štirinajst poginjenih goved, šestnajst še živih živali pa je bilo v precej slabem stanju. Lastnici so ovadili.

SIMON ŠUBIC

Praprotno – Na kmetiji Pri Tajnet na Praprotnem so veterinarji prejšnji teden našli štirinajst poginjenih krav, poleg njih pa še šestnajst živih živali v slabem stanju, so za Gorenjski glas potrdili na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR). V uredništvu smo namreč pred dnevi prejeli anonimko, ki je opozorila na primer poginjenih goved na Praprotnem. Uprava je sicer na policijo zoper imetnika kmetije – na njej živita mati in hči – že podala

kazensko ovadbo zaradi suma mučenja živali. Na UVHVVR so pojasnili, da so bili 27. marca obveščeni o poginjenih živalih na Praprotnem. »Na posestvo se je takoj odpravila skupina uradnih veterinarjev. V hlevu so našli 14 poginjenih živali, ki so glede na stanje kadavrov poginile v različnih časovnih obdobjih. Nekateri kadavri so bili že macerirani. V hlevu je bilo tudi 16 živih živali. Vse živali so bile v slabem rejnem stanju. Živali so po izjavi imetnika poginjale od decembra lani do marca. Vzrok pogina je bilo

zanemarjanje živali in pomanjkljiva oskrba z vodo in hrano,« so razložili. Žive živali so takoj poslali v zakol v klavnico v Škofjo Loko. Pri pregledu živali v klavnici je bil en trup zaradi kaheksije zaplenjen, ostale krave pa so ocenili kot zdravstveno ustrezne, vendar slabo omiščene. Drugih patoloških sprememb niso ugotovili. Z UVHVVR so še sporočili, da v preteklosti obravnavana kmetija ni bila problematična glede oskrbe živali, je pa uprava na kmetiji vodila dva druga postopka.

► 8. stran

Hlev na kmetiji Pri Tajnet na Praprotnem, v katerem so veterinarji našli kar štirinajst poginjenih živali, je odslej prazen. / Foto: Simon Šubic

Začel se bo veliki okoljski projekt

Podpis pogodbe o sofinanciranju je dal zeleno luč za začetek gradnje največjega okoljskega kohezijskega projekta v Sloveniji v obdobju med letoma 2014 in 2020, ki bo potekal tudi na območju občin Medvode in Vodice.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen je z župani Mestne občine Ljubljana Zoranom Jančičem, Občine Medvode Nejcem Smoletom in Občine Vodice Acom Francem Šuštarjem v torek podpisala sofinancersko pogodbo za izvedbo največjega kohezijskega okoljskega projekta v obdobju 2014–2020 – Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodnosnika Ljubljanskega polja. Ocenjena vrednost projekta, v katerem se bo v občinah zgradila kanalizacija, sekundarna kanalizacija

ter zbiralnik in nadgradila centralna čistilna naprava, znaša dobrih 135,6 milijona evrov, od tega so 69

milijonov evrov pridobili evropskih sredstev, dvanajst milijonov evrov bo prispevala država, dobrih 55

milijonov evrov pa bo občinskih. Kot je dejala ministrica Majcnova, se z izgradnjo kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave vodam, življenju v njih in ob njih obetajo boljši časi. Projekt je izrednega pomena tudi za občini Medvode in Vodice. V občini Medvode je načrtovana gradnja kanalizacije v aglomeracijah Medvode in Spodnje Pirniče, in sicer na območju Vikrč, Spodnjih Pirnič, Zgornjih Pirnič, Verju, ter dograditev kanalizacijskega sistema v naseljih Medvode (del Preske in Čarmanova ulica), Ladja, Goričane, Rakovnik in Vaše.

► 8. stran

Župana Medvod Nejc Smole in Vodice Aco Franc Šuštar v pogovoru z ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen

Priloge: **Zgornjesavc**
jeseniške novice
deželne novice

IZBERITE PRAV. OKNA JELOVICA. JELOVICA

POMLADNE UGODNOSTI
LESENA in LES-ALU okna

www.jelovica-okna.si

AKTUALNO

Prenos poslov iz GBD na BKS Bank

BKS Bank bo predvidoma s 30. aprilom prevzela finančne instrumente več kot devet tisoč strank GBD Gorenjske borznoposredniške družbe, s tem pa bo postala ena najpomembnejših ponudnic investicijskih storitev.

2

GORENJSKA

Pošte si ne želijo izgubiti

Krajani Mavčič in okoliških vasi v kranjski občini si želijo, da pošta v kraju ostane, saj jim pomeni več kot zgolj pošiljanje in dvigovanje poštinih pošiljk. V kratkem naj bi Pošta Slovenije ukinila tudi pošto v Žabnici.

5

ŠPORT

Stopam v velike čevlje, a verjamem, da bo noga rasla

Gorazd Bertonec, uradno še kandidat za glavnega trenerja slovenske moške A-reprezentance v smučarskih skokih, je včeraj javnosti predstavil svojo vizijo dela.

11

CG+

Sem človek akcije, trga

Rado Čulibrk, direktor Nika Železniki in letošnji nagajenec Gospodarske zbornice Slovenije: »Prisegam na enostavne rešitve. Sem človek akcije, trga. Glavno, kar sem uvedel v Niku, je, da kupce poslušamo in naredimo vse, da so zadovoljni.«

18

VREME

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa delno jasno z zmerno oblačnostjo. Vse dni bo suho.

-1/16 °C

jutri: pretežno jasno

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, v sredo od 7. do 16. ure.

MALI OGLAS

april/18

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najajem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ____ / ____ - ____ - ____

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ____ / ____ - ____ - ____

Janez Janša: smer ni prava

Smer, v katero gre Slovenija, ni prava, je na pogovornem večeru s strankarskim kolegom Brankom Grimsom ocenil prvak SDS Janez Janša.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – V sredo je v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah potekal pogovorni večer z naslovom Zdaj gre za Slovenijo, ki ga je organiziral cerkljanski občinski odbor Slovenske demokratične stranke. Osrednji gost večera, ki ga je vodil poslanec Branko Grims, je bil vodja največje opozicijske stranke SDS Janez Janša.

Prvak Slovenske demokratične stranke se je najprej dotaknil širših izzivov, s katerimi se spoprijemamo dandanes. Največjega vidi v migrantski problematiki, s katero se Slovenija v času migrantske krize ni ustrezno spopadla. »Schengen je padel v Sloveniji in Grčiji, nikjer drugje. Zato danes na mejah znova kažete dokumente,« je povedal Janša.

Za zagotovitev varnosti države je treba zavarovati meje, a kot pravi, Slovenija nima ustreznih kapacitet za varovanje šeststo kilometrov meje s Hrvaško, posebej ob trenutnem stanju slovenske vojske. Zato jo je nujno treba reformirati in opraviti tudi razpravo o ponovni uvedbi vojaške obveznosti.

Janez Janša je v družbi Branka Grimsa obiskal Cerklje.

Po zagotovitvi varnosti je treba zagotoviti ustrezne razmere za razvijanje podjetništva in gospodarstva. Davčne dajatve dušijo slovensko gospodarstvo, meni Janša. »Ključni problem so dajatve na delo. Slovenija spada v vrh držav OECD po davčni obremenjenosti plač, kar duši programe z visoko dodano vrednostjo in vzpostavlja sistem nizko plačanih delovnih mest,« prav Janša. SDS si bo zato prizadevala za razbremenitev plač, znižali pa bi tudi davek na dodano vrednost. Podobno bi

storili tudi z davkom na dohodek pravnih oseb (davek na dobiček), s čimer bi spodbudili investiranje.

Kritičen je bil do obstoječega sistema socialnih transferjev, saj spodbuja lenost. »Razlika med minimalno plačo ali pokojnino in vsemi socialnimi podporami, ki jih nekdo lahko dobi, je le nekaj evrov,« pravi Janša, kar demotivira tiste, ki delajo, in ustvarja vzdušje, da se delo ne spleča.

Velik izziv je tudi dvig rodnosti. V SDS jo nameravajo spodbuditi z instrumenti,

kot je vzpostavitev univerzalnega otroškega dodatka za vsakega otroka. Mladim družinam bi ponudili tudi pomoč pri reševanju stanovanjskega problema, pri čemer bi za vsakega otroka dvajset odstotkov glavnice stanovanjskega kredita družini odpisali. »Družina s petimi otroki lahko delno reši stanovanjski problem s pomočjo države.« Najvažnejše pa je po Janševih besedah spremeniti miselnost ljudi, saj, kot pravi, primanjkljaja otrok ne moremo nadomestiti z uvozom migrantov.

Prenos poslov iz GBD na BKS Bank

BKS Bank bo predvidoma s 30. aprilom prevzela finančne instrumente več kot devet tisoč strank GBD Gorenjske borznoposredniške družbe, s tem pa bo postala ena najpomembnejših ponudnic investicijskih storitev v Sloveniji.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – GBD Gorenjska borznoposredniška družba (GBD BPD) bo na podlagi sklenjene pogodbe opravljanje investicijskih storitev in poslov prenesla na BKS Bank AG, Bančno podružnico, Ljubljana, ki bo tako predvidoma 30. aprila od GBD-ja prevzela domače in tuje finančne instrumente, vključno z denarjem in drugim premoženjem strank ter vodenje nematerializiranih vrednostnih papirjev. Kot so ob tem sporočili iz GBD-ja, bodo

stranke o tem podrobno obvestili v tem mesecu. Prenos bo za vse stranke, ki imajo v GBD BPD odprti trgovačni račun ali finančna sredstva v upravljanju, brezplačen. BKS Bank bo investicijske storitve opravljalna na podlagi obstoječih pogodb, ki so jih stranke sklenile z GBD. »S strankami GBD želimo sodelovati kot partnerji in nuditi kakovostno svetovanje ter v njihovo zadovoljstvo dosežati dobre rezultate. Svoje posle bodo lahko opravljale tudi v Kranju,« je ob podpisu pogodbe dejal Alexander Novak, vodja BKS Bank

v Sloveniji, in dodal, da je njihova ponudba borznega posredovanja usmerjena tako na stranke z dolgoletnimi izkušnjami na kapitalnih trgih kot tudi na tiste, ki se za naložbe odločajo predvsem kratkoročno.

Koncern BKS Bank ima sedež v Celovcu, njegove delnice od 1986. leta dalje kotirajo na Dunajski borzi, ima 62 enot v Avstriji, Sloveniji, na Hrvaškem in na Slovaškem ter zaposluje okoli 1100 ljudi. Ob koncu lanskega septembra je imel 7,5 milijarde evrov bilančne vsote in 51,6 milijona evrov

čistega dobička. Na slovenski trg je vstopil 1998. leta z nakupom lizinske družbe, današnje BKS-leasing, od leta 2004 pa je preko bančne podružnice dejaven tudi v bančnih poslih. V Slovenije posluje s sedmimi bančnimi enotami, ena od njih je tudi v Domžalah, ter z lizinsko družbo BKS-leasing, v katerih več kot sto zaposlenih skrbi za 16.300 strank. Ob koncu lanskega septembra je upravljala kredite v vrednosti 597,6 milijona evrov ter vloge strank, ki niso banke, v vrednosti 870,1 milijona evrov.

Židan bo predstavil volilni program SD

Kranj – Prihodnji teden bodo potekali pogovori predsednika Socialnih demokratov Dejana Židana z državljanami in državljani o volilnem programu stranke pod naslovom Samozaveštna Slovenija 2018–2026. Javna tribuna bo tudi v Kranju, in sicer v ponedeljek, 9. aprila, ob 18. uri in kinematografu Kolosej De Luxe (dvorana 3).

Praznik Medobčinskega društva Sožitje Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo Sožitje Kranj letos praznuje petdesetletnico. Osrednja prireditev bo jutri, 7. aprila, ob 12. uri v dvorani Grandis Kongresnega centra Brdo pri Kranju. V programu bodo sodelovali člani društva in zunanji gosti, dogodka se bo udeležil tudi predsednik državnega zbora dr. Milan Brglez.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MARTIN AHČIN iz Cerkelj na Gorenjskem.

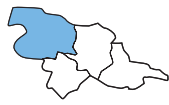
SDS **VSO**
ZDRUŽENJE ZA VREDNOTE SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE

Vabimo vas na okroglo mizo
OBRAMBA VREDNOT IN VIŠEGRAJSKA SKUPINA
Okrogla miza bo v sredo, 11. aprila 2018, ob 19.30 v dvorani Kulturnega doma Preddvor – Dvorski trg 10.

Gostje večera bodo:

- veleposlanica Republike Madžarske
ga. Edit Szilágyiné Bátorfi
- veleposlanik Republike Poljske
g. Paweł Czerwiński
- nekdanji vojaški vikar Slovenske vojske
g. Jože Plut
- in poslanec, predsednik KNOVS
mag. Branko Grims.

Vabljeni!

Rebalans zaradi zime, vrtca, vodovoda

V žirovniški občini bodo z rebalansom omogočili dodatno zadolžitev v višini 350 tisoč evrov.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Na Občini Žirovnica so pripravili predlog rebalansa proračuna za leto 2018, ki je v javni obravnavi. Kot je povedal župan Leopold Pogačar, ga bodo občinski svetniki predvidoma obravnavali na seji konec meseca. Rebalans je potreben zaradi povečanja nekaterih odhodkov, zato bodo v proračun vključili načrtovano dodatno zadolžitev v višini 350 tisoč evrov.

Odhodki so se povečali predvsem zaradi stroškov zimskih služb, ki so bili zaradi velike količine snega za 90 tisoč evrov višji od načrtovanih. Skoraj 25 tisoč evrov več bodo zaradi povečane vpisa otrok v vrtec morali nameniti odprtju vsaj enega dodatnega oddelka vrtca

in subvenciji. »Okrog 160 tisoč evrov dodatnih odhodkov gre na račun gradnje infrastrukture na Bregu, predvsem zato, ker je zaradi globine in tehnologije pri gradnji kanalizacije treba obnoviti tudi vodovod. Odločili smo se, da ne bomo okrnili predvidenih investicij, transferjev, razpisov, zato smo zaradi uravnoteženosti prihodkov in odhodkov raje predvideli zadolževanje,« je razloge za načrtovano zadolžitev pojasnil župan.

V skladu s predlaganim rebalansom naj bi prihodka proračuna za leto 2018 znašali 4,3 milijona evrov, odhodki pa 5,7 milijona. Proračunski primanjkljaj v višini 1,4 milijona evrov bodo pokrili z ostankom sredstev na računih in z zadolžitvijo v višini 391 tisoč evrov.

O varnosti v Žirovnici

Breznica – Na območju občine Žirovnica so policisti Policijske postaje Jesenice lani obravnavali 23 kaznivih dejanj, in sicer deset velikih tatvin, štiri tatvine, eno zatajitev, eno kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, eno poslovno goljufijo in štiri uporabe ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva. Preiskananost kaznivih dejanj je bila dvajset odstotna, je povedal komandir Policijske postaje Jesenice Robert Račman na zadnji seji žirovniškega občinskega sveta. Policisti so lani obravnavali 33 prometnih nesreč, eno s smrtnim izidom, in 26 kršitev javnega reda in miru. »Skupna ugotovitev je bila, da je občina Žirovnica varna občina,« je po seji povedal župan Leopold Pogačar in posebej izpostavil dobro delo vodje policijskega okoliša Zorana Pleja.

Rešitelji Ski hotela odhajajo

Ko se vrsto let ni našlo rešitve za tedaj že propadajoči Ski hotel na Voglu, so v kisljabolko zagrizli sedaj že lastniki, tedaj najemniki kampa Zlatorog Aco Trampuž in Miran Taslidža z ekipo. Po petih letih pa hotel zapuščajo, saj niso našli skupnega jezika z novim lastnikom smučišča Vogel.

ANDRAŽ SODJA

Ribčev Laz – Iz Ski hotela na Voglu so minuli teden sporočili, da se njihova petletna zgodba v hotelu končuje, saj jim ni uspelo najti skupnega jezika z novim lastnikom Smučarskega centra Vogel. Spomnimo: Ski hotel Vogel je del propadajoče nepremičninske investicije Zmaga Pačnika v Bohinju, ki se je pred petimi leti znašel na začetku podobne zgodbe propada kot hotel Zlatorog. Tedaj sta v zgodbo po prvem letu delovanja v kampu Zlatorog vstopila tedanja najemnika kampa, danes že lastnika Aco Trampuž in Miran Taslidža, ki sta delno prenovila hotel, ki je bil že v katastrofalnem stanju, z zamrznjenimi in razpokanimi radiatorji in drugo škodo zaradi nevestnih lastnikov in najemnikov.

Kaj je v ozadju odhoda z Vogla, smo preverili pri Aco Trampužu, ki je povedal, da jim je Vogel, d. d., odpovedal pogodbo o sodelovanju z namenom, da zapustijo hotel: »Kasneje nam je podal nove pogoje, ki veljajo do 30. aprila. Želja novega lastnika

Vogel, d. d., je, da nima konkurence oziroma da eventualno kupi Ski hotel. Če smo mi najemniki, pa bi bil po njegovem mnenju nakup dražji.« Kot je še dodal Trampuž, so praviloma poslovali z izgubo, lani pa jim je uspelo sezono zaključiti s pozitivno ničlo: »Letos bi poslovali pozitivno, če bi delali še poleti, saj imamo do konca poletja tudi plačano najemnino. Razumeli smo, da nismo za-

dogovor, v hotelu pa kljub nujno potrebni večji obnovi niso bili motivirani vlagati večjih sredstev, saj so bile najemne pogodbe vedno kratkoročne: »Zimske sezone so kratke, poleti pa je težko pridobiti nočitve na gori. Od zasebnega lastnika smučišča sem pričakoval, da bo imel boljšo presojo, kaj mu hotel prinese. In da bo vsaj lepše pripravljen z nami zaključiti.«

Ski hotel Vogel je po informacijah najemnikov beležil od 3000 do 3500 nočitev letno, letos bi s poletno sezono lahko presegli 4000 tisoč, saj so že pozimi do sedaj zabeležili 3741 nočitev. Hotel so obnovili in obratovali z vizijo, da obdržijo zaposlene, ki delajo čez poletje v kampu Zlatorog, tako da jih čez zimo zaposlijo v Ski hotelu.

želeni, zato gremo.« Povezave s smučiščem v prvih štirih letih Trampuž ocenjuje kot odlične, še zadnje leto kot solidne, začelo pa se je s spreminjanjem dogovorov, da nam bodo določene storitve obračunavali dodatno ali dražje, z grožnjo, da bo po 1. maju še dražje. Povračila vložka v hotel ne pričakujejo, saj takšen tudi ni bil

Ski hotel Vogel je po informacijah najemnikov beležil od 3000 do 3500 nočitev letno, letos bi s poletno sezono lahko presegli 4000, saj so že pozimi zabeležili 3741 nočitev. Kot je zaključil Trampuž, so hotel obnovili in obratovali z vizijo, da obdržijo zaposlene, ki delajo čez poletje v kampu Zlatorog, tako da jih čez

zimo zaposlijo v Ski hotelu. »Vložek ne bo nikoli povrnjen. Smo se že v lanskem letu usmerili dodatno v hotel Bohinj, letos načrtujemo večje investicije v kampu Zlatorog in hotelu Bohinj.«

Za pogled smučišča Vogel smo se obrnili na podjetje Vogel, d. d., kjer direktorica splošnega sektorja odgovarja, da so z najemniki ves čas korektno sodelovali in se s ponudbo dopolnjevali: »Cene storitev so v tej zimski sezoni ostale identične lanskim, prav tako smo najemnikom priskočili na pomoč tako z oskrbo vode kot ostalimi energenti. Da bodo predčasno zaključili, smo bili obveščeni, tako smo se tudi dogovorili o vračilu vozovnic in sprejeli nekatere njihove rezervacije.«

Neuradno naj bi se Vogel zanimal za nakup hotela, saj imajo največjo korist in praktičen monopol do pristopa na goro, zato bi bil takšen nakup zanje poslovno smiselno. Ali bodo zmožni doseči dogovor s Pačnikom, pri čemer so bili do sedaj drugi neuspešni, pa bo pokazal čas.

Jubilej Turističnega društva Brezje

Konec meseca bo minilo šestdeset let, odkar so na Brezjah ustanovili turistično društvo. Obletnice so se spomnili tudi na nedavnem zboru članov, kjer so predstavili delo v preteklem letu in načrte za prihodnje.

MARJANA AHAČIČ

Brezje – Kot je povedal predsednik društva Branislav Šmitek, so si za leto 2017 zastavili smeje načrte, ki jih, ker se je število turistov na Brezjah v primerjavi z letom poprej nepričakovano zmanjšalo, žal niso popolnoma dosegli. »Večina zastavljenih ciljev je bila uresničena, žal pa nam ni uspelo realizirati finančnega načrta, ki je temeljil na predpostavki, da se obisk Brezij v letu 2017 ne bo zmanjšal. Potiho smo pričakovali celo povečanje obiska in prodaje, ker je bilo leto 2017 jubilejno, minilo je namreč 110 let od kronanja Marijine pobe. A obisk se je v primerjavi z letom 2016 zmanjšal, prav tako tudi obseg stojnične prodaje. Glede na število parkiranih avtomobilov in avtobusov ob sobotah in nedeljah se je obisk Brezij glede na leto poprej lani

Za letos načrtujejo, da bodo opremili še tri dodatne turistične sobe v gostilni na Brezjah, ki je v lasti društva.

zmanjšal za več kot sedem odstotkov, v zadnjih dvajsetih letih je bil manjši le še v letih 2012 in 2013.«

Sicer pa je društvo lani uresničilo precej zastavljenih načrtov; tako so opremili

tri turistične sobe v nadstropju novega prizidka Gostilne Pr' Finžgarju, kjer so uredili tudi zunanji vhod v nadstropje. Vzpostavili so novo prometno povezavo prek parkirišča, nanj namestili tri nove solarne svetilke in opravili vsa inštalacijska dela za postavitve parkomata. Izdelali so tudi novo izhodiščno informacijsko tablo za Pot miru. Člani so sicer sodelovali na številnih delovnih akcijah ter opravili

ogromno prostovoljnega dela, predvsem pri vzdrževanju infrastrukture in urejanju prometa, je še povedal Šmitek.

Za letos načrtujejo, da bodo opremili še tri dodatne turistične sobe v gostilni na Brezjah, ki je v lasti društva in jo sicer počasi, a vztrajno prenavljajo. Nadejajo se, da bo z novim najemnikom boljše zaživela tudi gostilna Črnivc. Še naprej bodo obnavljali in označevali učne poti in parkirišče, organizirali akcije ter skrbno vzdrževali lastnino društva, ki ima trenutno več kot tristo članov.

Na finančnem področju pa načrtujejo, da bo realizacija letnega dohodka enaka lanskemu; pričakujejo namreč, da bo obisk romarjev letos podoben lanskemu, s tem, je poudaril predsednik Šmitek, da si bodo še posebno prizadevali za zmanjševanje stroškov, povezanih z vzdrževanjem objektov.

Predsednik Turističnega društva Brezje Branislav Šmitek in delovno predsedstvo na nedavnem zboru članov

Na avstrijskem Koroškem zaposlimo

tesarje m/ž

(Zimmerer/in)

Plača po kolektivni pogodbi 13,55 EUR na uro

pomožne tesarje m/ž

(Zimmererhelfer/in)

Plača po kolektivni pogodbi 11,46 EUR na uro

Pogoj so delovne izkušnje. V primeru boljše kvalifikacije smo pripravljene plačati tudi več.

Veselimo se vaše pisne vloge na:

**RM Fertighausproduktion GmbH,
Franz-Wurm-Gasse 4, A- 9065 Ebenthal/Žrelec**
oz. po e-pošti na: office@rm-wohnen.at
ali pa se nam javite po telefonu **+43/463/890693**

Na avstrijskem Koroškem zaposlimo

tehničnega risarja m/ž

(Bauchtechnisch(en)e Zeichner/in)

Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa 1.845,79 EUR bruto

Delo za skrajšan oz. polovični delovni čas. Pogoj je poznavanje področja gradbeno-tehničnega risanja, delovne izkušnje ter poznavanje programske opreme SEMA.

Veselimo se vaše pisne vloge na:

**RM Fertighausproduktion GmbH,
Franz-Wurm-Gasse 4, A- 9065 Ebenthal/Žrelec**
oz. po e-pošti na: office@rm-wohnen.at

Obudili Riklijevo zgodbo

V prenovljenem Rikli balance hotelu, nekdanjem Golf hotelu Bled, so pred dobrim tednom sprejeli prve goste. Čaka jih le še ureditev okolice, ki jo bodo obogatili z »bosonogo« Riklijevo potjo.

MATEJA RANT

Bled – Po lanski prenovi vseh 150 hotelskih sob so se v nekdanjem hotelu Golf na Bledu, ki bi prihodnje leto praznoval petdesetletnico, v januarju lotili še prenove recepcije, preddverja z barom, hotelskih hodnikov, restavracije in dela konferenčnih

tradicije bodo spodbujali tudi v Rikli balance hotelu, v prenovi katerega so po besedah direktorice Save Hotelov Bled Mojce Krašovec vložili okrog 5,5 milijona evrov. Uradno odprtje hotela načrtujejo po zaključku zadnjega dela prenove, v sklopu katere bodo uredili še okolico hotela, ki jo bodo obogati-

povezavi s prekrasno naravo, ki nas obkroža.« V hotelu so želeli poudariti lokalno in trajnostno noto, a s pridihom sodobnosti. Celoten hotel krasi les navadne smreke, najštevilnejše drevesne vrste v Sloveniji, ki porašča tudi bližnjo planoto Pokljuko. Z vzorci v lesu v vseh hotelskih prostorih pripovedu-

naravni materiali, kot sta volna in les, ter kromoterapija z rdečo, belo, modro in zeleno svetlobo. V delu regeneracijskih Riklijevih sob je na stenah mah, ki čisti bakterije iz zraka, obenem pa ugodno vpliva na mikroklimo, saj uravnava vlago v zraku.

Preuredili so tudi pritličje hotela in konferenčnim dvoranam, ki jih je po novem v pritličju pet oziroma šest, saj je eno možno pregraditi na dva dela, narediti nova imena, povezana z Riklijem. Pri recepciji so neposredno ob vhodu uredili prostor za kolesa in smuči, ob prenovljeni restavraciji pa je po novem tudi majhna vinoteka in prostor, kjer hrano pripravljajo neposredno pred gosti. Tako v restavraciji kot baru so večji poudarek namenili izdelkom lokalnih ponudnikov, vse pa je spet povezano z zgodbo o smreki in medu. Za dobrodošlico vsakemu gostu poklonijo medenjaki, ki ga dobijo tudi ob kavi. Po besedah Mojce Krašovec je hotel namenjen predvsem individualnim in konferenčnim gostom. Zasedenost se zadnja tri leta nenehno povečuje, izziva pa jim še vedno predstavlja zimska sezona. »V povezavi s Turizmom Bled in lokalno skupnostjo se trudimo, da bi Bled zaživel tudi pozimi,« je razložila Mojca Krašovec in dodala, da prav s tem namenom vsako leto na terasi kavarne Park postavijo tudi blejsko drsališče z razgledom.

Mojca Krašovec pred prenovljeno recepcijo Rikli balance hotela

dvoran. S prenovno so hotelu naredili tudi novo ime, saj z novim konceptom in novimi vsebinami obujajo tradicijo lokalnega okolja in zgodbo švicarskega zdravilca Arnolda Riklija, ki je leta 1854 na Bledu ustanovil naravno zdravilišče in ga tako spremenil v napreden zdraviliški kraj. Zdrav način življenja ob spoštovanju lokalne

li z Riklijevo potjo, po kateri se bodo obiskovalci podali bosu. Celotno prenovno so zasnovali na Riklijevi zgodbi, saj to po besedah Mojce Krašovec ustreza tudi strukturi njihovih gostov. »Gostje k nam prihajajo na oddih, da bi se umirili in znova vzpostavili ravnovesje, ki ga ponuja blagodejnost tukajšnje klime v

jejo zgodbe kranjske čebele, lectovega srca in gorenjskih vezenin, posebnost so še regeneracijske Riklijeve sobe, od katerih je ta čas v celoti dokončana ena, v prihodnje pa jih bo sedemnajst. V teh sobah poskušajo ustvarjati okolje za čim boljše sprostitev in regeneracijo, ki jo po besedah Mojce Krašovec zagotavljajo stoodstotno

Pisati zgodbe, ki vodijo do sebe

Foto: Maša Likosar

Tržiški literati so svoje spomine zapisali v zgodbe in pesmi.

MAŠA LIKOSAR

Tržič – V študijskem krožku Kreativno pisanje so združili medgeneracijske moči in se začeli učiti, kako pisati. Mentorica krožka Nataša Škofic Kranjc meni, da živimo v svetu besednih podob, v katerem se slabo znajdemo, če nismo pismeni – in takrat namesto nas odločajo in vladajo drugi. Študijski krožek je oblika skupinskega prostovoljnega druženja, pri katerem je delo ustvarjalno, sodelovalno in načrtovano. Štirje tržiški literati seniorji – Marina Berlot, Marija Rožič, Zvonka Pretnar in Vladimir Ovsenek – so svoje spomine zapisali v kratke zgodbe in pesmi. Nasloveli so jih Brez besed, Oleander, Nevihta, Okus po, Strica Cena mau. V izvedbi Društva upokojencev Tržič so jih predstavili na spomladanskih, tokrat že

enajstih Besedarijah z naslovom Spomini. Besedarije so zasnovane na intimističnem in individualnem sporočilu posameznega avtorja. Predsednica Društva upokojencev Tržič Zvonka Pretnar pravi: »Vsako starostno obdobje zaznamuje človeka v različnih situacijah, ki jih udejanja in ubeseduje povsem osebno. In delitev teh ubesedenih dejanj s poslušalci zahteva določen pogum.« Hkrati nagovarja vse, ki so željni znanja, naj se jim pridružijo pri ustvarjanju spominov skozi zgodbe. Avtorji pravijo, da so v njihovih zgodbah in pesmih skriti prvi odločni koraki, črtanje odvečnih vejic in zamenjava večkrat ponovljenih besed, a ker so kljub letom še vedno aktivni, vedo, da se lahko učijo še naprej. Besedarijam je zvočno podobo dodal Komorni zbor flavt Tržič.

Ministrica z župani

Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen se je v Bohinju sestala s predstavniki Triglavskega narodnega parka in parkovnih občin, dobra tri leta po prvem podobnem sestanku so župani znova opozorili na številne probleme.

ANDRAŽ SODJA

Stara Fužina – Tri leta in pol po sestanku županov občin v Triglavskem narodnem parku (TNP) so se znova sestali z ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen. Kot je povedala tokrat, se ji zdi pomembno, da se ob zaključku mandata znova sreča z župani in na podlagi njihovih pripomb ugotovi, kaj je treba prenesti na naslednike.

Med uspehi je Majcnova omenila imenovanje direktorja Triglavskega narodnega parka za polni mandat – po dolgih letih vršilcev dolžnosti. Izboljšanje

komunikacije, sprejetje načrta upravljanja, ki predvideva soinvestiranje v višini devetdeset milijonov evrov, za katerega je ministrica posebej poudarila, da ga je treba izvesti in zanj zagotoviti finančna sredstva, kar pa je naloga več ministrstev: »Verjamem, da župani z višino finančnih sredstev niso zadovoljni, sama pa stremim k temu, da bi vsaj to, kar je zapisano v načrt upravljanja, vlada v naslednjem mandatu tudi zagotovila.« Med uspehi je omenila tudi spremembo zakona o TNP v točkah, ki so rešile težave z legalizacijo

akumulacije na Pokljuki in sprostitev razvoja Vogla, z umikom državnega prostorskega načrta, ki ni več pogoj za njegov razvoj.

Bohinjski župan Franc Kramar pa meni, da ostaja vrsta odprtih vprašanj, povezanih z edinim slovenskim nacionalnim parkom. Parkovne občine vztrajajo tudi pri odprtju zakona o TNP, saj lanske spremembe zakona, o katerih je govorila ministrica, niso odgovarjale na zahteve občin. Med njimi so krajanje v Bohinju sklenili, da želijo nekatera območja izločiti iz parka. Prav tako ni realiziran

člen zakona, ki govori, da bi moral biti sedež javnega zavoda TNP v parkovni občini z največ prebivalstva v parku, tako pa ostaja izven parka, na Bledu, ter izstopajoči problem sofinanciranja. Bohinjska občina je od sprejetja zakona o TNP leta 2010 v komunalno in drugo infrastrukturo na območju parka vložila osem milijonov evrov, dobila pa niti evra. Ker so bile vse prošnje neuspešne, se je sedaj odločila, da bo pripadajočih šest milijonov sofinanciranja, ki jim po zakonu o triglavskem narodnem parku pripada, od države poskusila izterjati po sodni poti. Ministrica Majcnova je povedala, da je s tožbo seznanjena, glede upravičenosti tožbe pa se ni opredelila, temveč odločitev prepušča sodišču, verjame pa, da se bodo tudi druge občine odločile za takšne ukrepe, če bo Bohinj uspešen.

Hotel Rosentaler Hof v Rožni dolini na avstrijskem Koroškem, samo 15 km od Jesenic, zaposli:

kuharja m/ž

(Koch/Köchin)

Pogoj je zaključena poklicna izobrazba. Delo 5 dni na teden / 40 ur. Mesečna plača 1.500,00 evrov neto, 14 plač letno.

natakarja m/ž

(Kellner/Kellnerin)

Delo 5 dni na teden / 40 ur. Mesečna plača 1.250,00 evrov neto, 14 plač letno.

V primeru boljše kvalifikacije je za obe delovni mesti možna še višja plača. Odprto imamo v poletni in zimski sezoni - delate 9 mesecev na leto.

Veselimo se vašega klica oz. vaše vloge:

Landhotel Rosentaler Hof, ga. Stefan
tel. 0043/664/9236686

St. Jakob i.R./ Št. Jakob v Rožni dolini
(v bližini Vrbskega jezera/Wörthersee)
office@rosentaler-hof.at
www.rosentaler-hof.at

Minister na gradbišču SRC

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič si je konec marca že tretjič ogledal gradbišče 4,2 milijona evrov vredne severne razbremenilne ceste. Kljub vremenskim neviščnostim bo cesta prevozna junija in dokončana septembra. Župan Janez Fajfar (levo) mu je ob tej priložnosti podaril Blejski sir.

Pitniki ob Blejskem jezeru

V skladu s politiko trajnostnega razvoja občine Bled je občina postavila drugi pitnik ob Blejskem jezeru, ki stoji na Jezerski promenadi. Pridružila se mu bosta še dva, in sicer v Zdraviliškem parku in na Mlinem. Bled si želi postati mesto brez plastenk in brez plastičnih vrečk, skupaj z akcijo za spodbujanje uporabe pitne vode pa teče tudi akcija z naslovom Zavrnj plastično vrečko. K slednji so pristopili tudi učenci in učenke blejske osnovne šole, ki so v okviru šolskega parlamenta izdelali nakupovalne vrečke ter vrečke za sadje in zelenjavo, za material pa uporabili odslužene dežnike in zavese.

Spremenjen prometni režim v Betinu

Zaradi izgradnje priključkov na Lisice in na Koritno je v Betinu spremenjen prometni režim. Vozila, ki na Lisice pripeljejo iz smeri Lesc, gredo po gradbišču, torej po obstoječi cesti do Lisic, vozila, ki iz smeri Lesc vozijo proti Bledu, pa zavijejo na obvozno cesto po starem Betinu. Vozila, ki gredo na Lisice iz smeri Bleda, gredo na vrhu betinskega klanca na obvozno cesto in se peljejo do krožišča pri golfu, obrnejo proti Bledu in gredo potem po gradbišču do Lisic. Vozila, ki iz Lisic želijo proti Lescam, zavijejo proti Bledu, na blejskem krožišču obrnejo v smer Lesc, gredo na obvozno cesto in naprej proti Lescam.

Ne pozabimo, kje smo doma

Občina Bled vsako leto 10. aprila praznuje svoj občinski praznik. Prvi dokument, ki namreč omenja Bled, je darovnica, podpisana 10. aprila 1004. V okviru omenjenega dokumenta je sveti rimski cesar Henrik II. Bled z okolico poklonil škofu Albuinu iz Brixna na južnem Tirolskem. Ob prazniku smo županu Janezu Fajfarju zastavili nekaj aktualnih vprašanj.

Na Bledu je v organizaciji ministrstva za zunanje zadeve državni sekretar Iztok Marušič 21. marca gostil sestanek namestnikov zunanjih ministrov kvadrilaterale Avstrije, Liechtensteina, Švice in Slovenije.

Od lanskega aprila pa do letošnjega se je na Bledu postorilo marsikaj, ne nazadnje se je začela gradnja severne obvoznice. Bi se strinjali, da je to eden izmed največjih projektov v zgodovini Bleda?

»Res je. Prav neverjetno je, koliko časa traja, da se stvar premakne naprej, če se pri tem pogovarjaš z državo. Res se mi niti sanjalo ni, da bo trajalo tako dolgo, in če ne bi na občini imel take ekipe, kot jo imam, bi bilo to skoraj neizvedljivo, tako pa sem vesel, da bo vsaj severna obvoznica, čeprav smo imeli nekaj težav zaradi vremena, dokončana v roku. Prometni zamaški v Gradu so skoraj neverjetni, tako da se bomo v prihodnje izognili vsaj temu, hkrati pa bomo dobili še veliko parkirišče pri športnem parku, kjer bo dovolj prostora tako za avtomobile kot avtobuse in avtodome. S tem smiselno zaokrožamo prometno strategijo vsaj na enem koncu Bleda. Tudi drugje se dela, Jezersko promenado smo zaprli za promet, zdaj bo namenjena sprehodom in dogodkom. Parkirišča neposredno ob jezeru zmanjšujemo in jih nadomeščamo s tistimi ob obrobju centra Bleda. Taka parkirišča so na Selišah pri šoli in vrtcu, tako bo pri športnem parku. Zavedati se moramo, da je jezero naravna vrednota, ki jo je treba spoštovati in varovati.«

Konec preteklega leta so se končala dela na Jezerski promenadi, pod cesto ste obnovili kanalizacijo in ostale komunalne vode, vendar pa podoba promenade ni dokončna, kajne?

»Seveda, Jezersko promenado čaka novo podoba, in res je, karkoli kjerkoli delamo, se na površju vidi samo deset odstotkov, vse ostalo je v zemlji. Na tem mestu se vsem, ki so pri gradnjah začasno

prizadeti, opravičujem in jih prosim za potrpljenje, razumeti je treba, da drugače žal ne gre.«

Pod Jezersko promenado so potke okoli jezera po novem peščene – eni se s tem strinjajo, drugi ne. Kako pojasnujete to odločitev?

»Jezero je živ organizem in zabetonirati njegovo obalo se mi ne zdi dobro, narava mora dihati. Seveda je pri nas problem ta, da se prav po teh potkah vsak dan lahko sprehodi tudi več tisoč ljudi, zato bomo morali najti neko srednjo pot – morda da bi bila površina poti trša, vendar še vedno peščena.«

Slišimo tudi očitke, da je Bled neurejen, da so poti neurejene ...

»Mislim, da to ni res. Naše javno podjetje Infrastruktura se trudi, pospravlja ... Z državo smo dosegli sporazum, da bomo mi, torej občina, urejali desetino obale pod Vilo Bled, kar pa bo seveda veliko stalo, potke bomo obnovili, prav tako javno razsvetljavo. Bi pa na tem mestu zares prosil občane, naj tudi sami poskrbijo, da bo Bled urejen, treba je razumeti, da košev za smeti pač ne moremo imeti na deset metrov in na 500 m redarja, to preprosto ne gre. Vsi si moramo zato prizadevati, da bo Bled urejen. S pitniki, ki jih bomo postavili ob obali, bomo poskušali rešiti problem odpadne plastike okoli jezera, zdi se mi pomembno, da tudi gostu, pa tudi če je morda samo na sprehodu okoli jezera, ponudimo čisto pitno vodo.«

Poletna sezona se začne z velikonočnimi prazniki – kaj načrtujete pred letošnjo poletno sezono, da se bomo vsi, tako domačini kot obiskovalci, lahko počutili dobro?

»Da se bomo vsi počutili dobro, bosta vsekakor potrebni obe obvoznici, tudi

južna. To je tranzitna in edina cesta proti Bohinju, drugače enostavno ne gre. To je državna cesta. V novo sezono bomo stopili s kar nekaj novostmi, predvsem pa bi tukaj prosil občanke in občane, naj sodelujejo pri novem poletnem projektu Vprašaj me, tu sem doma oziroma Ask me I'm local. Gre za projekt, ki je izključno informativne narave – se pravi informatorji bodo naše goste, ki so morda v zadregi in ne vedo, kje se lahko kopajo, kje se lahko parkira in podobno, pravilno usmerili. Res si želim, da bi nam ta projekt uspel. Zavezali smo se tudi, da bomo še povečali informiranje na avtobusni postaji in v mladinskih hotelih.«

Pred kratkim je destinacija oziroma Občina Bled dobila certifikacijski znak Zelena shema slovenskega turizma, in to zlatega, se pravi največ, kar je možno. Kako to komentirate?

»To je zelo veliko priznanje in žalostno bi bilo, če ga ne bi imeli. Odseva ne samo to, koliko predpisov imamo in po čem se vse ravnamo, na kaj vse pazimo na Bledu, ampak je to predvsem znak ponotrjanega dojemanja Bleda. Ljudje si verjetno težko predstavljajo, koliko administracije in dokazil je potrebno za takšne projekte. Takega znaka ne dobiš zato, ker si lep, ampak ker delaš najboljše za to, da ohraniš in seveda trajnostno razvijaš tisto, kar imaš. Zavedati se moramo, kje smo doma in kakšno vrednost to okolje ima. Smo bolj urejeni kot večina krajev v Sloveniji in prav je, da v tej zavesti vzgajamo že otroke v vrtcu in šoli. In to tudi počnemo. Zavezt je seveda stvar ljudi, naloga občine je, da investira in usmerja razvoj, zavest pa stvar prebivalk in prebivalcev. Zavedati se moramo, kje živimo. Vsi.«

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

Pošte si ne želijo izgubiti

Krajani Mavčič in okoliških vasi v kranjski občini si želijo, da pošta v kraju ostane, saj jim pomeni več kot zgolj pošiljanje in dvigovanje poštnih pošilk.

VILMA STANOVNIK

Mavčiče – »Na pošto v Mavčičah je vezanih med šeststo in sedemsto gospodinjstev, poleg tega prihajajo na pošto domačini iz sosednjih Zbilj pa tudi iz drugih bližnjih krajev. Od Kranja smo oddaljeni več kot deset kilometrov in pošta nam veliko pomeni. Že sedaj smo razočarani, ker smo izgubili svojega poštarja in k nam hodi poštarji iz Kranja, tako da

kjer lahko opravimo poštne in bančne storitve,« pravi predsednik Krajevne skupnosti Mavčiče Lojze Ješe, ki sicer razume, da je z elektronsko pošto tradicionalnih pisem manj, je pa precej paketov, saj marsikdo predmete za vsakdanjo rabo naroča po pošti. »Mislim, da bi bilo bolje, če bi storitev pošte razširili, namesto da bomo v manjših krajih pošte celo izgubili,« še dodaja Ješe, ki je bil, skupaj s krajani razočar-

največjem obsegu opravijo na poštnih okencih, v Pošti Slovenije v letih od 2006 do 2016 beležimo 35-odstotni upad pisemskih pošilk, padec univerzalne poštne storitve pa je še bistveno višji in tako se je količina teh pošilk že prepolovila. Pri plačilnih storitvah pa beležimo že 58-odstotni upad. Spremenjenim okoliščinam se prilagajamo tudi tako, da v skladu s svojo strategijo optimiziramo poštno omrežje z uvajanjem tako imenovanih pogodbenih poštnih ter v manjši meri tudi z zmanjševanjem števila poštnih. Kljub temu še naprej ohranjamo ustrezno dostopnost poštnega omrežja za uporabnike in predpisano kakovost univerzalne poštne storitve vsem prebivalcem, kot nam to nalagata Zakon o poštnih storitvah in Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve,« pojasnjujejo na Pošti Slovenija in dodajajo, da bodo že letos ukiniteli pošto Mavčiče in Žabnica v kranjski občini.

»Pošta Slovenije bo zaradi skromnega obsega opravljenih storitev in nadaljnjih negativnih trendov ter glede na to, da za ti poštini našla ustreznega najemnika, v skladu s šestim členom Splošnega akta o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve

ukinila. Poštne in druge storitve na tem območju bo zagotavljala prek pismonoše v tako imenovani pismonoški pošti,« odgovarjajo na Pošti Slovenija.

Obisk pismonoš na domu

Kot še pojasnjujejo, v tem primeru storitve opravlja prek pismonoše na dostavi, posebnost poslovanja pa je, da lahko gospodinjstva po telefonu naročijo obisk pismonoše na njihovem domu zaradi naročila določenih storitev, kot so na primer oddaja pošilk, plačilo UPN obrazcev, vplačilo poštnih nakaznic, izplačilo zneskov z osebnih računov pri Novi KBM, nakup znamk, kuvert, dopisnic, kar je še posebno primerno za starejše in manj mobilne prebivalce. Naslovniki, ki ob poskusu vročitve priporočene in vrednostne pošiljke ali paketa niso bili dosegljivi, lahko naročijo brezplačno vnovično (drugo) dostavo pošiljke. Prebivalcem tako pošiljk ni treba prevzemati na obračunski pošti, h kateri organizacijsko spada pismonoška pošta, ampak lahko pošiljke prevzemajo v roku, določenem za prevzem, neposredno pri pismonoši.

Pošta Slovenije na osnovi pogodbenega dogovora omogoča oddajo in prevzem pošilk na 114 Petrolovih bencinskih servisih, vzpostavlja pa tudi mrežo avtomatiziranih samopostrežnih točk, kot je mreža PS paketomatov ter samopostrežnih točk.

moramo na primer po priporočeno pošto, če nas ob prihodu poštarja ni doma, prvi dan v Kranj. Sedaj se nam obeta, da bomo izgubili tudi poštni urad. Zame je namreč pošta urad, saj je tam izurjen človek, ki je usposobljen za svoje delo. Tako lahko pomaga pri pisanju položnic pa tudi v ostalih primerih, ko je treba opraviti določeno storitev. S pošto bomo namreč izgubili tudi banko, saj je na pošti izpostava NKBM. V vasi nimamo niti bankomata, zato je pošta za nas edini kraj,

ran nad odgovori odgovornih na pošti, da se njihove storitve v manjših krajih ne izplačajo. Prav tako naj bi v kratkem ukiniteli tudi pošto v Žabnici.

Naglo upadanje storitev

»Naglo upadanje storitev na poštnih okencih je razlog za optimizacijo omrežja, ki vključuje preoblikovanje poštnih v pogodbene pošte, v manjšem delu pa tudi ukinitje določenih poslovalnic. Pri storitvah, ki jih uporabniki tradicionalno v

Gostili vrh Europassiona

V Škofji Loki je na obisku Josef Lang, predsednik evropskega združenja pasijonskih mest Europassion.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Ta teden v Sloveniji gostuje štiričlanska delegacija iz evropskega združenja pasijonskih mest Europassion. V Škofji Loki sta neformalno združenje

pasijoncev Pasijonski veter in Kapucinski samostan gostila predsednika združenja Josefa Langa s soprogo, sekretarja Hermana Josefa in Franza Miehla. Na velikonočni ponedeljek so si na željo predsednika Josefa

Langa ogledali Ribniški pasijon v Ribnici. Dan zatem pa so v Kapucinskem samostanu pripravili okroglo mizo z naslovom Iz ljubezni do nas, kjer so sodelovali Josef Lang, režiser prve ponovne uprizoritve Škofjeloškega pasijona v letu 1999 in 2000 Marjan Kokalj, brat Joško Smukavec, sedanji predstojnik loškega kapucinskega samostana, prejšnji predstojnik dr. Metod Benedik in vodja Ribniškega pasijona Helena Ilc. Delegacijo Europassiona je sprejel tudi župan Miha Ješe.

Pasijonski veter je sicer neformalna skupina, ki jo povezuje ljubezen do pasijona, z jedrom med loškimi kapucini, od koder je Škofjeloški pasijon izšel. »Pasijonski veter želi povezati vse pasijonce po srcu in duši širrom Slovenije ter negovati

duhovno bogastvo in sporočilnost pasijona,« sporoča eden od njih, Klemen Karlin iz Stare Loke. »Pasijonski veter je zavel že daljnega leta 1997 iz Selc, ko je pater Marjan Kokalj režiral Krekovo ljudsko igro Turški križ. Na podlagi te uprizoritve so ga povabili k režiji Škofjeloškega pasijona, ki je bil prvič ponovno uprizorjen leta 1999. Danes je Škofjeloški pasijon uvrščen na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine.« Pasijone uprizarjajo v več slovenskih mestih, med njimi je že uveljavljen Ribniški pasijon, ki ga je Pasijonski veter letos povabil na gostovanje v Škofjo Loko. V organizaciji Občine Škofja Loka bo potekal v soboto, 14. aprila, ob 19. uri v Športni dvorani Trata. Doslej so ga uprizorili že doma v Ribnici, v Kočevju in Grosupljem.

Z okrogle mize v Kapucinskem samostanu, kjer je bil navzoč tudi predsednik združenja Europassion Josef Lang (tretji z leve). / Foto: Andrej Tarfila

Spoznavanje z vrstniki iz Sarajeva

Učenci OŠ Kovačeviči iz Sarajeva so že tretjič obiskali vrstnike iz Cerklj.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Nedavno so učence Osnovne šole Davorina Jenka iz Cerklj obiskali vrstniki iz sarajevske Osnovne šole Kovačeviči. Med tridnevni obiskom so si med drugim ogledali tudi uradni trening smučarskih poletov v Planici ter gorenjska bisera Bled in Bohinj, nad čimer so bili po zagotovilih tako učencev kot vodstva šole navdušeni. Med obiskom so bili nastanjeni pri družinah učencev iz cerkljanske šole, s čimer so še bolj spoznavali navade drug drugega in sklepali prijateljstva.

Obisk pa je imel tudi izobraževalni namen. Ob svetovnem dnevu vode so učenci sodelovali pri delavnicah na to temo ter se družili ob drugih aktivnostih. »Slovinci so zelo dobri gostitelji, že šesto leto se udeležujemo podobnih srečanj, trikrat pa smo bili že v Cerkljah. Učenci se na ta način družijo z vrstniki iz prijateljske države, spoznavajo, kako poteka pouk v Sloveniji, in si širijo obzornost,« nam je ob obisku povedala ravnateljica OŠ Kovačeviči Nadja Pejak, ki je prepričana, da bodo tudi v naslednjih letih še prihajali v Slovenijo.

Odpri bodo demenci prijazno točko

Kamnik – V prostorih Centra za socialno delo Kamnik bodo v torek, 10. aprila, ob 11. uri slovesno odprli demenci prijazno točko, ki so jo ob finančni pomoči ministrstva za zdravje osnovali v okviru projekta Za demenci prijazno skupnost. Novo pridobitev bodo odprli župan Marjan Šarec, direktorica Centra za socialno delo Kamnik Maja Gradišek in predsednica združenja Spominčica Štefanija L. Zlobec.

V naši poslovni enoti Treffen/Villach/Beljak na avstrijskem Koroškem zaposlimo

mehanika koles m/ž

(Fahrrad-Mechaniker)

Pogoj so delovne izkušnje, samostojnost pri delu in osnovno znanje nemščine. Zanimalo naj bi vas tudi nadaljnje izobraževanje s področja električnih koles. Sezonsko delo vsako leto od februarja do konca oktobra. Mesečna plača 1.600,00 EUR neto + dve dodatni plači vsako leto. Prosimo, javite se nam na:

tel.: +43 4248 3833

Bike-Paradies Härle

St. Ruprechterweg 3 • A-9521 Treffen

V poslovnih enotah SeneCura Arnoldstein/Podkloster, Klagenfurt/Celovec-Viktring (Waldhaus), Kreuzberg in Warmbad Villach/Beljak zaposlimo

DIPLOMIRANE NEGOVALCE/KE

DIPL. GESUNDHEITS- UND KRANKENPFLEGER/INNEN (delo za polovični ali polni delovni čas)

Mesečna plača po kolektivni pogodbi „SWÖ-KV“ najmanj 2.258,30 EUR bruto, brez dodatkov

i.V. Heidi Zupancic, Hausleitung
Pflegezentrum Arnoldstein SeneCura AIS Pflegeheim GmbH
T +43 (0)676 841 324 64 E zupancic@senecura.at
www.senecura.at

Začel se bo veliki okoljski projekt

◀ 1. stran

Skupna dolžina načrtovanega kanalizacijskega omrežja v občini Medvode je 22 kilometrov. Hkrati bodo na nekaterih odsekih obnovili javni vodovod, gradili javno me-teorno kanalizacijo, plinovod in rekonstruirali javne poti.

V občini Vodice bodo v sklopu projekta zgrajeni novi fekalni kanal od Ljubljane (od gorenjske avtoceste pri Šmartnem) do Vodice ter trije navezovalni kanali do Bukovice in Utika v skupni dolžini 9 kilometrov. Na navedene primarne kanale bo priključena že delujoča sanitarna kanalizacija v naseljih Vodice, Bukovici, Utiku ter delu Kosez. Odpadne vode se bodo čistile na Centralni čistilni napravi Ljubljana. Na zgrajen sistem bo v nadaljevanju moč priključevati tudi preostale odseke iz naselij Vodice, Bukovica, Utik, pa tudi Skaručne in Vojskega.

Veliki kohezijski projekt bo potekal v treh fazah, končan pa naj bi bil do leta 2020. Začetek prve faze napovedujejo že za prihodnji teden, kot je dejal ljubljanski župan Janković, se vidimo prihodnji teden v škornjih na terenu. Prva faza bo vključevala gradnjo dobrih 12 kilometrov dolgega povezovalnega kanalizacijskega kanala Co, prek kate-rega se bodo odpadne vode iz Vodice in Medvod, kjer bodo obenem gradili tudi kanalizacijo, stekale v centralno čistilno napravo v Zalogu. Na javno kanalizacijo bo na novo priključenih okrog 22 tisoč prebivalcev, od tega okrog 3600 v občini Medvode in 1100 v občini Vodice.

V vseh treh občinah bodo odprta številna gradbišča, občane, še posebno tiste ob gradbišču, pa bodo sproti seznanjali z vsemi potrebnimi informacijami.

Za Dejana zbrali dobre tri tisočake

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Prvi konec tedna v marcu je v Športni dvorani Medvode potekal tretji Eurofit fest, konvencija fitnessa in vodenih vadb, največja v Sloveniji in tudi širše. Vadilo je okrog tisoč udeležencev.

Dogodek spodbuja ljudi h gibanju in je tudi dobrodelne narave. V okviru projekta Ustvarimo trenutek gibanja se organizatorji iz štajerskega društva Bodifit vsako leto povežejo z lokalno skupnostjo. Zbrana finančna sredstva

namenijo gibalno oviranim iz medvoške občine. Letos so jih zbirali za 23-letnega Dejana Bukovca iz Žlebov, ki ima cerebralno paralizo. Potrebne sredstva namenila za skupno novega avtomobila, s katerim bodo Dejana lažje prevažali.

Sklepno dejanje dogodka je bilo v torek s podelitvijo donacije. Za Dejana so zbrali 3.098 evrov. Bukovčevi so iz srca hvaležni vsem, ki so kakorkoli sodelovali v projektu in jim pomagali.

V okviru projekta Ustvarimo trenutek gibanja so organizatorji Eurofit festa zbirali sredstva za Dejana Bukovca iz Žlebov. Zbrali so 3098 evrov.

Dva pogleda sta več kot en sam

Radovljica – V Galeriji Šivčeva hiša bodo v petek, 6. aprila, ob 18. uri odprli razstavo risb arhitektov Dalije Tanšek in Lada Tratnika z naslovom Dva pogleda sta več kot en sam. Razstava bo na ogled mesec dni.

V spomin na Frana Jesenka

Vsako leto bolj polna dvorana Sokolskega doma v Škofji Loki je dokaz, da se je vsakoletno Jesenkovo popoldne dobro prijelo. Letos so pripravili predstavitev devetih magistrskih nalog in predavanje Jesenkovega nagrajenca prof. dr. Boruta Bohanca.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Prof. dr. Fran Jesenko, svetovno priznani genetik in žlahtnitelj rastlin, je bil rojen v Škofji Loki, na Karlovcu, na kar spominja plošča na njegovi rojstni hiši. Po njem se imenuje Jesenkovo priznanje za pedagoško, raziskovalno in operativno delo z biotehniškega področja, ki ga vsako leto podeli Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani. Na Jesenkovem popoldnevu v Škofji Loki se srečata obe instituciji, občina in fakulteta, in na poseben način počastita spomin na uglednega rojaka in znanstvenika, srečanje pa je dobra priložnost za promocijo znanosti. Tudi letos so študentje, ki so lani izdelali magistrske naloge, te predstavili javnosti, in sicer z vsake od študijskih smeri na biotehniški fakulteti po eno. Prislunhili pa so jim dijaki srednjih šol, ki jih še posebej privlači naravoslovje.

»Gre za že sedmo Jesenkovo popoldne, ki je organizacijska stalnica in vsako leto prinese devet novih zanimivih tem študentov ter predavanje aktualnega Jesenkovega nagrajenca.« je povedala prof. dr. Marina Pintar, ki

Jesenkovo popoldne je priložnost za promocijo znanosti med mladimi. / Foto: Tina Dokl

je poleg prof. dr. Polone Jamnik in docentke Darje Matjašec v organizacijskem boru. »Veseli smo, da se odziva vse več dijakov. Očitno se je naše srečanje že tako prijelo, da šole že računajo na dogodek in ga lahko izberejo kot eno dodatnih šolskih vsebin. Šole povabimo k sodelovanju, one obvestijo dijake, ti pa se odzovejo glede na svoje interese.«

Na Jesenkovem popoldnevu je oddelek za krajinsko arhitekturo biotehniške fakultete pripravil razstavo projektov, s katerimi so študentje sodelovali

na urbanističnem natečaju v brazilskem Sao Paulu. Od štirih projektov slovenskih študentov so se med dvanajst finalistov uvrstili trije, kar je dokaz, da ta študijski oddelek izobražuje vrhunske krajinske arhitekte in urbaniste in se na teh področjih lahko meri s svetovno konkurenco teh šol.

Fran Jesenko ni bil le vrhunski botanik, pač pa tudi športnik, planinec, naravovarstvenik in tudi sicer izjemna osebnost. Jurij Svobljak je o njem dejal, da se je med študijem sam preživljal, pozneje pa pomagal

svojim domačim in tudi loškimi študentom. Kako se mu oddoljujejo Ločani? Jesenkovo popoldne je eden od načinov, sicer pa je župan Miha Ješe dejal, da se je lani izmuznila možnost, da bi se po njem imenoval trg, v prihodnje pa upajo, da bo ugledni znanstvenik, ki navdihuje v več pogledih, dobil svoje mesto v Aleji zaslužnih Ločanov. V sklepnem delu Jesenkovega popoldneva je predaval Jesenkovo nagrajenec prof. dr. Borut Bohanec o spreminjanju sortimenta kmetijskih rastlin.

V hlevu štirinajst poginjenih krav

◀ 1. stran

Od 1. januarja 2016 do 27. marca letos je kmetija v Klavnico Škofja Loka oddala tri živali. Glede na težo mesa oddanih živali, ki je bila skupna 1043 kilogramov oz. povprečna 347 kilogramov, sklepajo, da so bile takrat živali normalno oskrbovane. Zadnji letni pregled so veterinarji koncesionarji na kmetiji opravili 2. julija 2016, stanje reje pa so takrat ocenili kot zadovoljivo, so še pojasnili.

Opravili običajen zakol

Direktor Loške zadruge Mitja Vodnjov je potrdil, da

so zakol opravili v njihovi klavnici. »Z navedene kmetije smo zaklali šestnajst goved – pet mladih krav, štiri starejše, štiri telice, dve teleti in enega bika. Veterinarska uprava je naknadno za eno žival ocenila, da ne ustreza kriterijem, in prepovedala nadaljnjo prodajo. Loške mesnine so tako odkupile petnajst goved, ki so bile zaklane v skladu z običajnimi postopki, pregledane in katerih meso je bilo v skladu z vsemi predpisi in standardi primerno za prehrano. Loška zadruga bo za navedenih petnajst goved naredila odkup in reju plačala odkupljeno govedo,« je povedal Vodnjov. O poginu

živali so bili zgolj ustno obveščeni ob reševanju nastale situacije, vendar pa to ni njihova pristojnost, saj o poginih tako Loška zadruga kot Loške mesnine, ki so del zadruge, nikoli niso obveščene, je dodal.

Obravnavana kmetija je Loškimi zadrugam še lani oddajala mleko, ob praktično dnevni kontrolah pa niso zaznali nobenih problemov oz. o njih niso bili nikdar obveščeni, je še razložil Vodnjov. »V letošnjem letu z naše strani nismo obiskali navedene kmetije, saj za to ni bilo potrebe. Smo se pa ob klicu s strani veterinarske uprave odzvali nemudoma in zagotovili vse pogoje,

da smo živalim zagotovili takojšen prevoz, vhlavljanje v Loških mesninah in žal tudi zakol,« je še dejal. Obenem je Vodnjov zavrnil govornice, da je kmetija v lasti glavnega odkupovalca živine na Loški zadrugi.

Lastnici kmetije z novinarji nista hoteli govoriti, kot pa smo izvedeli od sicer redkobesednih vaščanov, je v zadnjem času začelo s kmetije zelo smrdeti, zato so 27. marca veterinarja, ki je obiskal drugo kmetijo, usmerili še tja. Ženski iz različnih razlogov ne zmoreta več sami skrbeti za kmetijo, vendar pa sta vsakršno pomoč in pogovor odklanjali, smo še izvedeli.

Digitalizirali zbirko kamniških razglednic

Kamnik – V Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik so digitalizirali zbirko razglednic iz svoje domoznanske zbirke, novo pridobitev z naslovom Kamniške podobe: digitalizirana zbirka razglednic pa bodo predstavili v ponedeljek, 9. aprila, ob 19. uri v dvorani knjižnice. Pojav razglednic nasploh in njihov pomen ter sporočilnost bo predstavila dr. Marjanca Klobčar, sam projekt digitalizacije pa Andrej Kotnik.

Jutri spet mini tržnica

Šenčur – Po zimskem premoru bo jutri, 7. aprila, pred krajevnim domom v središču Šenčurja spet mini tržnica. Na stojnicah bodo ponujali domače pridelke in izdelke, kot posebnost pa Miro Peternej, predsednik KS Šenčur Srednja vas, omenja ponudbo domačih proizvodov iz Poljanske doline. Obiskovalci bodo deležni tudi praženega krompirja. Mini tržnica vabi od 8. do 13. ure.

Krajani dočakali asfalt

Krajani vasi Trebelno pri Palovčah so dočakali asfaltiranje petsto metrov dolgega odseka ceste.

JASNA PALADIN

Trebelno – Krajani vasi Trebelno pri Palovčah so se konec lanskega leta razveselili nove občinske ceste v dolžini 495 metrov, ki so jo skupaj z županom ob letošnjem občinskem prazniku še uradno odprli. Občina Kamnik je za investicijo namenila 66 tisoč evrov, uredili pa so odvodnjavanje, namestili varovalne ograje in cestišče asfaltirali. »Urejena cesta je pomenila tudi za družino, ki se preživlja s kmetijstvom, prepotrebno investicijo, saj se po tej cesti do gospodarskega posloplja ni bilo možno varno pripeljati ob zimskih ali deževnih razmerah. Zato je tudi s strani spodbujanja kmetijstva urejeno cestišče izrednega pomena. Zavedamo se, da je v naših 22 krajevnih skupnosti takšnih investicij,

Na slovesnosti ob odprtju asfaltiranega cestnega odseka / Foto: Občina Kamnik

ki smo ji danes priča, še veliko. Zavedamo se, da je treba še mnogo postoriti, a verjamem, da se bo v prihodnje še

kaj naredilo za lepšo lokalno skupnost,« je povedal župan Marjan Šarec, nato pa s predsednico Krajevne skupnosti

Vranja Peč Ireno Pavlič in predstavnikom krajanov Mitjo Erdanijem prerezal slavnostni trak.

V Mengšu zadovoljni z revizijo

Na mengeški občinski upravi revizijsko poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije ocenjujejo kot dobro, saj jim je predlagalo le dve priporočili in ni bilo izrečenih popravljalnih ukrepov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Občine Mengeš v letu 2016 v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna ter izvrševanje proračuna, delovno uspešnost in dodatke k osnovnim plačam javnih uslužbencev, javna naročila pri investicijskih odhodkih, tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam ter zadolževanje. Ker občina v nekaterih primerih ni poslovala v skladu s predpisi, je računsko

sodišče izreklo mnenje s pridržkom.

Kot je med drugim ugotovilo sodišče, je bila pomanjkljiva razpisna dokumentacija na področju športa, v postopku dodelitve tekočih transferov je župan v komisijo za izbor programov športa imenoval člana, ki je bil s prejemnikom sredstev interesno povezan. »Osemnajstim prejemnikom sredstev na področju športa in kulture je občina poleg sredstev, dodeljenih na podlagi javnega razpisa, dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 42.315 evrov, osmim prejemnikom sredstev na drugih

področjih pa je občina dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 8.550 evrov, ne da bi prej izvedla javni razpis; 15 prejemnikom sredstev na področju športa, kulture in na drugih področjih je dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 18.910 evrov, ne da bi prej sklenila pogodbe o dodelitvi sredstev,« še ugotavljajo v revizijskem poročilu.

Vendarle so na mengeški občinski upravi z revizijskim poročilom zadovoljni, saj menijo, da zavoljo majhnega števila zaposlenih in detajlnega revizijskega pregleda skoraj ni mogoče, da ne bi

bila ugotovljena kakšna pomanjkljivost. »Računsko sodišče je ugotovilo, da občina v vseh pomembnih pogledih poslovanja deluje skladno s predpisi, zato ni bil izrečen noben popravljalni ukrep. Skladno z izdanim mnenjem s pridržkom je računsko sodišče podalo zgolj dve priporočili, ki se nanašata na okrepitev delovanja notranjih kontrol pri pripravi proračuna in zaključnega računa ter pri dodeljevanju tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam,« je poročilo komentiral direktor občinske uprave Urban Kolar.

Odprti sanirani prepust in obnovljeno cesto

JASNA PALADIN

Volčji Potok – Občina Kamnik je skupaj s krajani Volčjega Potoka in izvajalci v torek, 3. aprila, pripravila uradno odprtje v lanskem letu saniranega prepusta potoka Stanjšek na lokalni cesti Vir-Radomlje-Volčji Potok. Urejeni prepust skupaj s pločnikom zdaj zagotavlja bistveno večjo varnost udeležencev v prometu, hkrati pa tudi lepšo okolico parka

Arboretum.

Hkrati je občina lani obnovila tudi dotrajani odsek ceste v Volčjem Potoku od hišne številke 39b do 38c, in sicer v dolžini 175 metrov. Vozišče je bilo zaradi številnih udarnih jam in razpok v zelo slabem stanju in nujno obnove. V okviru sanacije se je dogradila meteorna kanalizacija, zamenjal spodnji ustroj vozišča, posledično pa se je izvedlo asfaltiranje celotne širine ceste.

Prenovljeni prepust potoka Stanjšek nasproti vhoda v park Arboretum

Sanacija Mejačevega hrasta

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – V sredo je podjetje Tisa na pobudo kranjske območne enote Zavoda RS za varstvo narave izvedlo sanacijo Mejačevega hrasta v Komendi. Večstoletno drevo, ki stoji tik ob Glavarjevi cesti, je nekdanje raslo na posestvu rodbine Mejačevih, ki so bili znani kot trgovci in posestniki. »Drevo je že nekaj časa v precej slabem stanju. Osrednji del debla je precej strohnen. Ob podrobnem arborističnem pregledu se je izkazalo, da je stanje še slabše, kot smo sprva predvidevali, saj zadnjo stran debla najeda razpoka, ki se širi proti središču debla od korenin do prvih vej. Lani se je menda ena od težjih vej odlomila

in padla na cesto, pri čemer na srečo ni nikogar poškodovala,« nam je pojasnil Davor Krepfl z Zavoda za varstvo narave Delavci podjetja Tisa so tako skrajšali krošnjo in s tem drevo razbremenili teže, hkrati pa zagotovili varnost mimoidočim. Drevo, ki v obsegu debla meri 518 centimetrov, sicer po Krepflvih besedah samo še minimalno prirašča in je v fazi odmiranja. Kljub temu so se ga odločili ohraniti, saj gre za drevo s statusom naravne vrednote državnega pomena in eno od najznamenitejših dreves v Občini Komenda. Arboristični pregled Mejačevega hrasta je financirala Občina Komenda, sam poseg pa Zavod za varstvo narave.

V sredo so sanirali Mejačev hrast, eno najznamenitejših dreves v Komendi.

Zbrali več nevarnih odpadkov

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Po podatkih javnega podjetja Snaga, ki v Vodicih skrbi za ravnanje s komunalnimi odpadki, so lani v občini zbrali 464 ton mešanih komunalnih odpadkov in 88,28 tone bioloških odpadkov. V zbirnem centru so zbrali tudi dobrih 108 ton kosovnih odpadkov tor 4,58 tone kosovnih odpadkov po naročilu. V primerjavi z lanskim letom so se kar za 77 odstotkov povečale količine zbranih nevarnih gospodinjskih odpadkov, kar gre pripisati dodatnemu zbiranju v zbirnem centru v Vodicih. Lani so zbrali 1404 kilograme nevarnih odpadkov, leto prej pa 795.

Kot ugotavljajo v letnem poročilu, ki so ga na zadnji seji občinskega sveta predstavili tudi svetnikom, količine odpadkov zbrane na zbirnem centru vse od odprtja leta 2008 rastejo, tako je Snaga lani s centra odpeljala že 305,71 tone odpadkov.

Koncesionar in Komunala Vodice, ki od začetka lanskega leta vzdržuje tudi ekološke otoke v občini, pa opazata, da predvsem na območju Sela pri avtobusnem postajališču uporabniki v zabojnike odlagajo neustrezne odpadke ali pa jih odlagajo ob zabojnike. Zato utegnejo na posameznih lokacijah ekoloških otokov skupaj z medobčinskim inšpektoratom poostri nadzor.

Koncert v pozdrav novim orglam

Šenčur – Cerkevni mešani pevski zbor Sv. Mihael Olševke z zborovodkinjo Mojco Gabrijel v soboto, 7. aprila, prireja koncert v pozdrav novim šenčurskim orglam. Koncert, ki ga bo na orglah spremljal Matic Podobnik, bo po večerni maši ob 19. uri.

0 idealnih mestih

V torek so v gornjem preddverju Kina Šiška odprli razstavo akademske slikarke Suzane Brborović, Kranjčanke, ki zadnja leta živi in ustvarja v nemškem Leipzigu. Svoje slikarstvo spaja z urbanimi krajinami in arhitekturo. Tudi na tokratni razstavi z naslovom Centralizacija?

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Kaj centralizirate, Suzana Brborović? »Projekt, ki ga v manjšem obsegu tokrat predstavljam, sem zasnovala leta 2015 in je povezan s centralizacijo neke arhitekture, v tem primeru tudi glavnega objekta na razstavi. Gre za idejo idealnega mesta, ki je zasnovano po principu nekega centra – trga ali najpomembnejše stavbe, iz katere se mesto širi naprej. O tem govori že Platon, do izraza so taka mesta prišla v renesansi. Obstaja veliko načrtov o tem, kako so taka idealna mesta zgrajena in čemu so namenjena.

»Ni treba siliti v figuraliko in upodabljati figur, da bi izrazila zaskrbljenost nad nekaterimi stvarmi današnjega časa. Arhitektura je vedno povezana s političnim sistemom in ga kot takega tudi odraža. Raziskovanje arhitekture je, kot bi raziskovala ljudi.«

To me je fasciniralo,« pojasnjuje slikarka, ki v svojem umetniškem delu išče primerjave s tovrstno centralizacijo in urbanističnimi zasnovami današnjega časa. »Primerjala sem florise starih idealnih mest in tako

imenovanih modernističnih blokovskih naselij, ki so nastajala v prejšnjem stoletju. Zelo so si podobni. Pri tem sem se osredotočila na Leipzig, kjer je več takih naselij, med njimi tudi stanovanjska soseska Grünau, ki je bila ena izmed največjih v nekdanji Vzhodni Nemčiji. Kot vidimo danes, se je ideja o idealnem mestu, v katerem bi imeli popolno družbo, izkazala za utopično. Če je modernizem predvideval tak model urbanizma za elitne soseske, se je izkazalo, da so take gradnje v socializmu, običajno slabe kvalitete, postale priročne v soseskah za socialno ogrožene ljudi.«

Socialistični blokovski princip je Brborovićeva še boljše spoznala med potovanjem v Moskvo, kjer je pod drobnogled vzela naselje, imenovano Bublik. Desetnadstropno stavbo v obliki kroga zasledimo tudi na

osrednjem platnu z naslovom Idea of the Ideal (Ideja ideala). Osnovno črtovje je s slike prenesla na tla, kjer je zgradila krožni objekt, ki je simbolično sestavljen iz opek zapuščenih leipziških tovarn. Na opeke je naslikala motive s fasad prej omenjene soseske Grünau. Ob dveh platnih in objektu pa so na razstavi na ogled še štiri črno-bele fotografije, ki so nedvomno najbolj objektivni prikaz stanja v naselju Bublik.

Arhitektura kot odraz časa

Likovna umetnost in arhitektura se v umetniških delih Suzane Brborović nenehno povezuje. »Arhitektura je odraz človeštva v nekem času. Menim, da ni treba siliti v figuraliko in upodabljati figur, da bi izrazila zaskrbljenost nad nekaterimi stvarmi današnjega časa. Arhitektura je vedno povezana s političnim sistemom in ga kot takega tudi odraža. Raziskovanje arhitekture je, kot bi raziskovala ljudi. Zanimajo me stavbe, pri čemer gre na neki način tudi za povezavo z očetom in njegovim gradbeništvom.«

Centralizacija Suzane Brborović bo v Kinu Šiška na ogled mesec dni. / Foto: Jan Trstenjak

Brborovićeva v Leipzigu živi in dela že polna štiri leta. Tja se je podala po diplomu na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, s študentsko Prešernovo nagrado in uvrstitvijo njenih del v znano dunajsko zbirko Essl. Na Akademiji za vizualno umetnost v Leipzigu je študirala slikarstvo na podiplomskem mojstrskem tečaju. »Ko sem s prijateljico potovala po Nemčiji, je bil Leipzig prva večja postaja in takoj sem se zaljubila v mesto. Ko sem našla možnost nadaljnega izobraževanja, sem vedela, da se bom za nekaj časa zagotovo ustalila v tem nemškem mestu.

Odločitev najbrž ni bila ... težka, me prehitel Suzana, ko

sem nameraval vprašati ravno nasprotno. »V Leipzigu sem začela živeti od svojega dela. Uspem prodati slike, s kolegom imam najet sto kvadratnih metrov velik atelje v znanem centru Spinnerei. Gre za kompleks nekdanje predilnice, v katerem deluje več kot sto umetnikov, na voljo je okrog 15 galerij, ne manjka trgovin s slikarskimi pripomočki ... Ateljeji so po dostopnih cenah, le srečo je treba imeti, da lahko prideš zraven,« še pove Kranjčanka v Leipzigu. Da seveda ima domotožje, a bo kljub temu še nekaj časa ostala v tujini, saj ji ta trenutno ponuja več. »Ta čas nimam galerista, ki bi tržil moja dela, a se mi zdi, da to niti ni tako slabo.

Dokler sem samostojna, kar dobro upravljam s tem, kar delam. Je pa res, da je dobro ob pravem času spoznati prave ljudi na pravem mestu.«

Pogosteje razstavlja v tujini, zadnje čase tudi v Sloveniji, a se odloča le za pomembnejše razstavne projekte oziroma tiste, ki se finančno pokrijejo. Transport del, ki seveda nastajajo v Leipzigu, je drag in zahteven. V začetku poletja bo razstava v Mestni galeriji v Ljubljani, kmalu zatem v juliju pa skupaj z Urošem Weinbergerjem v galeriji Zveze društev likovnih umetnikov. Seveda ima interes razstaviti tudi v Kranju. »Da se le stavi tisto, o čemer sem pravkar govorila.«

Teden drame še do nedelje

S podelitvijo nagrade Slavka Gruma in nagrad najboljšim predstavam festivala se bo v nedeljo končal 48. Teden slovenske drame.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Danes in jutri bodo na sporedu še zadnje uprizoritve 48. Tedna slovenske drame, po predstavi Slovenska popevka v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča in CUDV Dolfke Boštjančič, Draga pa bo v nedeljo sledila sklepna slovesnost in podelitev nagrad. Letos bodo v okviru festivala podelili štiri nagrade: nagrado občinstva, nagrado za najboljšega mladega dramatika, Šeligovo nagrado za najboljšo predstavo ter prestižno nagrado Slavka Gruma za najboljšo dramsko besedilo.

Medtem ko strokovna žirija budno spremlja predstave letošnjega festivala, tudi gledalci pridno z ocenami od ena do pet glasujejo o njim najbolj všečnih uprizoritvah festivala. Že pa so znana tri nominirana dramska besedila

za nagrado Slavka Gruma. Letos sta se med izbranimi tremi ponovno znašli dve besedili istega avtorja, to sta Sestre ter Romeo in Julija sta bila begunca Vinka Möderndorferja. Tretje nominirano besedilo je Večja od vseh Roka Vilčnika, prav tako enega naših dramatikov prvokategorikov. Oba sta bila v preteklosti namreč že prejemnika nagrade Slavka Gruma nagrade, Vilčnik trikrat (2000, 2008 in 2016), Möderndorfer pa dvakrat (2012 in 2014). Podeljena bo tudi nagrada za najboljšega mladega dramatika.

Sklepno prireditev bo režirala Neda R. Bric, voditeljici bosta domači igralki Vesna Slapar in Vesna Pernarčič, občinstvo pa bo v nadaljevanju večera zabaval tudi Ansambel Los hermanos muy simpáticos v sestavi Braniko Završan, Uroš Rakovec, Blaž Celarc in Žiga Golob.

Pevski večer na Kokrici

Vokalna skupina Kokr'čan v soboto organizira tradicionalni, že 22. Pevski večer, na katerem bodo domači pevci gostili pet moških pevskih sestavov iz različnih delov Slovenije.

IGOR KAVČIČ

Kokrica – Skorajda si ne zmagamo več zamisliti začetka pomladi brez tradicionalnega pevskega večera na Kokrici. Slovenska glasbena dediščina, ki je rdeča nit dolgoletnega delovanja Vokalne skupine Kokr'čan, nas bo bogatila tudi na letošnjem, že 22. Pevskem večeru, ki bo to soboto, 7. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu na Kokrici pri Kranju.

Od leta 1996 se je na Pevskem večeru predstavilo več kot petdeset zborovskih skupin, prireditev pa so običajno obogatili tudi drugi glasbeniki, plesalci in igralci. Pevski večer se je uveljavil kot osrednja prireditev Vokalne skupine Kokr'čan, ki odmeva prek občinskih meja in privablja ljubitelje zborovske pesmi iz Slovenije in zamejstva, ob tem pa pevci pravijo, da si vedno znova

Vokalna skupina Kokr'čan na lanskoletnem Pevskem večeru / Foto: arhiv Vokalne skupine Kokr'čan

odpirajo nove poti v glasbene svetove in pod vodstvom Ignaca Gorjanca rastejo v zrel vokalni ansambel.

Letos so na oder Pevskega večera povabili še pet moških sestavov, in sicer Gorenjski oktet iz Kranja, Seksitet Kostanarji s Trstenika in

sestav Lomski fantje iz Loma pod Storžičem; z Bizeljskega v goste prihaja Moški pevski zbor Bizeljsko, iz Borovnice pa Moški pevski zbor Štinglc. Slišali bomo tako starejše, že ponarodele pesmi iz bogate zakladnice slovenskega zborovskega petja kot

tudi pesmi naših sodobnejših avtorjev – od znane Kokriške z naslovom Kokr'čan prek Prešernove Pod oknom do pesmi Bizeljski patroni in naše priljubljene pesmi Planinska. Z igranjem citer se bo predstavil tudi Tomaž Plahutnik.

Stopam v velike čevlje, a verjamem, da bo noga rasla

Gorazd Bertonec, uradno še kandidat za glavnega trenerja slovenske moške A-representance v smučarskih skokih, je predstavil svojo vizijo dela.

Ljubljana – »Zame je bil to poseben izziv, posebna čast, da sprejemam funkcijo glavnega trenerja. Odločil sem se zelo hitro in sem motiviran. Nikoli nisem pričakoval ali sanjal, da bi bil glavni trener,« je Gorazd Bertonec, do potrditve Zbora za smučarske skoke uradno še kandidat za glavnega trenerja slovenske moške A-representance v smučarskih skokih, svojo odločitev pojasnil na včerajšnji novinarski konferenci, ko je prvič v tej novi vlogi stopil pred javnost.

Poudaril je, da se zaveda, da stopa v velike čevlje, v katerih je doslej uspešno hodil Goran Janus: »Moja številka noge je 42, čevlji, v katere stopam, pa imajo številko 47. Verjamem, da bo noga rasla.« Gorazd Bertonec, ki živi v Šenčurju, bo 8. aprila dopolnil 42 let, v smu-

Gorenjec Gorazd Bertonec verjame, da se bomo skupaj veselili novih uspehov slovenskih smučarskih skakalcev.

do svojega šestnajstega leta. Je pred največjim izzivom v trenerski karieri.

Predstavil je svojo vizijo dela v prihodnje. »Opiramo novo poglavje v slovenskih smučarskih skokih. Za nami je izjemno uspešno

rezultate, ki jih pred tem ni nihče. Postavili so visoka merila uspešnosti v športu. Pričakovanja vseh so visoka, zato sem sprejel izziv za delo glavnega trenerja. Vodstvu smučarskih skokov se zahvaljujem za izkazano zaupanje. Izziv je resnično velik. Ne bo lahka naloga, a slovenski smučarski skoki imajo potencial, sposobnost in znanje, da nadaljujemo tradicijo odličnih rezultatov. Naš izziv in cilj je, da smo v samem svetovnem merilu na vrhu smučarskih skokov, da smo kot ekipa spoštovani in da smo na vsaki tekmi v glavnih vlogah za najvišja mesta. Verjamem, da nam bo uspelo in da se bomo skupaj veselili uspehov. Verjamem v tekmovalce, v strokovne

sodelavce,« je dejal Bertonec in nadaljeval: »Začenjam sezono z novo energijo, z novo svežino. V A-representanci bodo najboljši tekmovalci z visokim potencialom in najvišjimi cilji. V ekipi bodo strokovni sodelavci, ki imajo dovolj znanja in izkušenj, ki jim popolnoma zaupam. Strokovni sodelavci bodo pokrivali segmente priprave športnika, tako da bo čim manj prepuščene ga naključju. Želimo si, da bodo skakalci zdravi, da bo uspeh resnično plod dela, znanja in motiviranosti. Poudarek bo na razvoju medosebnih odnosov, medsebojnem spoštovanju, zaupanju in iskrenosti. Pri pripravi in razvoju tekmovalca bomo upoštevali načelo individualnosti. Od vseh, sebe, strokovnih sodelavcev in tekmovalcev, zahtevam maksimum, delavnost, inovativnost, odločnost, vztrajnost in zaupanje. V teku tekmovalne sezone so trenerjeve odločitve njegova avtonomnost in hkrati njegova odgovornost.«

Imena sestave reprezentance, tekmovalcev in strokovnega kadra bodo znana konec aprila ali na začetku maja, ko bodo skakalci tudi začeli s pripravami na novo sezono. Kot je še dejal Bertonec, bo v A-ekipi sedem ali osem skakalcev, kar je več kot v zadnji sezoni, ko jih je bilo le pet.

»Poudarek bo na razvoju medosebnih odnosov, medsebojnem spoštovanju, zaupanju in iskrenosti. Pri pripravi in razvoju tekmovalca bomo upoštevali načelo individualnosti. Od vseh, sebe, strokovnih sodelavcev in tekmovalcev, zahtevam maksimum, delavnost, inovativnost, odločnost, vztrajnost in zaupanje.«

čarskih skokih je že vrsto let. Kaliti se je začel pri začetnikih pri kranjskem Triglavu in rasel vse do članov. V zadnji sezoni je bil glavni trener mlade A in mladinske reprezentance. Skakal je

obdobje, ko so bili naši skakalci v samem svetovnem vrhu smučarskih skokov. Zapuščina Gorana Janusa je bogata. Izjemno ga cenim. S tekmovalci in svojo strokovno ekipo so dosegli takšne

Nekdanji triglavani znova na ledu

Odigrali so prijateljsko revijalno tekmo ob petdesetletnici hokeja v Kranju.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Gorazd Drinovec, Milan Grah, Drago Terlikar, Janez Sterniša, Peter Verlič, Boštjan Veternik, Tomaž Košenina, Anže Gogala, Metod Bevk, Anže Ahačič so le nekateri, ki so v soboto stopili na drsalke in odigrali prijateljsko revijalno tekmo ob petdesetletnici hokeja v Kranju.

Igralcev je bilo za kar štiri ekipe, še za dve pa je bilo tistih, ki so druženje na ledu opazovali s tribun (Jani Nadižar, Jani Valant, Zlatko Pavlica, Tone Hudobivnik ...). Povabilu sta se odzvala tudi sedanja reprezentanta Anže

Nekdanji hokejisti Triglava so dokazali, da se na ledu še vedno dobro znajdejo. / Foto: Tina Dokl

Kurant in Žiga Pavlin. Vsi, ki so oblekli dres, so nosili številko petdeset. »Petdeset

klubskih let je veliko težjih in srčnih kot mojih osebnih petdeset plus deset. Ta klub

Gorenjski derbi

V nedeljo se bosta v prvi slovenski nogometni ligi pomerila Domžale in Triglav.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Med tednom so nogometaši v prvi slovenski ligi Telekom odigrali zaostale tekme. V torek so se na tekmi 21. kroga pomerili nogometaši Krškega in kranjskega Triglava. Boljši so bili domačini, ki so Kranjčane premagali z 2 : 0. V sredo so zaostalo tekmo 19. kroga odigrali nogometaši Rudarja iz Velenja in Domžal. Z 1 : 4 so bili boljši Domžalčani, ki so vknjižili že niz desetih zaporednih zmag in na drugem mestu na lestvici prehiteli Maribor. V 26. krogu se obeta gorenjski obračun med Domžalami in Triglavom. Tekma bo v nedeljo v Domžalah z začetkom ob 19. uri.

Tekme 22. kroga bodo konec tedna odigrali nogometaši v drugi slovenski nogometni ligi. Že včeraj sta se pomerila AŠK Bravo in Roltek Dob. Nogometaši Kalcerja Radomlje bodo v soboto ob 16. uri gostili nogometaše

Rogaške, v nedeljo pa bodo nogometaši Zarice Kranj doma z začetkom tekme ob 16.30 igrali z nogometaši Veržeja, ki so zadnji na tekmovalni lestvici.

Tekme 18. kroga bodo konec tedna v tretji slovenski nogometni ligi – center. Jutri bodo igrali Bled Hirter – Tinex Šenčur, Bohinj – Arne Tabor 69, Zagorje – Sava Kranj, Komenda – Šobec Lesce in SIJ Acroni Jesenice – Ivančna Gorica (vse tekme se začnejo ob 16.30).

Tekme 13. kroga bodo jutri odigrali nogometaši v gorenjski nogometni ligi. Vse se bodo začele ob 16.30, pomerili pa se bodo Žiri – Polet, Niko Železniki – Škofja Loka, JuRentA Bitnje – Britof, Visoko – Zarica Kranj B, Velesovo – Preddvor in Royal Sport DLN – Kondor Godešič. V torek so nogometaši Zarice Kranj B in JuRentA Bitnje odigrali preloženo tekmo 12. kroga, boljši pa so bili nogometaši iz Bitenj, ki so zmagali z 2 : 0.

Odziv Romana Kežarja

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Pretekli teden je Slovenska antidoping organizacija javnosti sporočila, da je atlet Domen Hafner kršil protidopingška pravila. Dva urinska vzorca, ki sta bila športniku odvzeta po maratonu v Dubaju ob prihodu domov 29. januarja letos, sta vsebovala snov darbepoetin.

V začetku tedna se je odzval trener mladega atleta z Gabrške Gore. Roman Kežar je v izjavi za javnost zapisal: »V zadevi kršenja protidopingških pravil atleta Domna Hafnerja se je v nekaterih medijih pojavilo tudi moje ime kot njegovega trenerja.

S tem je senca dvoma padla tudi name. V vsej svoji karieri, najprej tekmovalca, nato trenerja, je moje stališče glede dopinga jasno in imam do tega ničelno toleranco. Vsi atleti, ki trenirajo pod mojim vodstvom, vedo, katere so moje naloge. Te so priprava načrta treninga, motivacija, psihična priprava. Za prehrano in morebitne poškodbe, zdravstvene težave skrbi vsak sam. Tako je bilo tudi v primeru Domna Hafnerja.«

Na koncu je opozoril še na to, »da je večina športnikov ob poškodbah prepuščena sama sebi, zato se žal dogajajo tudi takšne stvari.«

Začenja se drugi del vaterpolskega prvenstva

Kranj – Jutri bodo vaterpolisti s tekmami prvega kroga začeli drugi del članskega državnega prvenstva, v katerem igrajo štiri najboljše ekipe iz prvega dela. To so VK Ljubljana Slovan s 24 osvojenimi točkami, AVK Branik jih ima 16, AVK Triglav 13 in VD Koper 1958 šest. V prvem krogu se bodo pomerili VK Ljubljana Slovan in DD Koper 1958 ter v Mariboru AVK Branik in AVK Triglav. Po končanem drugem delu, v katerem igra vsak z vsakim, bo sledil še finalni del, ko se bosta prvi in drugi na tri zmage pomerila za naslov državnega prvaka, tretji in četrti pa bosta igrala za končno tretje mesto. Naslov prvaka branijo vaterpolisti VK Ljubljana Slovan.

Opravičilo

Pri naštevanju dobitnikov športnih priznanj v Mestni občini Kranj se nam je prikradla napaka pri priimku odlične članice Judo kluba Triglav Kranj Urške Torkar, saj smo v Kranjskih novicah in na športni strani Gorenjskega glasa minuli torek napačno zapisali, da se piše Tolar. Za napako se opravičujemo tako Urški kot bralcem.

Nova ureditev sezonskega dela na kmetijah

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Državni zbor je marca sprejel spremembo zakona o kmetijstvu, ki prinaša nove novosti tudi glede najema delovne sile v kmetijstvu v času sezonskih konic. Po novem lahko v sadjarstvu, vinogradništvu, hmeljarstvu in zelenjadarstvu v času izrazito povečane potrebe po delovni sili zaposlijo delavce na podlagi pogodbe o začasnem in občasnem delu v kmetijstvu. Takšno sezonsko delo lahko traja na kmetijskem gospodarstvu največ 120 dni v koledarskem letu, posameznik pa lahko opravi tovrstno delo največ 90

dni na leto. Naročnik (kmetije, kmetijska podjetja in samostojni podjetniki) mora dnevno voditi evidenco o delavcih in opravljenem delu, delo mora plačati po najmanj 4,79 evra bruto na uro, delavce pa mora vključiti v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje ter obračunati in plačati prispevke in davke. Določbe o začasnem in občasnem delu v kmetijstvu bodo začeli uporabljati 1. julija letos, zato bo letos na kmetijskem gospodarstvu dovoljeno opravljati sezonsko delo največ 90 dni, delo izvajalcev pa so omejili na 70 dni.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarnice februarja letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 29,60 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 1,40 evra ali za 4,52 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo

4,26 odstotka maščobe in 3,43 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 32,91 evra in je bila za 0,97 evra ali za 2,86 odstotka nižja kot januarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 26,28 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 29,88 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
Januar 2018	31,00	33,88	27,45	31,10
Februar 2018	29,60	32,91	26,28	29,88

Finančna pomoč ob nepredvidenih dogodkih

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je prejšnji petek objavilo javna razpisa, s katerima namenja kmetijskim gospodarstvom, ki so utrpela škodo zaradi požara ali strele ali so se znašla v težkem ekonomskem položaju zaradi smrti, invalidnosti ali nezmožnosti za delo gospodarja ali člana kmetije, skupno 115 tisoč evrov finančne pomoči. Rok za oddajo vloge je začel teči peti dan po objavi razpisa v uradnem listu, razpis pa bo odprt do objave obvestila o zaprtju razpisa.

Predavanje o zdravilnih zeliščih

Reteče – Društvo Sorško polje bo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi z območja Sorškega polja, občinami Kranj, Medvode in Škofja Loka ter Zeliščarstvom Naturazel pripravilo v sredo, 11. aprila, ob 18. uri v kulturnem domu v Retečah predavanje o zdravilnih zeliščih. Predaval bo zeliščar Bene Behrič, ki bo predstavil zdravilne rastline.

Prikaz obrezovanja sadja v travniških sadovnjakih

Radovljica – Radovljiška izpostava kmetijske svetovalne službe pripravlja danes, v petek, dve predstavitvi obrezovanja sadnega drevoja in travniških sadovnjakov – ob 11. uri Pr' Hon (Janez Čop) na Rodinah, ob 15. uri pa Pr' Kmeto (Igor Logar) v Bohinjski Bistrici. Prikaz rezi bo izvedla Germana Pivk iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj.

Največ škode »narili« prašiči

Upravljalci lovišč v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju so lani lastnikom zemljišč izplačali in z delom poravnali 19.091 evrov odškodnine, od tega 16.654 evrov za škodo po divjih prašičih.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Upravljalci lovišč so lani lastnikom zemljišč izplačali 13.631 evrov odškodnine za škodo, ki jo je divjad povzročila v loviščih in so jo oškodovanci tudi prijavi, poleg tega pa so lovci opravili še 1086 delovnih ur za ravanje travne ruše po divjem prašiču ali kot nadomestilo

Lovišča z največ škodnimi primeri v letu 2017

Škofja Loka	65
Šentjošt	14
Poljane	12
Medvode	7
Toško Čelo	6
Sorica	6
Dobrova	5
Horjul	5

za povzročeno škodo v skupni vrednosti 5430 evrov, tako da je skupna (ovrednotena) škoda znašala 19.061 evrov. Največ škode, za 16.654 evrov, so tako kot v prejšnjih letih povzročili divji prašiči, jeleni za 961 evrov, srnjad za 450 evrov, sive vrane za 500 evrov, preostalo škodo pa še jazbec, lisica in šoja. Kot pojasnjujejo v zavodu za gozdo-ve, je bila dejansko prijavljena škoda še nekoliko višja od izplačane oziroma ovrednotene škode, saj nekateri oškodovanci niso zahtevali izplačila odškodnine ali nadomestila v materialu. Nekaj škode je nastalo tudi v gozdovih, predvsem kot posledica

Primer od divjih prašičev razritega travnika v lovišču Škofja Loka

grizenja smrekovih letjenjakov in drogovnjakov, vendar je lastniki praviloma ne prijavljajo oziroma jo prijavi le v primerih, če je škoda tako velika, da je ogrožena trajnost sestojev. Obseg škod v gozdovih je zelo odvisen od vremenskih razmer, predvsem od debeline in trajanja snežne odeje, a lani so bile snežne razmere za divjad dokaj ugodne, zato tudi ni bilo večjih škod.

Lanska izplačana ali z delom poravnana odškodnina je bila za osem tisoč evrov višja kot leto prej in je bila druga najvišja v zadnjih petih letih, višja je bila le leta 2013, ko je preseгла 21 tisoč evrov.

Škoda, ki so jo povzročili divji prašiči, je bila lani najvišja v zadnjih petih letih. Večina škode je bila v loviščih, kjer je tudi številčnost divjega prašiča največja (Škofja Loka, Medvode, Dobrova, Toško Čelo in Šentjošt). Vseh škodnih primerov je bilo 142, od tega so jih 120 povzročili divji prašiči – 103 na travni ruši in 17 na kmetijskih pridelkih (koruza, krompir). V 102 primerih so oškodovancem izplačali odškodnino v denarju ali v materialu, v 40 primerih pa so jim škodo poravnali z delom. Po številu škodnih primerov izstopa lovišče Škofja Loka, kjer je število škodnih

Po podatkih Zavoda za gozdove so upravljalci lovišč v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju lani uplenili 283 divjih prašičev, kar je bil četrti najvišji odstrel v zadnjih šestnajstih letih. Višji je bil v letih 2008 (362), 2012 (307) in 2014 (285).

dogodkov v zadnjih petih letih zelo poraslo: v letu 2013 so beležili le tri, leto kasneje sedem, nato 16, predlani 20 in lani kar 65 škodnih primerov.

Spodbujajo odpravljanje zaraščanja

Država namenja tri tisoč evrov pavšalnega nadomestila za hektar zemljišča, na katerem je lastnik odpravil zaraščanje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je prejšnji petek v uradnem listu objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo upravičnim kmetijskim gospodarstvom namenilo skupno sedemsto tisoč evrov denarja za odpravljanje zaraščanja kmetijskih zemljišč. Kmetijska gospodarstva lahko uveljavljajo finančno pomoč za zemljišča, ki so v občinskem prostorskem načrtu po namenski rabi opredeljena kot kmetijska zemljišča in so v skladu z zakonom o kmetijstvu na dan 18. junij

2011 opredeljena z vrsto dejanske rabe 1410 – kmetijsko zemljišče v zaraščanju, pri tem pa je pogoj, da zaraščanje doslej še ni bilo odpravljeno. Do podpore so upravičena tudi zemljišča, ki so sedaj opredeljena z vrsto dejanske rabe 2000 – gozd, v tem primeru pa je k vlogi za dodelitev finančne pomoči treba priložiti še dovoljenje za krčitev gozda. Po podatkih ministrstva je v Sloveniji približno 13 tisoč hektarjev zemljišč, za katera je možno uveljavljati finančno pomoč za odpravljanje zaraščanja.

Do podpore je upravičen gospodar kmetijskega

gospodarstva, ki je lastnik ali zakupnik kmetijskega zemljišča v zaraščanju. Podpore lahko uveljavlja le za površine, na kate-

Država želi na zemljiščih v zaraščanju ponovno vzpostaviti kmetijsko pridelavo in s tem izboljšati samooskrbo s hrano.

rih je bilo zaraščanje odpravljeno z agromelioracijskimi deli, kot so krčitev grmovja in dreves, izravnava zemljišča in odstranitev kamnitih osamelcev.

Finančna pomoč znaša tri tisoč evrov na hektar kmetijskega zemljišča v zaraščanju. Najmanjša površina, za katero je možno uveljavljati pomoč, znaša 0,3 hektarja, ta površina je lahko seštevek manjših parcel, vendar pa posamezna površina, na kateri se odpravlja zaraščanje, ne sme biti manjša od 0,1 hektarja. Ker gre v tem primeru za državno pomoč, skupna podpora v kateremkoli obdobju treh proračunskih let ne sme preseči 15 tisoč evrov. Vlogo za dodelitev pomoči bo možno vložiti v času od 16. aprila od 9. ure dalje pa do objave obvestila o zaprtju razpisa.

Dve desetletji na Gorenjskem

Družina Mausser se je pred dvema desetletjema odločila, da svoje podjetje iz domačega Hrastnika preseli na Gorenjsko, v Lesce. Letos obeležujejo okroglo obletnico ustanovitve podjetja, ki ga v zadnjih letih uspešno vodi Tatjana Potokar.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – Zametki podjetja EMMA segajo namreč že v leto 1970, ko je Franc Mausser starejši v svoji kleti začel izdelovati lestenice in druga svetila ter nato v svoji delavnici zaposlil prve delavce. Obrtno delavnico je po njegovi smrti prevzel sin Franc, ki se je leta 1990 začel ukvarjati s papirno galanterijo. Našli so tržno nišo z darilnimi vrečkami, telegrami z dodatki in glasbenimi čestitkami, kmalu zatem pa so se usmerili tudi v izdelke po naročilu in večje projekte, med drugim tudi prve elektronske sveče. Takrat so tudi ustanovili podjetje EMMA. Kot pojasnjuje Franc Mausser, je z leti dejavnost v Hrastniku postajala čedalje uspešnejša, prostori pa posledično pretesni. Leta 1995 so se tako odločili za selitev v Lesce, ki so jih, kot pravi, privlačile predvsem zaradi lepih gora, čistega okolja, prijaznih ljudi in pa strateške bližine prometnih poti. Iz bolj obrtniške usmerjenosti so želeli preiti na industrijsko in podjetniško. Podjetje od leta 2011 vodi njegova hči Tatjana Potokar.

Katera je bistvena razlika med podjetjem EMMA leta 1998 in 2018?

»Razlika v zadnjih dvajsetih letih, ki je najbolj opazna, so vsekakor naše blagovne znamke. Prvo – ekološke elektronske in solarne sveče Vestina – smo ustvarili leta 2007 in od takrat naprej dajemo blagovnim znamkam velik pomen. Z njimi lažje komuniciramo s kupci, hkrati pa blagovna znamka prinaša veliko odgovornost do njih, saj moramo vseskozi zagotavljati visoko kakovost izdelkov. V zadnjih dveh desetletjih smo postali tudi bolj vpeti v svoje družbeno okolje in lokalno skupnost, hkrati pa smo povečali svoje aktivnosti v tujini. Danes sodelujemo in svoje izdelke izvažamo v 15 evropskih držav ter tri bolj oddaljene – Nigerijo, Avstralijo in Brazilijo. Pred dvajsetimi leti je bilo podjetje usmerjeno predvsem v glasbene čestitke, danes pa smo t.i. multibrand – podjetje z več blagovnimi znamkami, ki jih združujejo trije ključni elementi: inovativnost, visoka kakovost in ekološkost.«

Na katero od blagovnih znamk ste najbolj ponosni?

Direktorica podjetja EMMA z uporabniki CUDV Radovljica na njihovem vsakoletnem srečanju

»Ponosni smo na vse blagovne znamke, saj smo se ob razvoju prav vsake ogromno naučili, jih s strastjo ustvarjali in šli skozi dolgotrajen proces, ki ga snovne lastne blagovne znamke zahteva. Pri Vestini lahko s ponosom povemo, da gre za vodilno blagovno znamko med elektronskimi in solarnimi svečami v Sloveniji, prav tako za edino celovito blagovno znamko v segmentu nagrobnih sveč.

Imamo lastno proizvodnjo, ki nam omogoča, da se sproti prilagajamo, in pa lasten razvoj in inovacije, ki so skozi leta prinesle že na desetine modelov sveč. Moj oče, ustanovitelj podjetja in nekdanji direktor Franc Mausser, je namreč še danes glavni vir idej, tehničnih inovacij in oblik za nove sveče. Pri znamki Papilu, blagovni znamki darilnih vrečk za vse priložnosti, smo najbolj ponosni na to, da pri

ustvarjanju novih motivov in novih kolekcij vrečk vselej sodelujemo s priznanimi slovenskimi oblikovalci. Pri blagovni znamki ekoloških elektronskih svečnikov za rimskokatoliške cerkve Religi lahko omenimo, da gre za produkt, ki je prisoten ne samo po slovenskih župnijah, ampak tudi v drugih državah in celo na drugih kontinentih, kar je zelo lep dosežek. Pri blagovni znamki naravnih ženskih higienskih

izdelkov Lunay pa naša prizadevanja doživljamo tudi kot nekakšno poslanstvo – širiti med ženskami zavedanje o zdravju ter pomenu in prednostih uporabe naravnih bombažnih izdelkov na predelih našega telesa, ki potrebujejo največ neženosti.«

Kako vidite Slovenijo kot poslovno okolje v primerjavi s tujino?

»Verjamemo, da je vedno dobro imeti pokrit domači trg, imeti osnovo, iz katere gradiš navzven. Prav tako ni v tujini vse boljše, kot nekateri morda mislijo, imamo pa načeloma več pozitivnih izkušenj kot negativnih. Prednost delovanja v Evropski uniji je tudi ta, da če ti v eni državi ne uspe, lahko svojo srečo poskušaš v drugi.«

Ste razmišljali, da bi storili še korak naprej in podjetje selili v tujino?

Določeni trgi so zelo specifični in radi poslujejo v okviru svoje države, zato smo o tej ideji že razmišljali, vendar pa trenutno bolj razmišljamo o širitvi obstoječih prostorov, predvsem proizvodnje in skladišča.

Kritično do zakonodaje

Spar je lani zabeležil eno največjih rasti v zadnjih desetih letih, a kot pravi direktor Igor Mervič, so vselej pripravljene tudi na krizo. Mervič je kritičen tudi do zakona o trgovini in kmetijstvu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Spar Slovenija je lani posloval s 3,5-odstotno rastjo glede na leto poprej, s čimer so po besedah direktorja podjetja Igorja Merviča dosegli največjo rast v zadnjih desetih letih in zabeležili eno najuspešnejših let v zadnjem obdobju. Ustvarili so 776 milijonov evrov bruto prometa ter poslovno leto končali pozitivno, a kot je na torkovi novinarski konferenci podjetja poudaril Mervič, kljub zaporedju uspešnih let ne bodo zapadli v evforijo in so vselej pripravljene tudi na novo obdobje krize.

V investicije so vložili 22 milijonov evrov. Lani so odprli stoto trgovino, v naslednjih tednih pa v Ljubljani pričakujejo odprtje stoprve. Poleg tega imajo še 16 franšiznih trgovin in devet restavracij. A ena izmed večjih

Zakon o trgovini ni pisane ne na kožo kupcev ne zaposlenih, meni Igor Mervič, direktor Spara Slovenija.

letašnih novosti podjetja je zagon spletne prodaje, ki je trenutno z dostavo na doma voljo le prebivalcem prestolnice, a beleži večjo rast, kot so pričakovali. Kljub usmeritvi v spletne trgovine ni bojazni, da bi fizična trgovina izumrla, je prepričan Mervič.

Čeprav imajo v Sparu precej razlogov za optimizem,

pa se soočajo tudi s težavami, povezanimi z birokracijo. Mervič je predvsem kritičen do zakona o trgovini, ki ga je ocenil kot zelo slabega. Posebej je omenil dogovor glede obratovalnega časa trgovin. »Ni pisan ne na kožo kupcev ne zaposlenih,« poudarja prvi mož Spara. Meni, da so zaposleni zaradi zapiranja trgovin ob nedeljah

bolj obremenjeni druge dni v tednu, poleg tega pa dobiva prošnje, da bi delali ob nedeljah. Podjetje bo tako odslej zadnji dve nedelji v mesecu z izjemo hipermarketov in Intersparov trgovine zapiralo. Upa, da bo na tem področju prišlo do sprememb.

Kot kratkovidno je označil tudi nedavno spremenjeno kmetijsko zakonodajo, ki naj bi zaščitila slovenske proizvajalce, a bodo zaradi številnih administrativnih ovir najbolj prizadeti prav ti. Dvomi namreč, da bodo lahko relativno majhni slovenski kmetje zdržali pritisk administracije, saj bo pogodba odslej potrebna za vsak izdelek v akciji, kar jih v primerjavi z večjimi tujimi proizvajalci postavlja v podrejen položaj.

Usmerjajo se v kakovost izdelkov, kar se jim je za zdaj obrestovalo. Letos načrtujejo povečanje deleža slovenskih izdelkov, usmerjajo se k sodelovanju z lokalnimi pridelovalci in domačimi proizvajalci. Lani so zagnali dolgoročen projekt zmanjševanja sladkorjev in soli v svoji znamki. Do danes so denimo porabo sladkorja v teh izdelkih zmanjšali za 15 ton.

Družba Jelovica s certifikatom PEFC

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Družba Jelovica, najstarejši proizvajalec lesenih montažnih hiš pri nas, je nedavno prejela certifikat PEFC, ki so ga pridobili zaradi sodelovanja v trajnostni dobavni verigi, z uporabo najkvalitetnejšega gradbenega lesa za lesene nosilne konstrukcije hiš Jelovica. S tem certifikatom lahko dokazljivo zagotavljajo sledljivost izvora lesa, s čimer pripomorejo k zaščiti svetovnih gozdov.

Zaradi vpeljave sistema sledljivosti imajo v Jelovici boljši nadzor nad upravljanjem z materialnimi viri. Konstrukcije hiš Jelovica nastajajo iz zaupanja vrednih virov in zato ustrezajo pogojem za sodelovanje na razpisih v skladu z Uredbo o zelenem javnem naročanju, sporočajo iz Jelovice. Za zeleno in trajnostno delovanje so že leta 2012 prejeli pomembno priznanje Okolju

prijazno podjetje, leto dni kasneje pa še nagrado Zelena misija za pasiven lesen vrtec v Preddvoru.

Zakaj certificiranje PEFC? Ker morajo biti certificirane vse organizacije v dobavni verigi, je zagotovljeno, da gozdni proizvodi (les in lesni proizvodi), ki so sestavni del končnega proizvoda, izvirajo iz gozda, v katerem je zagotovljeno spoštovanje vnaprej opredeljenih okoljskih, družbeno-socialnih in etičnih standardov. Sicer pa v skupini Jelovica, ki velja za vodilnega slovenskega proizvajalca energetske varčnih in okolju prijaznih hiš, oken in vrat in proizvode ponuja na 23 svetovnih trgih, skrbijo tudi za svoj trajnostni razvoj, saj so s postavitvijo sončne elektrarne pridobili prvo plus-energijsko tovarno in družba vso energijo, ki jo porabi za svoje delovanje, proizvede iz sonca, vode in biomase.

KRATKE NOVICE

Ozmerjal ga je, ker mu ni dal denarja

Bitnje – Kranjski policisti so v sredo v Bitnjah obravnavali državljana Romunije, ki je prosjačil po hišah. Vstopil je tudi v hišo prijavitelja in ga prosil za denar. Ker ga mu ni dal, ga je tujec ozmerjal in odšel naprej. Policisti so Romuna našli in oglobili zaradi vsiljivega beračenja. Ob tem so opozorili, da je v takih primerih v ozadju pogosto tudi drugačen motiv kot samo prosjačenje, namreč tatvine. Pri tem storilci vstopajo v odklenjene hiše ali stanovanja, kjer iščejo zlatino in denar, ko pa jih kdo zaloti, se začno na različne načine izgovarjati, zakaj so vstopili. Drug način je preusmerjanje pozornosti lastnikov in kasnejša kraja vrednih predmetov. Policisti zato pozivajo, da vhodna vrata zaklepate tudi, ko ste doma, v stanovanje pa ne spuščajte neznancev, dokler se ne prepričate o njihovih namelih. Sumljiva ravnanja takoj prijavite na številko 113.

Zalotili so jo pri tatvini

Kranj – Kranjski policisti so v torek zvečer obravnavali Kranjčanko, ki so jo zaposleni v živilski trgovini zalotili pri tatvini artiklov. Osumljenka je do prihoda policistov v trgovini začela kršiti še javni red in mir, z nedostojnim vedenjem pa ni prenehala niti v policijskem postopku, zato so jo pridržali. Policisti so zoper njo uvedli postopek zaradi suma tatvine ter več prekrškov zoper javni red in mir.

Blato je treba odstraniti s ceste

Kranj – Gorenjski policisti opažajo, da ponekod prihaja do onesnaženja cest z blatom in nesnago, ki ga nanašajo predvsem traktoristi. Opozarjajo, da to ni dovoljeno, zato morajo kmetje takoj poskrbeti za čiščenje vozišč in kraj označiti, na primer z varnostnim trikotnikom. Za onesnaženje vozišča se voznik kaznuje z globo 1000 evrov, so dodali.

Z vijuganjem po avtocesti povzročil nesrečo

Kranj – Gorenjski prometni policisti so pred dnevi obravnavali Radovljičana, ki je z nezanesljivo vožnjo in menjavami prometnih pasov po avtocesti povzročil manjšo prometno nesrečo, s kraja pa je odpeljal naprej. Voznika so policisti izsledili, odredili so mu strokovni pregled zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola, obravnavajo pa ga zaradi prekrškov in povzročitve prometne nesreče na gorenjski avtocesti. Postopek proti njemu še poteka.

Planinec zdrsnil po pobočju

Bohinj – V ponedeljek popoldne je pri sestopu z Viševnika po pobočju zdrsnil planinec in si poškodoval ramo. Bohinjski gorski reševalci so skupaj z združeno ekipo helikopterske nujne medicinske pomoči in gorske reševalne službe na Brniku poškodovanega oskrbeli in imobilizirali, nato so ga s helikopterjem Slovenske vojske prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Na Jesenicah občanko ugriznil pes

Jesenice – Na območju Jesenic so policisti v torek obravnavali prijavo, da je pes ugriznil občanko, ki je bila pri tem lažje poškodovana. V postopku so ugotovili, da se je dogodek zgodil na zemljišču, ki je bilo ograjeno, na vidnem mestu pa so bile tudi opozorilne oznake za prisotnost psov. Ko je občanka vstopila v ograjen prostor, jo je tam prisoten pes pogrizel po rokah. Jeseniški policisti z do sedaj zbranimi obvestili tuje krivde niso ugotovili, njihov postopek pa sicer še vedno poteka.

Izvedenec bo pregledal snemalnik

Na sojenju Dušku Krupljaninu, ki naj bi pred letom dni v Trziču napadel policista, bodo preverili, ali je morda kdo priredil posnetek z nadzorne kamere, ki je nastal v času obravnavanega dejanja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na sojenju Trzičanu Dušku Krupljaninu zaradi domnevnega napada na policista Mirana Murnika 17. aprila lani v središču Trziča bodo angažirali novega sodnega izvedenca. Sodnica Andrijana Ahačič se je na sredini obravnavi na predlog obrambe odločila, bo angažirala še izvedenca za forenzično-kriminalistično tehnične preiskave, ki bo pregledal kamere in snemalnik v lasti Občine Trzič, s katerimi so bili narejeni posnetki spornih dogodkov. Zagovornik obtoženega Jaka Šarabon je namreč predlagal, naj izvedenec ugotovi, zakaj ima poldrugo uro dolg videoposnetek obravnavanega

Duško Krupljanin sumi, da je sporni posnetek priredil.

dogodka kar 24 prekinitev in ali držijo navedbe že zaslanih prič, da so prekinitev nastale zaradi zastarelih kamer in snemalnika.

»Malo sem se pozanimal naokoli in razloženo mi je bilo, da je razlaga prič, da so prekinitev na posnetku nastale zaradi zastarelega snemalnika, na katerega se posamezni deli posnetka ne prenesejo, iz tehničnega vidika nemogoča. Torej, če je nekaj posneto, potem posnetek obstaja in je moralo biti poseženo v posnetek. Če je torej, potem pomeni, da je nekdo posegal v posnetke na način, da so ti prekinjeni ravno v ključnih delih. V nadaljevanju postopka je zato ključno, da se ugotovi, kdo je to storil, iz tega pa bo sodišče lahko naredilo svoj zaključek o verodostojnosti pričanja posameznih prič, ne nazadnje pa tudi o zagovoru obdolženega,« je razložil odvetnik.

začetni fazi, saj so bila k sreči priprta tudi vrata v sobi, v kateri je gorelo,« je povedal. Moški, ki se je ob izbruhu požara nahajal v sobi, je k sreči požar sam opazil in se je pravočasno umaknil na balkon, medtem ko sta njegova starša še spala in so ju gasilci zbudili in pospremili iz stanovanja, je še dejal Pernuš. V intervenciji, ki so jo končali ob 7.40, je sodelovalo skupno osemnajst gasilcev iz PGD Bled, Ribno in Bled-Rečica, ki so na koncu celoten objekt še prezračili in iz pritličnega stanovanja odnesli pogorelo pohištvo. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da so iz stanovanjskega bloka evakuirali

okoli 30 oseb. »Prva sta bila na kraju požara blejska policista, ki sta takoj začela ukrepati in se ob evakuaciji zelo hitro odzvala tudi na informacijo, da v enem od stanovanj nepokretna oseba potrebuje pomoč. V zadimljenem bloku s praktično ničelno vidljivostjo sta našla to stanovanje in starejšo osebo odnesla na prosto. Do prihoda reševalcev sta njo in še eno osebo brez obutve namestila v službeno policijsko vozilo,« je sporočil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi. Eden od policistov se je med evakuacijo obne-mogle osebe tudi poškodoval in so ga tudi odpeljali v zdravstveno ustanovo, po

prvih podatkih pa ne gre za hujšo poškodbo.

»Zavohal sem vonj gorečega lesa, kot bi nekdo kuril v kaminu. Odšel sem na hodnik, a ni bilo videti ali vonjati ničesar. Vrnil sem se v stanovanje, si pripravil kavo in takrat so začeli zvoniti. Kdo je zvonil, ne vem, so nam pa naročili, naj zapustimo stanovanje. Ko sem odprl vrata na hodnik, je bil ta že povsem v dimu. Zaprl sem vrata, odšel po mokro brisačo in si jo dal pred usta. Zajel sem sapo in se spustil po vseh 40 stopnicah do izhoda. Zunaj nisimo čakali dolgo, nikakršne panike ni bilo,« pa je dogajanje v včerajšnjem jutru opisal eden od stanovalcev.

Zaradi požara izpraznili blok

Zaradi požara v stanovanju v pritličju stanovanjskega bloka na Bledu so včeraj zjutraj evakuirali okoli trideset ljudi. Policisti iz zadimljenega bloka rešili tudi nepokretno stanovalko.

SIMON ŠUBIC

Bled – Včeraj zgodaj zjutraj so blejski gasilci in policisti iz stanovanjskega bloka na Alpski cesti 5 na Bledu evakuirali okoli trideset stanovalcev, saj je v enem od pritličnih stanovanj izbruhnil požar. V času požara so bile v stanovanju tri osebe, ki pa so jih pravočasno rešili, zaradi vdihavanja dima pa so jih odpeljali na pregled v jeseniško bolnišnico. Razen stanovanja, kjer je gorelo, drugi deli bloka niso bili poškodovani, stanovalci pa so se po končani gasilski intervenciji tudi vrnili v svoje domove. Po prvih ugotovitvah je v požaru nastalo za nekaj deset tisoč evrov škode, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Vzrok za nastanek požara še ni znan, neuradno pa naj bi stanovallec zaspal s prižgano cigareto, zaradi katere se je najprej vnela žimnica, ogenj pa se je kasneje preselil še na ostalo pohištvo v sobi.

Boštjan Pernuš, poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Bled, je razložil, da je bila sreča v nesreči, ker je požar nastal v času, ko so se nekateri stanovalci odpravljali v službo, zato je bil požar razmeroma hitro opažen. »Prvi je poklical eden od stanovalcev z 2. nadstropja, pravzaprav policist, ki se je odpravljal v službo in je zavohal, da nekaj smrdi. Požar je bil tako ob našem prihodu še v

Stanovalci bloka na Alpski cesti na Bledu so se po končani gasilski intervenciji lahko vrnili v svoja stanovanja.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Preteklost za prihodnje rodove

Dana in Vili Rakovc sta večji del svojega življenja posvetila zbiranju mineralov in fosilov, ki jih hranita doma v Kranju. Še zlasti sta ponosna na eno najlepših zbirk oligocenskih fosilov pri nas.

ALEŠ SENOŽETNIK

»Poseben ponos te prevzame in srce ti zaigra, ko naletiš na kakšno zanimivo najdbo. Tega občutka se ne da opisati,« pripoveduje ta zakonca Vili in Dana Rakovc iz Kranja, medtem ko si ogledujemo njuno bogato zbirko mineralov in fosilov, ki sta ji posvetila 35 let življenja. Veselja in pristnega navdušenja nad svojim hobijem, predvsem pa ljubezni do teh čudovitih ostalin preteklosti, jima tudi po vseh teh letih ne manjka.

Nad zbiranjem fosilov se je prvi navdušil Vili, za katelega žena Dana pravi, da je človek tisočih hobijev. »Ampak tega sem tudi jaz zares vzljubila. Ko je domov prinesel prvega polža in ga postavil na mizo, sem si mislila, kako lepo bi bilo, če bi začel z zbirateljstvom. To bi lahko združila s potovanji, saj sama zelo rada potujem. In res sva na ta način videla ogromno sveta. S tem se plemenitiš in res

sem zelo srečna,« pravi Dana ob pogledu na vitrine, polne zanimivih primerkov.

»Zbiranju sem bil tako posevečen kot družini, kamorkoli smo šli, sem zlasti po večjih neurjih, ko potoki spreminjajo svojo strugo in izvržejo kakšen primerok, breedel po vodi in iskal. Če veš, kje in kdaj iskati, ti včasih namreč ni treba kopati, temveč samo pobereš in s tem ohraniš kakšen krhek kos, ki bi ga sicer narava sama uničila, tako pa ohranjen v zbirki ostane za prihodnje rodove,« razlaga Vili in takoj doda, da je imel veliko srečo, da se je že zgodaj povezal tudi s strokovnjaki za geologijo in paleontologijo, sprva predvsem z dr. Vasjo Mikužem.

Sodelovanje laikov in stroke je ključnega pomena, sta prepričana zakonca Rakovc. To se je predvsem potrdilo v primeru zbirke oligocenskih fosilov, ki jih je Vili Rakovc našel pri nas. Oligocen je geološko obdobje, ki sega od 28 milijonov do 32 milijonov

let v preteklost in spada med mlajše geološke dobe.

»Marsikaj se je vedelo o tem geološkem obdobju, a primerkov ni bilo, tako da je marsikdo takrat trdil, da pri nas tovrstnih fosilov skoraj ni. Ko pa smo jih začeli zbiratelji odkrivati, smo ponudili neposredne dokaze, da je v tistem času in na tem prostoru nekaj vendarle bilo. S primerki sem šel takoj na fakulteto, kjer jih je profesor Mikuž popisal in proučil. Nekoč mi je rekel, da v enem življenju sicer ne moreš veliko odkriti, lahko pa prispevaš svoj del. Dal mi je vedeti, da sem naletel na primerke, ki jih morda ne bom več našel, in da sem s tem nekaj prispeval k razvoju vede – in to mi veliko pomeni,« še dodaja Vili Rakovc, čigar najboljše primerke danes hranijo tudi Prirodoslovni muzej ter druge slovenske institucije, vrsto zanimivih fosilov in mineralov pa z ženo hranita tudi v vitrinah na svojem domu.

Zbirko imata sistematično urejeno po geoloških obdobjih, pri čemer najstarejši segajo tudi nekaj sto milijonov let v preteklost. »Tole je palma, ki sem jo našel v okolici Žirovskega vrha,« Vili pokaže na večji kos v vitrini. »Sega v obdobje, ko je bilo na tem območju lagunsko triasno morje. Padla je v blato in se fosilizirala. En primerok sem podaril Prirodoslovnemu muzeju, strokovnjaki na Norveškem in v Budimpešti pa so dognali, da gre za palmo vrste sagovca.«

Dana in Vili Rakovc iz Kranja se z zbiranjem fosilov in mineralov ukvarjata že 35 let.

V vitrinah hranita še vrsto drugih, tudi precej redkih najdb. Poleg tistih, ki sta jih našla v Sloveniji, tudi zanimive s potovanj po Evropi. Večkrat sta obiskala Grčijo, Kanarske otoke in druga področja, ki skrivajo fosile in minerale. A svoje zbirke nista nikoli preštevala. Bolj kot

številnost jima je pomembna kakovost. »Marsikdaj nalem na kakšno kamenino ali fosil školjke, ki ga postavim na štor ali kamen, da ga ljudje, ki pridejo za mano, vidijo. Morda ga bo kdo pobral in s tem ohranil ali pa bo pri kom zbudil željo po zbiranju.« Posebno priznanje

njunemu delu je izkazala tudi Pošta Slovenije, ko je posebej zanimiv primer fluorita iz njune zbirke ovekovečila na prvi slovenski znamki, narejeni v 3D-tehniki. V spomin na dogodek doma še vedno hranita plakat, ki ga je ob tej priložnosti izdala pošta.

Svoje bogate zbirke pa nimata toliko za svojo lastnino, temveč se imata bolj za hranitelja naravnih dragocenosti, ki sta jih našla. Poleg tega, da je na razpolago študentom in strokovnjakom s tega področja, ju večkrat obiščejo tudi vrtci in šole. »Spoštujeva stvari, ki sva jih našla, ampak to ne bo večno najino. Ko naju ne bo več, bo prešla na prihodnje rodove, s čimer se bodo ohranili tako najino delo kot kamenine ter fosili,« zaključita zakonca Rakovc.

Izbrani fosilni primerki polžev oligocenskega obdobja iz okolice Podnarta

Zanimiv primer fosilov v kamenini iz zbirke Vilija in Dane Rakovc

Pogovor

Rado Čulibrk, direktor Nika Železniki: »Sem človek akcije, trga.« **Stran 18**

Pogovor

Marko Pisani, župan zamejske občine Repentabor, dobro pozna Gorenjsko. **Stran 19**

MultiKulti

Slovenijo je letos obiskal Randy Bresnik, ameriški astronaut slovenskih korenin. **Stran 20**

Od petka do petka

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti bo za materialno pomoč najbolj ogroženim kupilo več kot 4000 ton hrane. / Foto: Tina Dokl

Posebni odposlanec Združenih narodov za varnost cestnega prometa Jean Todt je pri osrednjem spomeniku žrtvam prometnih nesreč na Žalah položil venec. / Foto: Zavod Varna pot (Robert Balen)

Tržaški pisatelj Boris Pahor želi pomagati stranki Slovenska skupnost do izvolitve njihovega predstavnika v deželnem parlamentu. / Foto: Gorazd Kavčič

Jean Todt v Sloveniji

Slovenijo je ta teden obiskal Jean Todt, posebni odposlanec Združenih narodov za varnost cestnega prometa. Tržaški pisatelj Boris Pahor bo pri 104 letih kandidiral na deželnih volitvah.

SIMON ŠUBIC

Kupili štiri tisoč ton hrane

Z ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so napovedali, da bodo s sredstvi iz operativnega programa za materialno pomoč najbolj ogroženim nabavili več kot 4000 ton različnih prehranskih izdelkov. Namenili jih bodo Rdečemu križu Slovenije in Slovenski karitas, ki bosta hrano pomoči potrebnim razdeljevala celo leto. Obe organizaciji bosta prejemale pomoči nudili tudi različne aktivnosti, ki krepijo njihove socialne veščine in jim pomagajo k boljši socialni vključenosti, so pojasnili. Prve dobave v skladišča Rdečega križa Slovenije in Slovenske karitas so se začele že v januarju, sicer pa ministrstvo pomoč skupaj z Rdečim križem Slovenije in Slovensko karitas materialno in socialno ogroženim nudi že vse od decembra 2014. Do sedaj so razdelili približno 12.000 ton hrane. Pakete s hrano prejme letno približno 180.000 najbolj ogroženih ljudi na več kot 370 razdelnih mestih po vsej državi. Tretjina prejemnikov hrane je bila vključena tudi v druge aktivnosti, ki prispevajo k njihovi boljši socialni vključenosti, kot so na primer svetovanje, delavnice,

programi za krepitev socialnih veščin. Slovenski model razdeljevanja hrane in izvajanja spremljavalnih ukrepov je kot primer dobre prakse prepoznala tudi Evropska komisija.

Jean Todt obiskal Slovenijo

Na povabilo ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča se je v terek na uradnem obisku v Sloveniji mudil znameniti Jean Todt, nekdanji športni direktor Ferrarijevega moštva formule 1, danes pa posebni odposlanec Združenih narodov za varnost cestnega prometa. Jean Todt se je najprej seznanil s stanjem prometne varnosti v Sloveniji, nato pa je skupaj z ministrom Gašperšičem pri osrednjem spomeniku žrtvam prometnih nesreč na ljubljanskih Žalah položil venec in se srečal s sorodniki žrtev prometnih nesreč. Ambasadorji Zavoda Varna pot so gostu v zahvalo izročili tudi simbolično darilo. Kot so ob tej priložnosti sporočili iz Zavoda, so deležniki, ki izvajajo ukrepe za boljšo varnost v cestnem prometu, leta 2014 združili moči s skupno »Vizijo nič« (nič mrtvih in nič hudo poškodovanih v prometu), kar se je lani odrazilo tudi v najmanjšem številu smrtnih žrtev na slovenskih cestah.

»Želimo postati najboljši v Evropi, na svetu,« je poudaril minister Gašperšič.

Boris Pahor bo kandidiral

Tržaški pisatelj Boris Pahor, ki šteje že 104 leta, bo kandidiral na deželnih volitvah v Furlaniji - Julijski krajini, saj želi s svojo prepoznavnostjo pomagati stranki Slovenska skupnost do izvolitve njihovega predstavnika v deželnem parlamentu. Kot je dejal za STA, je prepričan, da ga bodo volilci podprli, ker jim je simpatičen, ne zato, da bi zmagal. Sam ne pričakuje, da bi bil izvoljen: »Mene verjetno ne bodo volili, ker vedo, da pri 104 letih ne bom kaj dosti aktiven.« Deželni tajnik Igor Gabrovec je razložil, da znani profesor in pisatelj predstavlja vrednote, kot so boj za demokracijo, upor proti vsem oblikam totalitarizma, prizadevanja za uveljavitev tudi najmanjših narodov, jezikov in kultur, socialna pravičnost ter upor proti vsaki obliki diskriminacije. Boris Pahor je že večkrat kandidiral na deželnih in parlamentarnih volitvah, a doslej ni bil nikoli izvoljen.

Umril najstarejši Slovenec

Minulo soboto je v 111. letu starosti umrl najstarejši Slovenec Nikolaj Dragoš,

so sporočili iz Društva upokojencev Vižmarje Brod, katerega član je bil. Nekdanji miličnik, rojen 27. avgusta 1907 v belokranjski vasi Griblje, je bil najstarejši moški prebivalec Slovenije vseh časov in eden od treh »superstoletnikov«, ki so dopolnili 110 let, v slovenski zgodovini. Ob smrti je bil star 110 let in 216 dni. Dragoš je v 100. letu napisal tudi svojo avtobiografijo.

Ovadili Pahorja, Križaniča in Lahovnika

Stranka Solidarnost je ta teden na Vrhovno državno tožilstvo vložila kazenske ovadbe zoper Boruta Pahorja, Franceta Križaniča in Matjeja Lahovnika zaradi njihovih domnevnih nezakonitih dejanj v zvezi z investicijo v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj (Teš 6). Solidarnost je tožilstvu naznanila sum storitve več kaznivih dejanj, med njimi zlorabe uradnega položaja, oškodovanja javnih sredstev ter opustitve dolžnega ravnanja oz. nevestnega dela v službi, ker naj bi Alstomu omogočili protipravno pridobitev premoženjske koristi v višini 350 milijonov evrov in obresti. Pahor je odgovoril, da je ovadba neutemeljena, za Križaniča pa je vložitev ovadbe le samoreklama Solidarnosti.

Slovinci v zamejstvu (606)

Milijon podpisov za manjšine

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

»Fantastičen uspeh. Nad 50 milijonov Evropejk in Evropejcev, ki živijo kot narodna ali jezikovna manjšina, dobivajo svoj glas in obraz,« je v začetku tega tedna povedal koroški Slovenec dr. Valentin Inzko, predsednik Narodnega sveta Slovencev na Koroškem in ugleden diplomat. V državah, članicah Evropske unije, so namreč pod geslom »Minority Safe-Pack – milijon podpisov za raznolikost v Evropi« zbrali nad milijon podpisov v okviru evropske pobude zaboljšanje pravnega položaja avtohtonih narodnih manjšin. Takšna količina podpisov zavzuje Evropsko unijo k sprejemu ustreznih ukrepov za zaščito manjšin. Dr. Valentin Inzko je bil med pobudniki zbiranja podpisov. V kar

sedmih evropskih državah so zbrali več podpisov, kot je bilo določeno. V Sloveniji smo jih 6500, kar je 500 nad predpisanim kvorumom. V Avstriji so jih zbrali 8200, v Italiji pa kar 46.000! Zato ne preseneča navdušenje predsednikov obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji Rudija Pavšiča (SKGZ) in Walterja Bandlja (SSO) nad doseženim. Oba sta še dodatno zadovoljna tudi zato, ker Rim namenja letos za delovanje nad

300 slovenskih organizacij in društev 10 milijonov evrov. Pet milijonov je z zaščitnimi zakoni določena redna dotacija, pet milijonov pa prejema manjšina za vzdrževanje infrastrukture, zlasti kulturnih in društvenih domov, športnih naprav in podobno.

Umril je Ljubo Urbajs

Koroški Slovenci so se večeraj na pokopališču v Žopračah/Selpritsch nad Vrbskim jezerom poslovili od

Ljubo Urbajs, fotografiran marca leta 2013 na Čemernici nad Šentjakobom. Vzpona na Bleščečo planino, kjer je gradil dom slovenskih planincev na Koroškem, pa ni več zmožal.

ustanovitelja in zadnja leta častnega predsednika Slovenskega planinskega društva na Koroškem Ljuba Urbajsa. Rodil se je 24. aprila leta 1923 materi koroški Slovenki in očetu Slovencu iz okolice Zagorja. Pokojni Ljubo je živel za gore in za njihov slovenski obraz. Bil je med graditelji edine slovenske planinske postojanke na

Koroškem, koče na Bleščeči planini nad Šentjakobom. Užival je v fotografiji in pisanju, saj je bil novinar in urednik pri nekdanjem Slovenskem vestniku v Celovcu, kjer sem ga imel čast osebno spoznati. Zaradi vsega, kar je storil za Slovence na Koroškem in posredno tudi za nas v Sloveniji, zasluži iskren spomin in spoštovanje.

Na pokopališču v Železni Kapli bo v nedeljo ob 11. uri v spomin na partizane in žrtve nacizma svečanost, na kateri bo govornik Feliks Wieser, pokojnim pa bo blagoslov podelil kapelski župnik Polde Zunder. V ponedeljek, 16. aprila, ob 18. uri se bodo v Galeriji Družina z razstavo slik celovškega slikarja Hanzija Mlečnika začeli 16. Koroški kulturni dnevi v Ljubljani.

Po svetu

Nova hladna vojna

Zadnji tedni pred veliko nočjo 2018 so bili na svetovni politični sceni zelo razgibani. Na eni strani umirjanje po obisku severnokorejskega voditelja na Kitajskem, na drugi izbruh nove hladne vojne med Zahodom in Rusijo ...

MIHA NAGLIČ

Zahod proti Rusiji

To pot bi rad pohvalil našega zunanjega ministra in gorenjskega rojaka Karla Erjavca za primerno zadržanost ob diplomatskem napadu Zahoda na Rusijo. Več komentatorjev je že opozorilo na podobnost z mednarodnim političnim položajem, ki je nastal pred drugim napadom ZDA in VB na Irak – češ da režim Sadam Huseina skriva ogromne količine orožja za množično uničenje. Po napadu se je izkazalo, da tega sploh ni bilo, bila je le »finta«, na katero smo vsi prozahodni zavezniki naivno nasedli. Dejansko je šlo za ameriško-britanski roparski pohod na Irak oziroma za okupacijo in trajni nadzor njegovih naftnih polj. ZDA v Iraku sploh ne gre za trajni mir in uvajanje njihovega modela kapitalizma in demokracije, ki je Iranci itak nočejo in sploh ne potrebujejo. ZDA raje vidi, da so Iranci med seboj v trajni napetosti, oni pa jih kot žandar malo pomirjajo, hkrati pa črpajo in odvažajo nafto. V razmerju Zahoda in Rusije gre za nekaj podobnega. Po razpadu Sovjetske zveze je že kazalo, da se bo Rusija povsem priredila Zahodu, tako v politiki kot

v gospodarstvu. Naveza zahodnega kapitala in politike je že videla, kako se bo polastila ruskih prostranstev in jih sebi primerno izkoristila. Pozni Jelcin in njegov naslednik Putin sta to težnjo zavrnila in prepustila ruska naravna bogastva domačim oligarhom. Ropanje – da, a bistveno bolje je, da so roparji Rusi kot Zahodnjaki. Oligarhi, ki so pripravljene plačevati davke doma, lahko nadaljujejo s svojim plenjenjem, tiste, ki so hoteli vse zasluzke spraviti v zahodne banke in davčne oaze, je doletela Putinova nemilost. Najbolj znan primer je Mihail Hodorkovski, ki je veljal za najbogatejšega Rusa, potem pa je v Putinovih zaporih preživel kar 3709 dni, dokler ga ni 2013 izpustil in zdaj živi na Zahodu. Znan je tudi primer ruskega tajnega agenta Aleksandra Litvinenka, ki so ga leta 2006 v VB umorili z radioaktivnim polonijem. Vse to se je dogajalo v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja in v prvih letih sedanjega. V naslednjih pa je Rusija pod Putinom spet postala svetovna vojaška velesila in mogoče ni naključje, da je zahodna protivofenziva stekla po Putinovem nedavnem nastopu pred rusko javnostjo, na katerem je razkril nova visoko tehnološka ofenzivna orožja, s

katerimi naj bi ruska vojska že razpolagala. V tem kontekstu je kot nova medijska bomba eksplodirala vest o zastrupitvi nekdanjega dvojnega agenta Sergeja Skripala in njegove hčerke, čeprav je zadeva še neraziskana. Na prvi pogled je zadeva Skripalo podobna zadevi Litvinenko, a javnosti niso predložili še nobenih zanesljivih dokazov. Verjamemo, da je žrtev sovjetskega bojnega strupa »novičok«, za domnevo, da je zastrupitev izvedla oziroma naročila ruska tajna služba FSB ali celo Putin sam, pa ni nobenega dokaza. Zahodna diplomatska ofenziva in ruski odziv, oboje se izkazuje v vzajemnim izgonom diplomatov, je le simptom globljega sindroma. Ta pa je v tem, da je Zahod v času predsednika Jelcina že videl ruska prostranstva kot svojo bodočo kolonijo, pod Putinom pa se je Rusija postavila na noge in znova postala velesila, zlasti vojaška. Gospodarske in diplomatske sankcije Rusijo na kratki rok sicer prizadevajo, na daljši rok pa so brezplodne in nesmiselne. Zahod se bo moral pač sprijazniti, da nastaja tripolarni svet na relaciji Zahod – Rusija – Kitajska. Unipolarni svet s središčem v ZDA je že preteklost. Edina perspektiva tripolarne ureditve je sodelovanje, vse

drugo vodi v novo svetovno vojno, ki se je že začela. Izkazuje se vojaško (v lokalnih vojnah, kot je sirska), v aktualni trgovinski in carinski vojni med ZDA in Kitajsko in v diplomatski ofenzivi, kakršna je ta, o kateri govorimo. Sicer pa je to le moj pogled. Če se motim in je resnica nam vsem bolj prijazna, bom z moto z veseljem priznal.

Brexit je norost

»Na Irskem ljudje na brexit – če niso ravno lastniki izvoznega podjetja – zaradi čiste, čiste norosti koncepta gledajo z določeno mero radosti.« To pravi irski pisatelj Colm Toibin (1955) in trdi, da bi morala imeti britanska vlada pogum ljudi prositi, naj glasujejo še enkrat.

Nevarni turboturizem

Unesco znova opozarja na ogroženost svetovne dediščine zaradi »turboturizma«. Za primer navaja velikanske potniške križarke in svetuje, da bi razvili do okolja prijaznejše ladje. Izpostavlja primer Benetk, kjer valovi, ki so posledica plovbe velikih ladij, povzročajo erozijo na stavbah. Križarkam bodo plovo v njihovi bližini prepovedali.

Bližnje srečanje med sovražniki v hladni vojni: sovjetski strateški bombnik Tu-95 D in ameriški mornariški lovec F-4 Phantom II v zgodnjih sedemdesetih / Foto: Wikipedija

Londoni City, eno od finančnih središč sveta. Ob invaziji denarja ruskih oligarhov se ne počuti ogroženega, brexit ga bo prizadel. / Foto: Wikipedija

Potniška križarka v Benetkah. Fotografija že sama po sebi kaže predimenzioniranost ladje za pristanišče, v katero pluje. / Foto: Wikipedija

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (10)

Oddelek za pedagoško in andragoško dejavnost

MAGDA ZORE

GORENJSKI MUZEJ

Muzejska pedagogika je bila v času ustanovitve Mestnega muzeja Kranj še povsem neznana besedna zveza. Utrdila se je šele v zadnjih treh desetletjih, ko je postala nepogrešljiva in samoumevna muzejska dejavnost.

Ne glede na to, da se s pojmom muzejske pedagogike niso ukvarjali, so kustosi pedagoško delo v našem muzeju opravljali že od vsega začetka. Vse skupaj je bilo pred desetletji preprosteje. Učiteljica je zavrtela telefonsko številko tajništva, najavila prihod skupine in prošnja, da jih nekdo popelje po zbirki. Med kustosi so bili vedno takšni, ki so imeli več veselja in spretnosti za vodenje skupin in so to, kar danes pritiče muzejskemu

pedagogu, opravljali poleg svojega osnovnega dela.

Kot dijakinja se dobro spominjam obiska Prešernovega spominskega muzeja: danes žal že pokojna kustosinja Beba Jenčič nas je s svojo značilno neposrednostjo in nalezljivo energijo popeljala po hiši. Brez množice nepomembnih podatkov je znala v pol ure povedati bistvo.

Sčasoma so v nekaterih slovenskih muzejih ustanovili pedagoški oddelek, sama muzejska pedagogika se je začela močno razvijati tudi teoretsko. Dolgoletna direktorica Barbara Ravnik se je zavedala, da mora Gorenjski muzej čim prej vzpostaviti oddelek za pedagoško in andragoško dejavnost. Načrt je bil uresničen pred dvema desetletjema.

Z veliko mero veselja pa tudi strahu sem sprejela čast postati prva muzejska pedagoginja in andragoginja v Gorenjskem muzeju.

Pomanjkljivost dotedanjega komuniciranja z obiskovalci je bila v pasivni držbi muzeja. Če nas je kdo poklical in si zaželel vodenega obiska, smo mu ustregli. To pa je bilo tudi vse. Prva naloga pedagoga je bila oblikovati celostno ponudbo muzeja za različne skupine, jih neposredno nagovoriti, pozornost prisluhniti njihovim željam in potrebam. Če sklepamo po poskoku števila obiskovalcev že v prvih dveh letih delovanja oddelka, nam je to uspelo. Skozi dve desetletji smo vzpostavili trdno sodelovanje s šolami, društvi in posamezniki po vsej Sloveniji.

Radovedna skupina otrok na eni od muzejskih delavnic v gradu Khislstein / Foto: arhiv Gorenjskega muzeja

Pomembna vloga ima pedagog tudi v sodelovanju pri načrtovanju in izvedbi novih razstav, saj ima največ izkušenj z neposredno komunikacijo s publiko, najbolj čuti njihove želje, zanimanja in zmožnosti. Največ veselja pa pedagogu

nudi neposredno delo z obiskovalci. Vedno, ko skupina otrok ob vstopu na razstavo zakriči: »Vauuu, glejte to!« in se radovedno razprši okrog predmetov, se zavedam, da je naše delo veliko pomembnejše, kot se morda zdi na prvi pogled.

Pogovor

Sem človek akcije, trga

Rado Čulibrk

Rado Čulibrk, direktor Nika Železniki, je eden od devetih letošnjih nagrajencev Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske dosežke. »Prisegam na enostavne rešitve in sem človek akcije, trga. Glavno, kar sem uvedel v Niku, je, da kupce poslušamo in naredimo vse, da so zadovoljni,« pravi.

SIMON ŠUBIC

Rado Čulibrk je že enajsto leto direktor kovinarskega podjetja Niko Železniki, ki je pod njegovim vodenjem postal eden največjih proizvajalcev mehanizmov z ročico za regulatorje na svetu, v zadnjih letih pa se uveljavlja tudi v avtomobilski industriji. Niko je od leta 2010 v 100-odstotni lasti avstrijskega Ring International Holdinga. Nenehna rast prihodkov in dobička Nika Železniki v zadnjih letih seveda ni ostala neopažena, zato je Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) Radu Čulibrku letos podelila nagrado za izjemne gospodarske dosežke.

Ste eden od devetih letošnjih nagrajencev GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke. Vas je to presenetilo ali ste morda zadovoljni, ker so vaše uspehe prepoznali tudi stanovski kolegi?

»Moj način dela je tak, da sem 100-odstotno fokusiran le na delo v podjetju Niko Železniki in tako odklanjam vse funkcije in vsa povabila v razne organizacije, društva. V svoji karieri nisem bil še na nobenem sestanku v okviru GZS, zaradi pomanjkanja časa sem odklonil povabila v izvršni odbor kovinarske sekcije GZS, zato sem bil še toliko bolj presenečen, ko me je GZS razglasila za nagrajenca leta. Vsekakor je občutek, da tvoje delo spremlja in nagradi tako velika institucija, kot je GZS, naravnost odlično. Glede na rezultate, ki jih dosega podjetje Niko Železniki, ki ga vodim že enajsto leto, že 24 let pa sem prvi prodajalec v podjetju, pa me prejem gospodarskega oskarja ne preseneča. Vsekakor si ga za to, kar smo dosegli na svetovnem trgu, zaslužimo.«

Na katere vrednote prisegate pri svojem delu? Kako zahtevni ste do sodelavcev?

»Prisegam na povsem enostavno logiko vodenja. Sem zagovornik odprtega dialoga, timskega dela, konkretnega izražanja, brez nepotrebne filozofiranja. Matematično izračunamo ekonomičnost vsake investicije. Visoka pripadnost in spoštovanje podjetja sta vrlini, ki ju enostavno zahtevam od sodelavcev. Vsak zaposleni mora vedeti, kaj je njegova naloga v podjetju in katerim ciljem

Rado Čulibrk, direktor podjetja Niko Železniki

sledimo. Podjetje mora določiti cilje, ki jih želi doseči. Sledi porazdelitev nalog in pot, daljša ali krajša, se začne. Na poti do cilja so lahko vzponi in padci, a ne dovolim, da bi bili naši skupni cilji ogroženi zato, ker nekdo svoje naloge ni vzel dovolj resno ali je ni izpolnil, ker tega kot vodja ali celo menedžer ni sposoben. Za obstoj podjetja je pomembno doseganje postavljenih ciljev. Zase lahko rečem, da sem kar zahteven direktor. Tako do sebe kot do sodelavcev.«

V Niku ste 24 let, od tega enajsto leto podjetje tudi vodite. Katero obdobje je bilo za vas osebno in podjetje Niko najtežje?

»Vsekakor mi je bilo najtežje takoj na začetku, leta 1994, saj sem nasledil res zelo reven nabor kupcev. Prvi trije kupci so kupili približno 75 odstotkov naše takratne proizvodnje. Lahko si predstavljate, kako zelo smo bili odvisni od njih in kako so potekala pogajanja s temi kupci. Če kdo od njih ni dal mesečnih naročil v pričakovnem obsegu, nam je takoj zmanjkalo dela in smo morali črtati delo proizvodnje ob petkih.

center vseh odločitev za vsa tri podjetja – tako za nabavno kot za tehnično, prodajno in razvojno področje.«

Niko je bil pred četrtoletja razmeroma majhen proizvajalec mehanizmov za regulatorje, danes pa sodi med največje. Kako vam je to uspelo?

»Kot rečeno, prisegam na enostavne rešitve in sem človek akcije, trga. Glavno, kar sem uvedel v Niku, je, da kupce poslušamo in naredimo vse, da so zadovoljni. Torej, iz proizvodnega vidika vodenja podjetja sem čisto takoj prešel na tržni vidik vodenja. Kupce poslušamo, jim skušamo ugoditi in narediti srečne. Potem jih pa vprašamo po novih izdelkih, rasti prodajnih deležev pri njih, morebitnih spremembah pri izdelkih, pakiranju, transportu, ki nam in njim prinaša enostavnejše življenje in finančne prihranke. Samo aktivni dobavitelji, ki iščejo nove rešitve in se ne uspravajo na lovorikah, lahko preživijo. Kupci pričakujejo hitro komunikacijo, prijazno osebo, potrjevanje naročil in pravo ponudbo v roku 24 ur, kakovostne izdelke, urejeno prodajno dokumentacijo, ki spremlja pošiljko, dobavo blaga v dogovorjenem roku in nič težav. Točno to jim mi dajemo, zato smo rasli vsa ta leta. In še rastemo.«

Sedež podjetja Niko je v Železnikih, vaš sosed je zelo uspešno podjetje Domel. Kaj je v tem okolju tako posebnega, da je njegovo gospodarstvo tako uspešno?

»Močna vez med zaposlenimi in podjetjem, tako velika pripadnost zaposlenih podjetju in manjša fluktuacija zaposlenih, kot je to praksa v večjih mestih. Če pogledate slovensko gospodarstvo, zlasti pa proizvodnjo, so res odlična podjetja ostala v manjših mestih, kot so Železniki, Idrija, Zreče, Stari trg pri Ložu, Izlake, Žiri, Hotavlje ... Morda lahko celo rečemo, da se je politika manj vmešavala v poslovanje podjetij v teh manjših krajih in so zato lažje delala in se razvijala.«

Če pogledamo še nekoliko podatke o poslovanju: kako ste poslovali lani in kako kaže letos?

»V letu 2017 smo glede na leto poprej zrasli za približno deset odstotkov. Ustvarili

smo 33,6 milijona evrov realizacije in 3,7 milijona evrov čistega dobička. Za leto 2018 imamo dogovorjenega posla za približno 36 milijonov evrov. Upamo seveda tudi na rast dobička, je pa to zelo odvisno od cen vhodnega materiala, zlasti cen jekla na evropskem trgu, razmerja dolar – evro, cen energije ipd. V zadnjih letih smo nenehno rasli. Naša realizacija je tako bila leta 2014 na primer 28 milijonov evrov, naslednje leto 29 milijonov, v 2016 30,5 milijona evrov, lani 33,6 milijona evrov, letos pričakujem med 35 in 36 milijoni evrov. Rasli smo z novimi posli, z novimi izdelki. Zato so bila seveda potrebna nenehna vlaganja. Letno investiramo približno dva milijona evrov v novo tehnologijo.«

V zadnjih letih ste vstopili tudi v avtomobilsko industrijo. Kakšen delež prihodkov vam predstavljajo ti posli, kakšne imate na tem področju načrte?

»Aktivnosti v avtomobilski industriji smo začeli pred šestimi leti. Danes smo kot Tier 2 dobavitelj na nivoju dveh milijonov evrov letne realizacije oz. sedmih odstotkov od celotnih prihodkov podjetja. Naši izdelki so danes praktično v vseh nemških avtih. Zelo smo aktivni na tem področju, nenehno iščemo nove prodajne priložnosti, nove kupce, nove izdelke. Cilj je, da do leta 2030 dosežemo od 20 do 25-odstotni delež. Imamo veliko prednosti, ki jih kupci iz avtomobilске industrije iščejo, tj. veliko tehničnega znanja in finančno moč za nova vlaganja.«

Kje oz. kakšen bo po vašem Niko čez deset let?

»Svetovni trg se zelo hitro spreminja in zato se je treba nenehno prilagajati. Kje bomo čez deset let, tako seveda danes lahko le ugibamo, želimo pa si, da bi Niko ohranil tržno in finančno stabilnost, da bi delež izvoza izven Evrope bil med 30 in 40 odstotki, delež prodaje avtomobilski industriji pa med 20 in 25 odstotki. Sledil bom svoji stalnici. Vsako leto želim plasirati na svetovni trg vsaj dva nova izdelka in osvojiti vsaj dva nova svetovna kupca za Niko. Zadnjih 24 let mi je to uspevalo. Ne vidim razloga, zakaj mi ne bi tudi naslednjih deset let.«

»Če pogledate slovensko gospodarstvo, zlasti pa proizvodnjo, so res odlična podjetja ostala v manjših mestih, kot so Železniki, Idrija, Zreče, Stari trg pri Ložu, Izlake, Žiri, Hotavlje ... Morda lahko celo rečemo, da se je politika manj vmešavala v poslovanje podjetij v teh manjših krajih in so zato lažje delala in se razvijala.«

Pogovor

Repentabrski župan, ki dobro pozna Gorenjsko

Marko Pisani

Marko Pisani je župan majhne zamejske občine Repentabor. Izteka se mu zadnje leto županovanja, saj je v tej funkciji lahko največ dva mandata. Je zaveden zamejski Slovenec, njegov stari oče po mamini strani prof. Ivan Theuerschuh je bil rojen v gorenjskem Tržiču. Tudi sicer ima Marko Pisani več zanimivih povezav z Gorenjsko ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Rojeni ste bili v Trstu staršema Slovincema in s ponosom govorite o svojih koreninah.

»Z bratom sva bila rojena v Trstu, v Repen smo se preselili, ko sem imel devet let. Oče je iz Piščancev, to je zaselek nad Rojanom v smeri proti Opčinam, mama je na pol Štajerka. Moj pravi družinski priimek je Piščanc, ki pa je bil leta 1932 z dekretom poitalijančen v Pisani. Že sem zamenjal svoje ime Marco v Marko, tudi priimek bom enkrat spremenil nazaj v Piščanc, če ne prej, bo tako pisalo na mojem grobu. Res je, starša sta bila zavedna Slovence. Oče je bil univerzitetni profesor na tržaški inženirski fakulteti, mati je bila igralka na radijskem odru tržaškega radija, potem profesorica na šoli. Brat je dizajner in živi v Sloveniji. Moj stari oče po mamini strani prof. Ivan Theuerschuh je bil rojen v gorenjskem Tržiču, kasneje je bil ravnatelj po raznih šolah, tudi v Slovenj Gradcu in Šoštanju. Bil je izvoljen v zadnji jugoslovanski parlament, ki so ga razpustili potem, ko so na ozemlje vkorakali Nemci. Morda od njega izhaja ta moja angažiranost v politiki, čeprav sem se tega zavedel šele kasneje.«

V Občini Repentabor ste bili najprej podžupan, drugi mandat ste župan. Kaj vas je pred petnajstimi leti poneslo v politiko?

(smeh) »Obrabljena stara mreža na dvorišču krajevnega vrtca. Ravno je moj starejši sin prvič prestopil vrtec, žena pa se je jezila nad tem, da je mreža na dvorišču dotrajana. Rekel sem, da se ne gre samo pritoževati, ampak tudi potruditi in kaj narediti. Sprejel sem izziv in prva stvar je bila dejansko popravilo mreže. (smeh) So pa še pred volitvami leta 2004 iskali tudi kandidata za slovensko listo Skupaj / Insieme in so me prepoznali kot primerne. Sem pa tudi tržaški pokrajinski tajnik edine slovenske stranke v Italiji – Slovenska skupnost.«

Župansko funkcijo opravljate nepoklicno, sicer ste v

podjetniških vodah. Kako usklajujete oboje?

»Županovanje se mi izteče konec maja prihodnje leto, potem niti ne morem več kandidirati. To ni poklicna funkcija niti ni finančno ovrednotena tako, kot je v Sloveniji. Župan si, če imaš čut za to, za svoje delo pa dobim mesečno nagrado, bolj bi rekel, da gre za povračilo stroškov. Res pa zadnje čase županovanje zahteva dosti več dodatnih izobraževanj ob vseh spremembah na področju zakonodaje in drugih področjih, saj v manjših občinah na občinskih upravah nimamo zaposlenih niti nimamo zunanjih sodelavcev, ki bi se ukvarjali s tem. Na Občini Repentabor je enajst občinskih uslužbenec, s čistilko in komunalnim delavcem vred. V občinskem odboru smo lahko največ štirje: župan, podžupan in dva odbornika in se srečujemo enkrat na teden, po potrebi seveda večkrat. Sam sem na občini vsak dan, običajno zjutraj, preden grem v službo. V resnici moje županovanje traja sedem dni na teden, saj me občani ustavijo na cesti, tudi na dom pridejo. Lani je v Italiji prišlo do reforme javne uprave, tendenca je po združevanju manjših občin. V občini Repentabor je približno 880 prebivalcev, od 70 do 75 odstotkov nas je slovenske narodnosti. Letnega proračuna imamo med 1,8 in 2,5 milijona evrov, odvisno od investicij. Zadnja leta predvsem manjše občine trpimo zaradi ukrepa, t. i. pakta stabilnosti, ki je zelo omejil investicije. Kar zavidam županom v Sloveniji, koliko več možnosti in prostosti imajo pri upravljanju in lahko lepše delajo ter načrtujejo.«

Ob omembi vaše občine najprej pomislim na mejni prehod Fernetiči. Po čem ste že prepoznani?

»Občina je najmanjša v tržaški pokrajini, meri približno dvanajst kvadratnih kilometrov in ima tri zaselke: Repen, Col in Fernetiči, kjer najprej zagledate repentabrsko cerkev. Znani smo po okrasnem kamnu repen, ki krasi marsikatero palačo po svetu. Imamo slovensko šolo in vrtec, Kulturno društvo

Marko Pisani / Foto: Tina Dokl

Kraški dom, Nogometni klub Kras z veliko podmladka, Odbojgarsko društvo Slo-ga Tabor in Zadrugo Naš Kras, ki upravlja in razvija naš etnografski muzej, Kraško hišo. Za našo telovadnico pravijo, da je ena najlepših na Krasu. Pobrateni smo z občino Logatec, s katero zelo dobro sodelujemo na več nivojih že več kot 35 let. «

So dvojezične table povsod?

»So. Tudi občinska uprava je vsa dvojezična. Dva občinska svetnika v tem mandatu sta italijanske narodnosti, zagotovljeno imamo simultano prevajanje, vsak govori v svojem jeziku. Poznan vam je verjetno zaščitni zakon za Slovence v Italiji 38/2001, ki pa se v celoti še ne izvaja.«

Kako je danes zamejskim Slovincem na Tržaškem?

»Kot veste, smo na nedavnih parlamentarnih volitvah izvolili slovensko senatorko Tatjano Rojc, kar nam je uspelo tudi zato, ker smo zamejski Slovenci nastopili enotno, solidarno. Še se namreč v matični državi pojavljajo delitve na bele in rdeče, obremenjenost z zgodovino ostaja, kar se delno reflektira tudi v zamejstvu. Enotno nastopanje bi nam dalo dosti več moči. Moje delovanje je bilo vedno usmerjeno v to, da moramo v spoštovanju razlik doseči enotnost. Neuresničeno ostaja, da bi imeli zajamčeno prisotnost slovenskega predstavnika v italijanskem parlamentu, kot ima to urejeno Slovenija,

ko imata italijanska in madžarska manjšina zajamčenega po enega predstavnika. Ne more biti prisotnost v italijanskem parlamentu odvisna od dobrohotnosti ene ali druge stranke, ker se to že jutri lahko spremeni. Spominjam se še let, ko sem še hodil v slovenske šole v Trstu; časov, ko si jih dobil po glavi, če si v javnosti govoril slovenski predvsem s strani pripadnikov fašistične frakcije, ki je razsajala po Trstu. Včasih smo se tudi stepli. Danes je bolje tudi zaradi padca meje pred enajstimi leti. Me pa deloma skrbi vnovičen vzpon skrajno desnih idej, ki se pojavljajo s Severno ligo in s skrajno desničarsko skupino CasaPound. Bi jih morali že takoj ustaviti. Po padcu meje sem sicer pričakoval živahnejše gospodarsko sodelovanje slovenskih podjetnikov na Tržaškem, vendar je kmalu zatem prišla gospodarska kriza in to do danes ni zaživel, kot sem mislil, da bo.«

S katerimi težavami se še srečujete?

»Aktualna težava v naši občini so migranti, ampak samo zato, ker smo prišli do števila migrantov, ki ga v občini ne obvladujemo več. Nekdanja kasarna finančnih stražnikov na Fernetičih je postala prvi kraj, kjer so nameščeni predvsem Afganistanci, Pakistanci, približno za četrtno našega prebivalstva jih je že. Pri nas ostanejo od enega do treh, štirih mesecev, odvisno od pridobitve dokumentov. Problem

migrantov je vseevropski in bi se ga dalo rešiti, a se ga zaradi pomanjkanja solidarnosti in sodelovanja noče rešiti. Lokalno prebivalstvo je vznemirjeno in jih razumem. Pripravljen sem imeti določeno število migrantov, ampak ne tako čezmerno. Smo pa migrante vključili v javna dela, volontersko seveda, da nekaj vrnejo okoli, v katerem prebijejo nekaj časa. Nekateri raje kot da pohajajo cel dan, delajo, jim vsaj mine čas. Čistijo, kosijo travo, eden je bil tudi varnostnik v muzeju ...«

Soprogo imate Gorenjko, doma iz Naklega, radi obiskujete gorenjske kraje, lani sva se srečala na planini Dolga njiva pod Košutnikovim turnom, ste naročnik Gorenjskega glasa ...

»Ženi Lei in sinovoma Justu in Martinu naredim veliko veselja, ko rečem, zdaj gremo pa v Naklo, v najlepšo vas na svetu, kjer imamo sorodnike. Ne samo v Naklem, nasploh na Gorenjskem se dobro počutim. Žal je prostega časa ob vseh obveznostih vse premalo, rad tudi smučam, se potapljam (tudi jamsko) ... Ravno s pomočjo Gorenjskega glasa pa verjamem, da vem več o tem, kaj se dogaja na Gorenjskem, kot pa kak pravi Gorenjec. Ko se je žena preselila k meni na Kras, se mi je zdelo korektno, da poznam kraje, od koder prihaja, in da tudi ona obdrži vez, zato sem se naročil na Gorenjski glas že leta 1995. Dobivamo ga na naslov v Repentabru.«

»Moj pravi družinski priimek je Piščanc, ki pa je bil leta 1932 z dekretom poitalijančen v Pisani. Že sem zamenjal svoje ime Marco v Marko, tudi priimek bom enkrat spremenil nazaj v Piščanc, če ne prej, bo tako pisalo na mojem grobu. Res je, starša sta bila zavedna Slovence.«

Ameriški astronaut slovenskih korenin

Za tako majhno državo, kot je Slovenija, razmeroma veliko ljudi slovenskih korenin potuje v vesolje. Po obisku Nasine astronautke slovenskih korenin Sunite Williams leta 2013 je Slovenijo letos obiskal še en ameriški astronaut slovenskih korenin, Randy Bresnik.

LUKA DAKSKOBLER

Randy »Komrade« Bresnik, Nasin astronaut, se je z Mednarodne vesoljske postaje vrnil decembra 2017 po 139 dnevih v vesolju. Skupaj s prvim poletom v vesolje na raketoplanu Atlantis leta 2009 je v vesolju preživel že 150 dni. Randyjevi prastari starši so bili iz Ljubnega ob Savinji in Luč. V iskanju boljšega življenja so se preselili v ZDA in se ustalili v Kaliforniji. Randyjev dedek je bil fotograf v Hollywoodu in osebni fotograf Amelie Earhart, prve ženske, ki je sama preletela Atlantik. Tudi Randy je fotograf. »Vsakdo hoče postati fotograf, ko vidi Zemljo iz vesolja,« pojasni. Pravzaprav

mnenje, da je lepota, ki jo vidijo z Vesoljske postaje, neopisljiva, delijo praktično vsi astronauti, ki so jo doživeli. Randy je v svoji karieri letel z več kot 80 letali. Bil je testni pilot, vojaški pilot in letel tudi v misijah na Bližnjem vzhodu. Vzdevek Komrade (Tovariš) so mu v vojski nadeli, ker se jim je priimek Bresnik zdel tako blizu priimku Brežnjev. Njegova pot na Mednarodno vesoljsko postajo se je začela julija 2017 z vzletom iz Kazahstana z rusko raketo Sojuz. Poleg sprehodov po vesolju je misija vključevala veliko raziskav, gojili so solato, delali raziskave raka, v vesolje pošiljali male satelite, prestregli kapsulo Spacex itd.

To je bil drugi obisk Slovenije za Randyja Bresnika z družino, a tokrat se je vse vrtelo okrog odkrivanja njegovih korenin in promoviranja veličastnosti našega planeta iz vesolja, kjer je videti kot velika modra frnikola brez meja. Njihov obisk je vključeval srečanja s predsednikom države in predsednikom vlade, ogled Centra vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga v Vitanju in okroglo mizo o vesoljskih tehnologijah, ves dan s sorodniki iz Ljubnega in Luč, obisk astronomskega krožka Gimnazije Šentvid v Ljubljani in se zaključil s še zadnjo javno predstavitevijo njegove poti v vesolje v Narodni galeriji v Ljubljani.

V Centru vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga v Vitanju se je Randy preizkusil v navidezno resničnostni igri. / Foto: Luka Dakskobler

Randy in njegov sin Wyatt na strehi Centra vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika ustvarjata selfi. / Foto: Luka Dakskobler

Randyjeva prababica se je rodila na Ljubnem ob Savinji, kjer je družina Bresnik obiskala njeno nekdanjo, po domače Šlosarjevo hišo in si s sorodniki ogledala stare fotografije Randyjevih prastaršev. / Foto: Luka Dakskobler

Na Gimnaziji Šentvid v Ljubljani je Randy pred predavanjem obiskal astronomskega krožka in se podpisal na steno njihovega observatorija, poleg fotografije in podpisa Nasine astronautke prav tako slovenskih korenin Sunite Williams. / Foto: Luka Dakskobler

V Lučah, kjer se je rodil Randyjev pradedek, ga je v osnovni šoli pričakala množica ljudi. Po kulturnem programu, predavanju in odgovarjanju na vprašanja je dolgo delil avtograme. / Foto: Luka Dakskobler

Randyjeva žena Rebecca, sin Wyatt in hčerka Abigail so pozorno poslušali še zadnje predavanje v Narodni galeriji v Ljubljani. / Foto: Luka Dakskobler

Vodovnk ni vodovnik

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

A oba sta Pohorca. Vodovnk je povodni mož iz pohorske pravljice Jožeta Tomažiča, Vodovnik (1791–1858) je znameniti bukovnik, ljudski pevec in igralec, romarski vojvoda, ljudski živinozdravnik. V svojih pesmih je opeval preprosto, težko, a lepo življenje na Pohorju. Kot izreden poznavalec narave in zdravilnih rastlin je velikokrat pomagal kmetom ob bolezenskih

težavah pri živini. Brati in pisati ga je naučil oče, ki je bil tudi sam zelo bister samouk. Jurij je bil v mladosti slaboten deček, zato se je izučil tkalstva. Imel je izreden spomin. Nekoč je dejal: »Veste, možje, je ni pridiže, ki bi se je ne zapomnil.« Svoje verze je tudi prodajal, včasih vrezane v les. Bil je izredno priljubljen. Proti koncu življenja, ko je zbolel za jetiko, je veliko prebival pri znancih ali prijateljih in si s pripovedovanjem na svatbah, ob bdenjih pri mrliču, cerkvenih praznikih in semnjih zaslužil za hrano in pijačo. Leto dni po smrti so mu »ofrarji« (gostači) postavili nagrobnik. V njegovi rodni vasi Skomarje danes domače kulturno in turistično društvo, ki se imenuje po njem, zelo skrbi, da se spomin nanj ohranja.

Velikim tematičnim gozdovom, polnim čarnih bitij, v katera je verovalo ljudsko izročilo, in pohorskim »glazutarjem« je svoj delovni vek namenil mladinski pisatelj, esejist, pedagog, igralec in gledališki delavec Jože Tomažič, rojen na Velikem Tinju (1906–1970), ki je kot učitelj obredel kar nekaj krajev, preden se je 1948 ustalil na Jesenicah kot izjemen pedagog na gimnaziji in ravnatelj Osnovne šole Prežihovega Voranca ... Leta 1952 so v jeseniškem gledališču z velikim uspehom uprizorjali njegovo Pohorsko bajko. Po upokojitvi leta 1968 je postal upravnik gledališča, v katerem je vzgojil celo vrsto izvrstnih igralcev.

Vodovnk je ena izmed pohorskih pravljic, zgodba o pastirčku in njegovem kozlu, kako iz objestnosti užalita povodnega moža, ki z družino biva pod slapom in se strašno maščuje, saj fantič in kozel za vselej izgineta v nepredirnem tolmunu ...

Noben leksikon mi ni razodel, kaj jedo vodovniki, marsikaj pa o tem, kaj tekne vodnarjem. A ker po veliki noči ostajajo ostanki pojedin, bo tale recept pravšnji.

Mafini s šunko in sirom

Za 4 osebe potrebujemo: 250 g moke, 3 ravne žličke pecilnega praška, pol žličke soli, poper po okusu, 150 g poltrdnega sira, 100 g korenja, 100 g šunke, pol šopka drobnjaka, 90 g stopljenega masla, 100 ml mleka, 1 jajce.

Moko presejemo in jo zmešamo s pecilnim praškom, poprom in soljo.

Sir in šunko narežemo na pol cm velike kockice. Drobnjak drobno narežemo, korenje naribamo in z rokami zmešamo vse sestavine.

Maslo, mleko in jajce razžvrkljamo in naenkrat zlijemo na pripravljeno mešanico. Zmešamo s kuhalnico.

V pekač za 12 mafinov damo papirne skledice in jih enakomerno napolnimo.

Pečemo 25–30 minut v pečici, ogreti na 180°. Ko so mafini zlatorumeni, vzamemo pekač iz pečice, mafine pa pustimo 2 minuti počivati. Potem jih vzamemo iz vdolbinic in postrežemo tople ali hladne.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Priznajte, da vam ni čisto jasno, kaj predstavlja motiv na fotografiji. Zadeva deluje precej sofisticirano – nekaj hidravlike, v ceveh skritega žičja in na vsaki strani kakopak gumbov, s katerimi vse tole »nekaj« spravimo v pogon. Ne, to ni del komandnega pulta za kakšno medcelinsko raketo niti ni prototip stroja, s kakršnim je v legendarni hrvaški risanki upravljal profesor Baltazar – to je ozadje tovornjaka, s katerim prizadevni fantje s komunale odvažajo tisto, kar ljudje odložimo v smetnjake. I. K. / Foto: Tina Dokl

Za glasbeno prihodnost pri nas se ni treba bati. Vse več mladih glasbenikov namreč navdušuje občinstvo na dobrodelnih koncertih ter ostalih prireditvah po Gorenjskem. Mednje spada tudi Šolski band OŠ Simona Jenka iz Kranja pod vodstvom učiteljice Vide Kržič. Glasbeni talenti vlagajo veliko truda in časa v svoje izpolnjevanje, kar se odraža pri ubranih nastopih – njihove izvedbe popularnih razgibanih rokovskih skladb vedno požanjejo zaslužen bučen aplavz. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (428)

Kar tresla se je od lepote

MIHA NAGLIČ

»Bilo je navadno delovno jutro. Z neba je padalo malo dežja. Zbudil sem se kot vsak dan in se pripravil na šolo. V šoli je bilo tudi vse normalno. Četrto uro šolskega pouka pa je začelo deževati kot še nikoli. Žlebovi so bili v trenutku prenapolnjeni in iz njih je voda tekla v curku. Ko se je končal pouk, deževanje še ni ponehalo. Sel sem iz šole in počakal avtobus. Na poti domov sem opazil, da je voda preseгла bregove in zalila nekaj hiš. Kar naenkrat je v hišo butnil val vode z veliko dračja, hlovdov in drugih predmetov, ki jih je voda vzela sosedom iz naše ulice. Vse se je zgodilo v trenutku. Nekaj minut zatem je začel klicati še deda.

Z mami sva hitela gledat, kaj je narobe. Videla sva, da v dedovo stanovanje vdira voda. Mami me je poslala po nekaj brisač. Ko sem prišel nazaj, je nekaj počilo in voda je z močnim sunkom vdrla v spodnje nadstropje. Poskušali smo zapreti vrata, ampak pritisk je bil premočan. Ni kazalo drugega, kot da smo se umaknili v zgornje stanovanje in počakali, da voda odteče. Bili smo brez elektrike in vode. Popoldan sem šel v spodnje stanovanje in odprl vhodna vrata, da bi voda odtekla. Vode je bilo ogromno. Proti večeru sta prišla še stara starša in nam pomagala spraviti večjo količino vode in mulja iz spodnjega nadstropja. Šele zvečer se je vrnila elektrika. Izvedel sem tudi, da ves teden

ne bo pouka. Večer je bil dokaj navaden, le da ni bilo vode. Naslednje jutro je bila popolna katastrofa. Voda je odtekla in za seboj pustila neznansko količino mulja, dračja, hlovdov in stvari, ki jih je deroča voda pobrala pri sosedih. Že zgodaj zjutraj je prišlo pomagat veliko ljudi. Pri nas so gasilci najprej izpraznili vse sobe, kajti pohištvo je bilo vsepovsod. Rešili smo nekaj dedovih knjig, dokumentov, oblek in porcelana. Vse drugo je bilo popolnoma uničeno. Okoli hiše ter na dvorišču smo naredili prehod in odstranili nekaj blata. Cel dan sem preživel

zunaj in pomagal. Prišel je tudi sošolec Urh ter se ponudil za pomoč. Zvečer smo se vsi preoblekli in noč je bila mirna ... Po nekaj dneh se je vse uredilo in sedaj je pri nas že pleskar, ki pleska dedovo stanovanje.« (Str. 181–182)

Gornji odlomek je iz 50. knjige zbirke Glasovi, ki jo je pred 30 leti (1988) zasnovala ddr. Marija Stanonik in pokriva že skoraj vso Slovenijo. Zanimivo: od katastrofalne povodnji v Železnikih 18. 9. 2007 je minilo komaj dobrih deset let, a zdaj je pripoved o njej že predmet slovestvene folklorne ...

Kar tresla se je od lepote, Folklorne pripovedi iz Selške doline, uredili Katja Mohorič Bonča in Anka Pintar, Založba ZRC, Ljubljana, 2017, 316 strani

RAZVEDRILLO

GG

HARFA JE ČAROBNA

Tako pravi Leto Križanič Žorž, 16-letna harfistka iz Mojstrane, ki je nastopila v finalnem izboru za predstavnika Slovenije na tekmovanju Evrovizijski mladi glasbeniki. »Bila je nepozabna izkušnja,« je dejala Leto in dodala, da je bila zanjo že uvrstitev med finaliste, med katerimi je bila najmlajša, nepričakovana. Na Škotsko bo sicer odpotoval violinist Nikola Pajanović iz Ljubljane.

Ana Šubic

V finalnem izboru za predstavnika Slovenije na tekmovanju Evrovizijski mladi glasbeniki 2018, ki ga je Televizija Slovenija priredila minuli petek v sodelovanju s Konservatorijem za glasbo in balet Ljubljana, je nastopilo šest finalistov. Komisija je odločila, da nas bo na 19. tekmovanju, ki bo avgusta v škotskem Edinburgu, zastopal 18-letni violinist Nikola Pajanović iz Ljubljane. Med šest finalistov, ki so jih izbrali izmed 21 nadarjenih mladih glasbenikov, se je prebila tudi Gorenjka, s šestnajstimi leti najmlajša med njimi: harfistka Leto Križanič Žorž iz Mojstrane. Posnetek finala si bo možno ogledati v nedeljo, 15. aprila, ob 18.35 na drugem programu nacionalne televizije.

Na odru je uživala

»V finalu sem nastopila s prvim stavkom Dittersdorfovega koncerta za harfo in orkester v A-duru. Gre za redkeje izvajano klasicistično delo. Uspelo mi je odigrati tako, kot sem želela. Na odru sem uživala tudi zato, ker sem se odlično ujela s simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Uživala sem že na obeh orkestrskih vajah. Mislim, da vsak glasbenik sanja, da bi igral solo s profesionalnim orkestrom, in zelo vesela sem, da sem tako zgodaj dobila to priložnost,« nam je

po finalnem izboru zaupala Leto. Mlada Mojstrančanka je dijakinja drugega letnika Konservatorija za glasbo in balet Maribor, vzporedno pa obiskuje še Državni konservatorij Jacopo Tomadini v italijanskem Vidmu, kjer bo letos zaključila pred akademsko stopnjo. Jeseni namerava opravljati sprejemni izpit za vpis v prvi letnik akademije.

Na izbor Evrovizijskih mladih glasbenikov se je prijavila na pobudo ravnateljice Helene Meško in profesorja Daliborja Bernatovića z mariborskega konservatorija. Ker so na konservatoriju obvestilo o izboru dobili tik pred iztekom roka za prijave in se je v tistem času že pripravljala na državno tekmovanje Tamsig, Leto posebnih pričakovanj ni imela, pač pa je na izbor gledala predvsem kot na zelo dobro izkušnjo. »Vedela sem, da je konkurenca huda, saj se običajno prijavijo najboljši glasbeniki, stari do 21 let, z različnimi inštrumenti iz cele Slovenije – s konservatorijem, umetniških gimnazij in akademij. Uvrstitev v finale je bila ob res visokem nivoju in zahtevnem programu vseh nastopajočih nepričakovana. Poleg tega sem bila že v polfinalu najmlajša, tako da je bil finale zame še toliko večji dosežek. Nato sem morala v štirinajstih dneh izdelati koncertni part, ki sem ga izvajala na pamet. Sicer mi je bilo nekoliko lažje, ker sem delo vsaj že prebrala, saj jeseni

Leto Križanič Žorž / Foto: osebni arhiv

načrtujem izvedbo celotnega koncerta z orkestrom v Italiji,« je razložila mlada harfistka.

Harfo igra od sedmega leta

Harfo je začela igrati s sedmimi leti. »V moji širši družini je kar nekaj profesionalnih glasbenikov. Starša sicer nista med njimi, a sta mi privzgojila ljubezen do glasbe in dala širino.« Leto si je sprva želela igrati violino, a so jo zaradi prevelikega vpisa v glasbeni šoli dodelili v oddelek harfe, ki se je odprl tisto leto. »Zato lahko rečem, da je eden od 'krivcev' za mojo harfistično pot tudi ravnateljica

Glasbene šole Jesenice Martina Valant. Začutila sem, da je harfa inštrument zame in tako sem z njo nadaljevala. O tem je verjetno odločila tudi zmaga na prvem tekmovanju, in sicer v Italiji ob koncu prvega razreda glasbene šole. Harfa se mi zdi čaroben in nežen inštrument in ni mi žal, da jo igram. Je pa res, da je zelo zahtevno. Ne le igranje, ampak tudi to, da vedno potrebujem nekoga, ki prevaža in prenaša ta velik inštrument.« V glasbeni šoli sta jo poučevali Bronislava Prinčič in nato Urška Rihtaršič, ta čas pa sta njena profesorja Dalibor Bernatović in Patrizia Tassini. Redno obiskuje

tudi mojstrske tečaje pri svetovno znanih harfistih.

Leto je ponosna tudi na številne uspehe, dosežene na tekmovanjih. »Izpostavila bi lansko zmago s stotimi točkami na mednarodnem tekmovanju v Szegeđu na Madžarskem, ki je eno najbolj odmevnih tekmovanj v tem delu Evrope in kamor smo prišli harfisti od Velike Britanije do Rusije. Osvojila sem tudi vsa državna tekmovanja Tamsig, ki sem se jih udeležila. Letos sem prejela prvo nagrado, posebno nagrado za doseženih sto točk in posebno nagrado za najboljšo izvedbo obvezne skladbe. Veselim se že naslednjega izziva, nastopa na tekmovanju konservatorijev Italije konec maja v Veroni,« nam je zaupala Leto, ki neredko gostuje tudi na različnih slavnostnih dogodkih.

Pleše tudi džez balet

Trudi se, da bi bila na glasbenem konservatoriju čim bolj uspešna. »Želim ohranjati visok nivo tudi pri gimnazijskih predmetih. Ob vseh urah vaj, ki jih zahteva inštrument, je vse skupaj kar naporno,« je razložila. Študirati si želi v tujini, kje pa se mlada harfistka vidi čez deset let? »Veselita me tako solo kariera kot tudi pedagoško delo, prav tako zelo rada igram v orkestrih in komornih zasedbah. Bomo videli, kam me bo peljala pot,« je odvrnila Leto. Zelo rada tudi pleše; končala je nižjo baletno šolo, ta čas pa trenira džez balet. Rada se odpravi tudi v hribe. Aktivna je v mladinskem odseku Planinskega društva Dovje - Mojstrana, vključena pa je še v program za mlade nadzornike Triglavskega narodnega parka.

Ob sobotah odslej Televizijski klub

Na Televiziji Slovenija so se odločili, da bodo po dvajsetih letih zgodbe Polnočnega kluba nadaljevali v Televizijskem klubu, ki bo na sporedu ob sobotah ob 21.30 na drugem programu, prvič čez jutri. Prvi gostje bodo prepoznavne osebnosti nacionalne televizije: legendarna Miša Molk, nova odgovorna urednica informativnega programa Manica J. Ambrožič in športni komentator Andrej Stare. Beseda bo tekla o življenju televizijskih osebnosti pred in za kamero, gostiteljica prve oddaje pa bo voditeljica Odmevov Rosvita Pesek. Oddaja, ki jo ureja Danica Lorenčič, sicer ne bo imela stalnega voditelja, temveč bodo to prepoznavni televizijski obrazi iz različnih uredništev TV Slovenija: Bernarda Žarn, Marjeta Klemenc, Igor Jurič, Igor E. Bergant, Slavko Bobovnik, Ana Tavčar, Ksenija Horvat, Igor Pirkovič, Mojca Mavec ... »Izbira voditelja bo iz tedna v teden presenečenje, saj se bodo predstavili drugače, kot smo jih vajeni. Skupaj s povabljenimi gosti bodo z gledalci delili tudi osebne izkušnje,« napovedujejo na TV Slovenija.

V prvem Televizijskem klubu bo Rosvita Pesek gostila Manico J. Ambrožič, Andreja Stareta in Mišo Molk.

Vokalni večer kvartetov in kvintetov v Škofji Loki

V Sokolskem domu v Škofji Loki bo jutri, v soboto, ob 20. uri prvi Vokalni večer kvartetov in kvintetov. Nastopili bodo kvarteta Male malice (Ljubljana) in Zvon (Turjak), pevski skupini Sosedje (Žirovnica) in Korona (Radovljica), kvinteta Krašnja KUD Fran Maselj Podlimbarski (Krašnja pri Lukovici) in Mlin (Kamnik pod Krimom) ter vokalni skupini Quercus (Goriška brda) in Patina (Škofja Loka). Vokalni večer prireja skupina Patina v sodelovanju s škofjeloškimi turističnim društvom in občino. Vstop bo prost.

HUMOR, HOROSKOP

Alemars, s. p., vedeževanje
Tanja 090 43 77
 Cena minute je 1,69 EUR + DDV.

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
 V tem tednu boste skoraj ves prosti čas posvetili druženju s prijatelji. Novice, ki jih boste prejeli, vas bodo najprej presenetile, a hitro se bo vse postavilo na svoje mesto. Veliko boste premišljevali. Obeta se vam lepo praznovanje.

Bik (22. 4.–20. 5.)
 Svoje nezadovoljstvo boste prenašali na druge, namesto da bi čim prej poiskali vzrok svoje slabe volje. Nikar se potem ne čudite, če se bodo vaši bližnji umikali vsak na svoj konec. Dobre novice vas rešijo iz zagate še pravi čas.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
 Vaše počutje bo zelo pozitivno. Imeli boste občutek, da vam grede stvari kot po maslu. Pri denarju boste obrnili nov list. Tudi poslovno vam bo uspelo, da boste stvari lahko pripeljali tako daleč, kot si želite. Sobota bo vaš srečni dan.

Rak (22. 6.–22. 7.)
 Vse boste hoteli storiti sami, pa naj bo to na delovnem mestu ali pa pri hišnih opravilih. To ne bo najboljša ideja, a kar nekaj dni boste potrebovali, da boste to priznali. Radi vam bodo pomagali. Ob koncu tedna vas čakajo lepi trenutki.

Lev (23. 7.–23. 8.)
 Morali se boste sprijazniti, da na nekatere stvari ne morete vplivati. Čeprav se ne zavedate, je včasih bolje tako, da življenje samo upravlja in nas pripelje do cilja. V ljubezni vas bo neki dogodek razveselil. Presenečeni boste.

Devica (24. 8.–23. 9.)
 Odkrita čustva vam pomenijo vse in tudi sami ste za to pripravljeni veliko narediti. Pred vami je situacija, v kateri boste morali hitro od reagirati, ne bo časa za razmišljanje, prav tako ne za izgovore, zaradi katerih ste navadno v težavah.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
 Ponovno se boste presenetili – pa ne toliko sebe kot druge, ki so o vas že malo dvomili. Iz nič vam bo uspelo vse oziroma največ kar se bo dalo, in občutek zmage bo nepopisno lep. Ste ravno v obdobju, ko vam bo ta potrditev veliko pomenila.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
 V prihodnjih dneh se boste morali večkrat ugrizniti v jezik in se na ta način izognili preprirom. Brez strahu, kljub vsemu bo prišlo vaših pet minut. Takrat boste uživali v teh trenutkih. Počasi se boste nehali ozirati na mnenje drugih.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
 V družinskem krogu bo prišlo do hudih besed in ves teden boste potrebovali, da se mnenja uskladijo. Pričakovanja, povezana s financami, se vam bodo sicer uresničila, a malce kasneje kot imate v načrtu. Čustveno boste nestabilni.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
 Pot, ki ste si jo začrtali, je prava. Bodite brez skrbi, vse bo prav. Z novimi načrti pa vseeno malo počakajte in najprej dokončajte stare. Poglobili boste stike z ljudmi iz preteklosti. Ne glejte na vse s temne strani, saj vedno posije sonce.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
 Obeta se vam kar nekaj romantičnih trenutkov. Oseba, ki vas že dalj časa skrivaj opazuje, se vam bo približala in izdala svoja čustva. Ker pa ste po naravi, sploh kar se tiče ljubezni, zelo pazljivi, bo zveza napredovala zelo počasi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
 Za vami so kar stresni dnevi, zato si boste v tem tednu privoščili odmor in prav nikomur ne boste dovolili, da vas zmoti. Naredili si boste nove načrte, ki so potrebni, če hočete spremeniti vse tisto, kar si želite. Nekdo vas preseneti.

TA JE DOBRA

Pozvonil je

Bogata vdova se je odločila, da bo prek oglasa poiskala sanjskega moškega. V oglasu je navedla tri pogoje: 1. Ne smeš me pretepati. 2. Ne smeš zbežati. 3. Moraš biti dober v postelji.

Več tednov je njen telefon zvonil kot za stavo, prihajalo je na tone pisem, moški so trkali na vrata, a nobeden od njih ni izpolnjeval kriterijev. Nekega dne, ko ponovno zazvoni hišni zvonec, gospa odpre vrata in pred njimi je moški brez rok in nog. Presenečeno vpraša: »Kdo ste in kaj želite?«

»Živijo! Vašega iskanja je konec – jaz sem vaš sanjski moški! Nimam rok, da bi vas tepel, in nimam nog, da bi lahko zbežal od vas.«

»Že, že ... A zakaj mislite, da ste tako dobri v postelji?«

»Kako pa mislite, da sem pozvonil?«

Tri v enem dnevu

Gorenjec France iz Bohinjske Bistrice je trem dekletom iz Studorja, Češnjice in Stare Fužine na isti dan vsaki »naštimitov« otroka. Dekleta so potem tudi rodila na isti dan. Zadeva je prišla na sodišče v Kranju, kjer je sodnik Franceta vprašal: »France, a ste vi Ivanki, Micki in Lojzki na isti dan naredili otroka?«

France: »Sem, ja, gospod sodnik.«

»Kako vam je pa to uspelo?« naprej sprašuje sodnik.

France: »Veste, gospod sodnik, jest 'mam moped.«

Kdo da več

Oče: »Mihec, dam ti deset evrov, če boš vabil igranje trobente.«

Mihec: »Ne bo šlo. Soseba mi jih je ponudila dvajset, če ne bom igral!«

LAŽJI SUDOKU

1		3		8		5
2	9			1		8
		5	9		2	7
		6	4		1	8
4	1			9		7
		9	8		7	2
3		4	1		6	5
	5			7		6
	8			4		3

Rešitev:

2	2	5	6	7	9	1	8	9
9	1	8	7	2	5	6		
8	5	9	2	1	7	4		
1	7	4	9	6	5			
5	2	9	6	2	9	1	7	
6	8	1	5	7	9	2	7	
9	2	4	6	5	7	9		
8	7	1	7	2	6	2		
6	1	7	9	2	6	2	9	1

TEŽJI SUDOKU

5	7	2						3
			5			7		9
	9			3				8
				1			7	
		7	3		6	2		
	1			8				
9				2			8	
6		8			5			
7							1	6

Rešitev:

7	9	1	6	8	9	5	2	4
2	6	5	7	1	9	7	9	
2	8	9	2	9	1	6	6	
5	7	6	9	2	1	2		
1	8	9	5	2	8	7		
9	2	1	7	6	6	6		
8	9	2	4	6	7	6	1	
6	7	1	7	9	2	9	8	
6	1	7	9	9	6	2	9	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

MEDIA BUTIK **DALMATINSKI VEČER** Medijski sponzor: **Gorenjski Glas**

KLAPA MASLINA & KLAPA SKALA

Sobota, 19. maj 2018, ob 20. uri
Dvorana Biotehniškega centra Naklo

Predprodaja cenejših vstopnic: KGZ SLOGA Kranj, Restavraciji Bolero Naklo, Firbc okn Tržič in 051 697 737

SESTAVIL:	REPUBLIKA	BRAZILSKI	RAZKOŠNA	INOSLAV	MODEL	AFRIŠKA	VLADO	KUZEK	ITAL.	STATUA	VRH V	MESTO V	GORENJSKI	PISATELJ	VISOKO	CEV	SMILJAN	KAKAO	ALOPATSKI	HERNIJA	NORDIJSKA	REJEC	NEPROFE-	
F. KALAN	V RUSIJI	VELETOK	STAVBA		VOZILA	ŠTEPSKA	ILIEVSKI		REŽISER		PIRENEJH	TEKSASU	GLAS	LOVRAK	IGLASTO	(ŽARG.)	ROZMAN		ZDRAVILEC		BOŽANSTVA	ČEBEL	SIONALEC	
PREHODNI POKAL V TENISU				7									STRUPENA KACA V PACIFIKU	24										
ORGANSKA KISLINA													AMORALA							11				
ANGLEŠKA MERA ZA TEKOCINE	20									17								BARAKA						
KIRURŠKA IGLA															22									
SLAVKO OSTERC																								
ČOK ZA SEKANJE DRV																								
GLAVNO MESTO GANE																								
SLIKARKA SAMOUKINJA																								
GORENJSKI GLAS																								
DŽAVLJAN INDIJE																								
SOSEDE NEMK	19																							
IGRALKA GARDNER																								
RADIJ																								
SINGULAR																								
NAŠA AVTOCESTNA DRUŽBA																								
ÁLEUTI ALTONA ISTENIČ OLMI O TOOLE																								
ANGLEŠKI TRG																								
IZGOVOR ČRKE Q																								
GORSKA ZDRAVILNA RASTLINA																								
NAŠ PISATELJ (DRAGO)																								

Nagrada: 3-krat 2 vstopnici za koncert

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 25. aprila 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25	

DRUŽABNA KRONIKA

LUNA TUDI NA BLEDU

Priljubljeni junaki mladinske serije Jaz sem Luna, ki so ta teden v Stožicah izpeljali dva odmevna koncerta, so se navduševali tudi nad lepotami Bleda.

A. Šubic, A. Brun

V sklopu evropske turnee so minule dni v Sloveniji gostovali zvezdniki priljubljene argentinsko-mehiške serije Jaz sem Luna (Soy Luna), ki je obnorela tudi slovensko mladino. Prvi, torkov koncert, na katerem je uživalo devet tisoč obiskovalcev, je bil kaj hitro razprodan, zato so glavni junaki s Karol Sevillla in Ruggerom Pasquarellim na čelu v areni Stožice nastopili še dan kasneje in znova pripravili pevsko-plešni spektakel. Prosti čas so sicer izkoristili za potepanje

po Ljubljani, odpravili pa so se tudi na Bled.

Na Bledu so sicer zadnji petek v marcu v Veliki Zaki odprli prenovljeno Restavracijo Camping Bled. Novi najemnik se je odločil, da same ponudbe ne bo ne vem kako spreminjal, se je pa zato z ekipo temeljito lotil prenove notranjosti lokala oziroma restavracije, prenovili pa so tudi teraso. Ob odprtju je za goste skrbel ženski duo Green Eyes, obljublja pa, da bodo tudi v nadaljevanju poskrbeli za glasbene večere.

Priljubljena ljubiteljska kuharica Ana Žontar Kristanc se je vrnila na male ekrane. Štiri leta je minilo,

odkar je zadnjič snemala oddajo Ana kuha, a ji je bilo v tem času vse prej kot dolgčas. Čeprav se je posvetila sinovoma, je v teh letih ustvarila kar osem kuharskih knjig, posnela številne video recepte, ustvarja spletni blog ... Minuli petek se je vrnila pred kamero, saj ima svojo kuharsko uro v oddaji Dobro jutro na TV Slovenija. Prva je bila velikonočno obarvana, sicer pa bo gledalce s svežimi recepti razveseljevala enkrat mesečno, naslednjič že v petek, 13. aprila. Ana je pred kamero zelo uživala, ugotavlja pa, da je kuhanje v oddaji v živo precej drugačno kot v vnapreje posnetih oddajah.

Na Pop TV pa bodo jutri, v soboto, ob 21.10 – po priljubljeni oddaji Ljubezen po domače – začeli predvajati Delovno akcijo. V oddaji bo voditeljica Ana Praznik z ekipo strokovnjakov in mojstrov prenavljala domove družinam, ki si tega ne morejo privoščiti. V prvi oddaji bodo razveselili družino, ki živi v majhnem stanovanju v precej nenavadni stavbi v centru Slovenske Bistrice. Ana in mojstri so na pomoč pri prenovi poklicali še gorenjskega borca Denisa Porčiča - Chorčypa, ki je še enkrat dokazal, da nima samo velikih mišic, temveč tudi ogromno srce.

Zvezdniki priljubljene serije Jaz sem Luna so poskrbeli za pevsko-plešni spektakel. / Foto: arhiv Pro plus (Miro Majcen)

Nekateri srečneži so imeli priložnost svoje idole spoznati v živo. / Foto: arhiv Pro plus (Miro Majcen)

V kuhinji prenovljene Restavracije Campinga Bled vrti kahalnico Roman, za pice pa skrbi Erik. / Foto: AB

Na dan odprtja so za goste skrbeli Hana, Pia in Rok, Peter (levi) pa je del ekipe, ki dnevno skrbi za zadovoljne obraze.

Ana Žontar Kristanc znova kuha pred televizijskimi kamerami, in sicer v oddaji Dobro jutro. Na sliki z voditeljico Mojco Mavec. / Foto: arhiv RTV Slovenija

V prvi oddaji Delovna akcija, ki jo bo vodila Ana Praznik, bo pri prenovi stanovanja pomagal tudi Denis Porčič - Chorčyp. / Foto: arhiv Pro plus

VRTIMO GLOBUS

Nov zvezdniški par na pragu ločitve

Po devetih letih zakona se ločujeta igralca Channing Tatum (37) in Jenna Dewan (37). Par že nekaj mesecev živi ločeno življenje, novico pa sta sporočila v ganljivem, prijateljskem zapisu na Instagramu: "Skupaj sva se odločila, da se razideva kot par. V ozadju ni nobenih skrivnosti ali grdih scen, le dva prijatelja, ki sta spoznala, da potrebujeta vsak svoj prostor, da zaživita kar najbolj srečno življenje." Zatrčila sta, da bosta za svojo petletno hčerko Everly še vedno družina.

Verne pristal na psihiatriji

Igralec Verne Troyer (49) je pristal na kliniki za psihiatrične bolnike. Na njegov dom so na pomoč poklicali policiste, ker naj bi igralec močno vinjen grozil s samomorom. Najprej so ga zaradi morebitne zastrupitve z alkoholom odpeljali v splošno, nato pa v psihiatrično bolnišnico. "Hvala vsem za podporo, o njegovem stanju vas bomo obveščali," so zapisali na njegovem profilu na Instagramu. Igralec se je zaradi alkoholizma zdravil že aprila lani.

Je zopet podlegel slabim razvadam?

Colin Farrell (41), ki se je v preteklosti že zdravil zaradi odvisnosti od alkohola in prepovedanih substanc, se je zopet prijavil v rehabilitacijski center. "Ni podlegel alkoholu. Veliko dela in potrebuje odmor. Trezen je že dvanajst let in želi si, da tako tudi ostane. Vzel si je nekaj časa zase in vse skupaj je bila njegova ideja," je povedal vir za People. Igralec ima iz prejšnjih zvez dva sinova, Jamesa (14) in Henryja (9).

Dwayne spregovoril o depresiji

Dwayne Johnson (45), nekdanji rokoborec, ki se je leta 2000 posvetil igralski karieri, je priznal, da se je že večkrat boril z depresijo. Zanj so bili najhujši dnevi, ko so se sesule njegove sanje o profesionalni karieri nogometaša in ko ga je zapustilo takratno dekle. "Bil sem uničen. Prišel sem do točke, ko nisem želel nikamor in nisem želel početi ničesar. Neprestano sem jokal," je priznal danes eden izmed najboljših plačanih igralcev v Hollywoodu.

Kranjčanka Maja Tratnik je nekaterim poznana z malih zaslonov, v zadnjih letih pa se je posvetila delu na radiu. Slišimo jo lahko na Radiu 2. Njena velika ljubezen je še vedno tudi ples, ki ga nadomešča z zumbo in nirvano, vadbama, ki ju poučuje. Je tudi mamica šestletnega Vida in desetmesečne Leni. / Foto: arhiv Radia 2

Na Spodnjem Brniku blagoslovili traktorje

Na Spodnjem Brniku so kmetje na velikonočni ponedeljek pripeljali traktorje na blagoslovitev, drugič po več kot štiridesetih letih.

JANEZ KU HAR

Spodnji Brnik – Kmetje se zavedajo, da nesreča nikoli ne počiva in tudi blagoslova ni nikoli preveč, zato so se na Spodnjem Brniku že drugič po štiridesetih letih odločili, da se spet srečajo v podružnični cerkvi svetega Simona in Jude Tadeja ter blagoslovijo zemljo, kmetije in kmetijsko mehanizacijo, še posebej pa traktorje, ki kmetom pomagajo pri delu. Tako so kmetje iz župnij Velesovo in Cerklje na velikonočni ponedeljek pred cerkev na Spodnjem Brniku pripeljali

Zbrani na drugem blagoslovu traktorjev na Spodnjem Brniku

na blagoslov 34 traktorjev, ki jih je po praznični maši blagoslovil tamkajšnji duhovni pomočnik Lucijan Potočnik. Precejšnje pozornosti so bili deležni starodobniki, najstarejši traktor znamke Deutz, letnik 1964, je pripeljal k blagoslovitvi Domen Tičar iz Zaloga pri Cerkljah, Franc Kuralt z Zgornjega Brnika pa je pripeljal »unikatni« traktor Repto.

Pobudnik lanskega blagoslova traktorjev Franci Fon s Spodnjega Brnika je poudaril: »Kmetje s ponosom nadaljujemo svoje delo na slovenski zemlji in ne glede na vse

križe in težave, s katerimi se srečujemo, pomagajmo tudi drugim, saj je tudi nam dobro, ko drugi pomagajo nam.« Krajani so blagoslov izkoristili tudi za prijetno praznično druženje. »Žal je tako, da se tudi na kmetih prijatelji in sosedje vse manj srečujemo. Zaradi veliko dela in vsakodnevnih skrbi zmanjka priložnosti za druženje in povezovanje,« je povedal Robert Golc, eden izmed organizatorjev dogodka. Sledila je pogostitev, še posebej so se z dobrotami izkazale gospodinjne s Spodnjega Brnika in iz Vopovelj.

Širijo sporočilo miru

Na Amnesty International Slovenije si prizadevajo, da bi slikanico Pomisli, ki prinaša v slovenščino prepesnjeno pesem Johna Lennona Imagine, s pomočjo donacij posameznikov in podjetij prejeli vsi gorenjski tretje- in četrtošolci.

MATEJA RANT

Kranj – Legendarno Lenonovo pesem Imagine, v kateri poziva k miru po svetu, je za slovensko izdajo knjige prepesnil Milan Dekleva. Pravico do uporabe pesmi ekskluzivno za to knjigo je Amnesty International podarila Lennonova žena Yoko Ono, tudi sicer velika podpornica omenjene organizacije. Dobiček od prodaje knjige je tako namenjen delovanju Amnesty International in njihovim prizadevanjem za človekove pravice.

O človekovih pravicah se otroci zdaj lahko poučijo tudi s pomočjo omenjene knjige, ki je v Sloveniji izšla pri založbi Narava, je poudarila Metka Naglič iz Amnesty International Slovenije. S pomočjo ilustracij francoskega grafika Jeana Julien pripovedujejo zgodbo globa, ki se po svetu odpravi

širit sporočilo miru in prijateljstva med vse ptice, ne glede na barvo perja ali obliko kljuna. Ker si želijo, da bi knjiga dosegla čim več mladih, bi jo radi razdelili med vse učence tretjih in četrtyh razredov gorenjskih osnovnih šol. »Pri tem računamo na pomoč donatorjev. Podjetja, ki delujejo in ustvarjajo dobiček v miru, naj bi majhen delček tega dobička prispevala kot nagrado tistim, ki se borimo za mir.« Knjigo lahko podjetja, ki so pripravljena sodelovati pri projektu, dobijo po promocijski ceni, je pojasnila Metka Naglič. Ob slikanici so pripravili tudi pedagoška gradiva, namenjena otrokom med četrtyh in enajstim letom, ki lahko predstavljajo iztočnico za pogovor o knjigi in njenem sporočilu, miru, prijaznosti, vojni in trpljenju ter ustvarjanje lastnih sporočil miru.

Na Amnesty International si želijo, da bi s pomočjo donatorjev knjigo Pomisli razdelili med vse učence tretjih in četrtyh razredov gorenjskih osnovnih šol. / Foto: Tina Dokl

GG | IZLET / OD 11. DO 13. MAJA 2018

Gradovi južne Češke in pivo Budweiser

Češke dežele so bile v srednjem veku ene najbogatejših v Evropi, zato se je v vseh obdobjih v teh krajih oblikovala bogata arhitekturna dediščina.

1. dan: Na naši poti si bomo ogledali slikoviti Telč, nato se bomo ustavili ob pravilničnem gradu Červena Lhota, ki se nahaja na otočku sredi jezera, dan pa bomo končali z ogledom mesta Češke Budejovice. **2. dan:** Po zajtrku bomo spoznavali srednjeveško življenje v dvorcih Kratochvíle in Hluboka, se nato odpeljali do slikovite vasi Holašovice, ki je najlepša češka vasica, uvrščena tudi na seznam Unesco, končali pa bomo z ogledom pivovarne Budweiser, pokušino piva in večerjo v pivnici. **3. dan:** Po zajtrku voznja v Český Krumlov, ki mu poseben čar dajejo reka Vltava, mestni grad, drugi največji na Češkem, in staro mestno jedro, ki je uvrščeno na seznam Unesco. Naš zadnji postanek bomo naredili pri jezeru Lipno. Sprehodili se bomo na lesen razgledni stolp in od tu nadaljevali vožnjo proti domu.

Cena vključuje: prevoz s turističnim avtobusom, vstopnino v gradove Červena Lhota, Hluboka ter Kratochvíle, vstopnino v pivovarno Budweiser Budvar in na razgledni stolp Lipno, eno prenočitev z zajtrkom in en polpenzion v hotelu s tremi zvezdicami v dvoposteljni sobi, južnočeški večer v pivnici (razširjen meni pri večerji), glasba do dve uri, dve pijači, turistično vodenje, organizacijo ter DDV.

CENA: 243 €
(ob prijavi 40 gostov)

Za prijave in informacije pokličite Alpetourjeve turistične poslovalnice:
Kranj – 04/ 20 13 220, Škofja Loka – 04/ 51 70 305,
Radovljica – 04/ 53 20 445; Jesenice – 04/ 58 09 755,
Ljubljana – 04/23 08 505, Domžale – 01/ 72 20 016,
Tržič – 04/ 59 63 280 ali pišite na turizem@alpetour.si.

Organizator:
ALPETOUR
Potovalna agencija

Gorenjski Glas

Part of Ariva – a company

GG | IZLET sreda, 25. aprila 2018

Ali je reka Krka res reka ljubezni?

Vabimo vas na izlet ob izvir reke Krke, da se prepričamo, ali so kraji, ki jih opisuje priljubljena televizijska nadaljevanka Reka ljubezni, res tako lepi. Vodil nas bo lokalni vodnik, ki sodeluje tudi pri snemanju te serije. Ogledali si bomo večino zunanijh prizorišč, obiskali izvir reke Poltarice, Krško jamo in si ogledali v nadaljevanju večkrat prikazane hiše v vasi Krka. Na poti proti Dolenjski se bomo ustavili v Ljubljani, kjer si bomo v filmskem depozitu Kinoteke ogledali, s kakšnimi napravami so včasih snemali filme. Po kosilu pa si bomo ogledali še etnološki muzej Nose pri Ivančni Gorici, kjer nam bodo prikazali kmečke stroje in lepo zbirko starin.

Cena vključuje: prevoz, lokalno vodenje po poti snemanja zunanijh prizorov nadaljevanke Reka ljubezni, kosilo, ogled filmskega depozita Kinoteke, ogled etnografske zbirke Nose in DDV.

Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 19. ure.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Cena izleta 33 evrov

Odhod avtobusa:

ob 6.50 z AP Radovljica, ob 7.15 z AP Creina, ob 7.25 z AP Mercator Primskovo, ob 7.45 z AP Škofja Loka

Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Jutri Dan za spremembe

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Jutri, 7. aprila, bo že deveti Dan za spremembe, velika vseslovenska prostovoljska akcija v organizaciji Slovenske filantropije, ki povezuje številne akterje v Sloveniji z namenom povezovanja skupnosti. Akcija letos poteka pod geslom Ne prepuščaj se toku, spreminjaj tudi ti in nagovarja posameznike, da vsaj za en dan postanejo prostovoljci.

Potekala bo v 75 krajih, med organizatorji so društva, vrtci, šole, krajevne skupnosti, občine, javni zavodi in posamezniki,

sodelovala bodo tudi podjetja. Prijavljenih je 133 akcij, v okviru nekaterih se je povezovalo tudi več kot 32 organizacij. Po vsej državi bo na ta dan aktivnih več kot 500 organizacij in več kot 11500 prostovoljcev. Prijavljenih je 38 čistilnih akcij, 32 akcij urejanja javnih prostorov, 15 zbiralnih akcij, 61 akcij druženja (predvsem medgeneracijskega sodelovanja), 10 sosedskih akcij, 18 prireditelj in 26 drugih akcij.

Na Gorenjskem prostovoljske akcije potekajo v Kranju, Kamniku, na Jesenicah, Radovljici, Trzinu, Vodichah in Šenčurju.

PREJELI SMO

Zahvala

Nameraval sem plačati položnice, vendar se je vse končalo zelo žalostno, a z eno svetlo točko. V veliki naglici in z vsemi papirji sem žal izgubil kar precej denarja. V nekaj minutah sem se vrnil in našel le delček te vsote, večji znesek je

nekdo pobral in odnesel, enak znesek pa je našla ga. Irena Košnik iz Kranja in mi ga vrnila. Neskončno sem ji hvaležen in vesel, da se v tej pokvarjeni družbi še vedno najdejo pošteni posamezniki. Mislim, da si ga. Irena zasluži javno pohvalo. Še enkrat hvala!

MATJAŽ IZ KRANJA

Nujna je nova bolnišnica

Kaj imata skupnega bolnišnica v nizozemskem mestu Groningen in letošnja spoštljiva obletnica Splošne bolnišnice Jesenice? Razmislek in pobudo zdravnikov Irene Grmek Košnik in Andreja Prlje o primerljivi novi gorenjski bolnišnici, ki bo kos izzivom jutrišnjega dne. Pred sedemdesetimi leti so na Jesenicah sprejeli 2087 bolnikov na leto, danes jih bolnišnično zdravijo štirinajst tisoč.

SUZANA P. KOVAČIČ

Groningen – Mesto Groningen na severu Nizozemske ima približno toliko prebivalcev kot Gorenjska, dobrih dvesto tisoč. Velik del mesta je bil uničen ob koncu druge svetovne vojne leta 1945, danes je to živahno univerzitetno mesto, na njegovih ruševinah je zrasel tudi Univerzitetni medicinski center Groningen. Prim. doc. dr. Irena Grmek Košnik, specialistka javnega zdravja na kranjski območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje, je Univerzitetni medicinski center Groningen obiskala pred nedavnim. »Kompleks stavb je med seboj povezan s prostornimi pokritimi hodniki, ki se imenujejo po nekdanjih ulicah. Bolnišnica je srce kraja in ima več vhodov. V avli imajo klopi za čakajoče, bralne luči, razstave, lekarno, recepcijo, trgovino, več restavracij, menzo, frizerja, pedikerja. Na recepciji prejmeš prijazno besedo ter kopijo načrta hodnika in klinik. Bolniške sobe so prostorne, svetle in zračne, povečini gre za dvo- in enoposteljne sobe z lastnimi stranišči in kopalnicami. Oprema je standardizirana. Tako je npr. prostor, kjer stoji bolniška postelja, posebej označen, da so razmiki med posteljami oziroma pacientova okolica ob postelji ustrezni. To je pomembno za kvaliteto bolniškove oskrbe in preprečevanje neželenih dogodkov, kot so bolnišnične okužbe. Prav gotovo so prebivalci Groningena s kvaliteto svojega življenja zadovoljni tudi na račun njihove bolnišnice,« je opisala Grmek Košnikova.

Recepcija ob vhodu v bolnišnico v Groningenu / Foto: arhiv Irene Grmek Košnik

Bolniška soba v bolnišnici v Groningenu / Foto: arhiv Irene Grmek Košnik

je v zadnjih mesecih iskal pomoč v tej bolnišnici, je videl, da poka po šivih. Ob prizadevanjih zaposlenih in potrpežljivosti pacientov vse skupaj še nekako gre, že jutri pa ne bo več,« sta prepričana. Kar utemeljuje ta s podatki: »Bolnišnica je bila zgrajena 1948 po predvojnih načrtih. Namenjena je bila prvotno samo potrebam železarjev jeseniškega in bohinjskega konca, postopno je postala bolnišnica za vse Gorenjce in kar nekaj turistov. Posledično so se seveda večkratno povečale obremenitve. Če so leta 1948 v jeseniški bolnišnici opravili dvesto večjih operacij, sprejeli 2087 bolnikov in jih ambulantno pregledali 834, danes opravijo 120 tisoč pregledov, bolnišnično zdravijo 14 tisoč in operirajo okoli šeststo bolnikov! Zato so bile skozi desetletja

nujne dogradnje in nadgradnje vedno korak za dejanskimi potrebami. Tudi razpoložljivo zemljišče je danes pozidano. Nadaljnji posegi brez drastičnih rušenj niso več možni. Zaposleni po najboljših močeh s prijaznostjo in osebnim pristopom omilijo prostorske in kadrovske stiske, kar jim večinoma uspeva. Včasih pa je omejitev enostavno preveč.«

Irena Grmek Košnik in Andrej Prlja sta poudarila, da so se v zadnjih sedemdesetih letih tudi na Gorenjskem bistveno spremenili standardi tako bivalnega okolja kot tudi javnih ustanov, zlasti zdravstvenih. »Zavedamo se, da Groningena ne bomo dosegli, kaj šele presegle. Lahko pa nam je vzor, kako se načrtuje prihodnost in se ne caplja na mestu. Današnja jeseniška

bolnišnica ne bo zmogla že jutrišnjih potreb. Potem se bodo spet iskale hitre, izsiljene rešitve, krpanje trenutnih zagat in povzročala nepotrebna slaba volja pri bolnikih, ki imajo dovolj opravka že s svojo boleznijo.«

Preseči je treba ograje posameznih občin

Sogovornika zato Gorenjce spodbujata k skupnemu cilju, novi gorenjski bolnišnici: »Pri tem moramo preseči ograje posameznih občin, ker gre za naš skupni projekt, ki zadeva vse nas, da bomo kos izzivom in da bomo nekaj dobrega pustili zanamcem. Prav tako ne smemo videti le posamezne ustanove. Prebivalstvo se stara, potrebovali bomo tudi negovalno bolnišnico, čemur bi ob relativno zmerem strošku lahko služila današnja bolnišnica.«

Kako pa je na Gorenjskem?

Izkušnja z bolnišnico v Groningenu in letošnja sedemdesetletnica Splošne bolnišnice (SB) Jesenice sta Ireno Grmek Košnik in ortopeda Andreja Prlje iz SB Jesenice spodbudila k razmisleku, ali bo današnja jeseniška bolnišnica še zmogla jutrišnje potrebe. »Kdorkoli

Pomladno čiščenje Škofje Loke

Škofja Loka – Letošnja pomladna akcija čiščenja in urejanja okolja bo v občini Škofja Loka potekala jutri, 7. aprila, od 8. do 13. ure. Na zbirnih mestih bodo ločeno zbirali odpadke: embalažo, steklo, nevarne odpadke in drugo, ne pa tudi kosovnih in bioloških odpadkov. Prostovoljci dobijo podrobnejše informacije na krajevnih skupnostih, društvih, zavodih, občinski internetni strani ali po telefonu Občine Škofja Loka 51 12 354.

Izšel Kamniški zbornik

Kamnik – Včeraj je na gradu Zaprice potekala predstavitev 24. izdaje Kamniškega zbornika, katerega vsebino je predstavila glavna urednica dr. Marjeta Humar. Tokratni zbornik prinaša zanimiv vpogled v aktualno in zgodovinsko dogajanje na Kamniškem. Poleg člankov s področja naravoslovja, zgodovine, umetnosti in kulture ter gospodarstva so v zborniku tudi pogovori z zanimivimi osebnostmi s tega območja.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 7. 4.
17.30 PROJEKT: TITAN
20.50 GRINGO
20.30 MOŠKI NE JOČEJO
18.00 IGRALEC ŠT. 1
14.30, 19.00 NE Z MOJO HČERKO
16.20 POLNOČNO SONCE
13.30, 15.20, 17.10 PETER ZAJEC, sinhro.
21.20 TRIJE PLAKATI PRED MESTOM
15.30, 19.20 MARIJINA ZEMLJA
14.10 ZADNJI LEDENI LOVCI

18.00, 20.10, 22.15 NE Z MOJO HČERKO
16.00 OGNJENI OBROČ: VSTAJA
14.00, 18.20 POLNOČNO SONCE
13.30, 14.20, 15.30, 17.30
PETER ZAJEC, sinhro.
18.10 TOMB RAIDER
14.10, 16.10 LEO DA VINCI:
MISIJA MONA LISA, sinhro.
21.10 RDEČI VRABEC

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 6. 4.
20.00 FOXTROT

Sobota, 7. 4.
18.00 PETER ZAJEC, sinhro.
20.00 IGRALEC ŠT. 1, 3D

Nedelja, 8. 4.
17.00 PETER ZAJEC, sinhro. (+ delavnica)
19.00 FOXTROT

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 6. aprila
18.00 48. Teden slovenske drame: Zala Dobovšek, Nina Šorak, Tin Grabnar, Asja Kahrmanovič Babnik: NEKJE DRUGJE (v Stolpu Škrlovec)
19.00 48. TSD: Gregor Strniša: LJUDOŽERCI (v dvorani PGK)
11.00–22.00 48. TSD: Magmalaska: BELI (K)ROG (v Layerjevi hiši)
22.00 48. TSD: Afterparty: Primož in Gregor Grašič (foaje)

Sobota, 7. aprila
18.00 48. TSD: Evald Flisar: NORA NORA (v Stolpu Škrlovec)
20.00 48. TSD: Rok Vilčnik: LJUDSKI DEMOKRATIČNI CIRKUS SAKEŠVILI (v dvorani PGK)
11.00–22.00 48. TSD: Magmalaska: BELI (K)ROG (v Layerjevi hiši)
21.30 48. TSD: Afterparty: Same babe (v Stolpu Škrlovec)

Nedelja, 8. aprila
10.00 48. TSD: 4. Strokovno srečanje oblikovalcev maske slovenskih gledališč (foaje)
20.00 48. TSD: Gledališki koncert po besedilih Gregorja Strniše: SLOVENSKA POPEVKA (v dvorani PGK)
21.20 48. TSD: Sklepna slovesnost in podelitev nagrad (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Ponedeljek, 9. aprila
18.00 Brata Grimm, Iztok Valič: SNEGULJČICA (pravljica)

Po dolгих letih »šivali kovtre«

Skoraj sto dvajset parov je v Železnikih na velikonočni ponedeljek pomagalo obuditi šego kovtre šivat.

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih je bilo na velikonočni ponedeljek tako živahno kot v starih časih, ko so prav na ta dan popoldne domačini plesali ples, imenovan kovtre šivat. Sprevod s plesno igro se je pomikal s Plavža do Češnjice. Pri oživiljanju šege je sodelovalo 118 parov vseh generacij. Med sodelujočimi so bili poleg domačinov ter otroških folklornih skupin iz Železnikov in Selc tudi plesalci iz drugih krajev, med njimi folkloristi iz Kranja, Polhovega Gradca in z Dolenjske. Sodelujoče so razdelili v dve skupini; najprej je na pot krenil sprevod s plavža, nato pa še s Češnjice. Po združitvi na Ravniku so plesalci skupaj odplesali do trga pred cerkvijo sv. Antona. Tam je sledilo druženje ob zvokih ansambla Kvartet za 5, ob katerih so marsikoga zasrbele pete, mladi folkloristi pa so prikazali igrice, ki so se jih igrali nekoč.

»Šivanje kovtrov« je poleg velikega števila plesalcev pritegnilo tudi številne

V Železnikih so po 39 letih na velikonočni ponedeljek znova »šivali kovtre«. / Foto: Andrej Tarfila

gledalce, ki so z zanimanjem spremljali pomikanje spreveda po Železnikih. Ples, za katerega je značilno prehajanje pod mostom, ki ga tvorijo sklenjene roke sodelujočih parov, so nazadnje izvedli na velikonočni ponedeljek leta 1979. »S prvo izvedbo po 39 letih smo več kot zadovoljni, tudi vreme nam je glede na pretekle deževne

dneve izredno služilo,« je dejal predsednik Turističnega društva Železniki Tomaž Weiffenbach. Izvedba je bila malce drugačna kot v preteklosti, saj je »šivanje kovtrov« tokrat potekalo ob glasbeni spremljavi, privedli pa so tudi druženje na trgu pred cerkvijo, medtem ko so plesalci nekoč šli v gostilno na Češnjici. Weiffenbach

je še dejal, da naj bi običaj kovtre šivat v sodelovanju s Kulturno umetniškim društvom France Koblar pripravljali tudi v prihodnje. Tega si želi tudi župan Železnikov Anton Luznar, ki se je zahvalil organizatorjem in vsem ostalim sodelujočim, ki so pomagali obuditi bogato kulturno dediščino njihovega kraja.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 24. 4., **GRADEC PRIMARK:** 19.5; **KOPALNI IZLET BANOVCI:** 9. 4., **GROSSGLOCKNER:** 5. 7., **DOLOMITI:** 6. 7., **BANOVCI:** 6.–9. 5., **MADŽARSKE TOPLICE:** 27.–30. 4., **MEDŽUGORJE:** 27.–29. 4., prijave za **morje Dugi otok** in **Orebič** že sprejemamo.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan za ščitnico

Kranj – Društvo za pomoč ščitničnim bolnikom Gorenjske ščitnice – moj dragulj organizira jutri, v soboto, 7. aprila, od 9.15 dalje v avli Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, srečanje Dan za ščitnico 2018 s predavanji. Gosti bodo: Ana Debevc Prašnikar, dr. med., spec. int. med.: Ščitnica – glavna hormonska žleza; Emilija Pavlič: Zdrav, ekološki način kuhanja; Adriana Dolinar: Kako je črevesna flora povezana z zdravjem ščitnice, kandida, slaba presnova beljakovin; in Sanja Lončar: Kako spodbuditi ali umiriti ščitnico na naraven način – pomen pravilne uporabe začimb, zdravilnih rastlin. Vstop bo prost, zaželeni pa bodo prostovoljni prispevki.

Literarni večer z Mileno Miklavčič

Adergas – Kulturno-umetniško društvo Pod lipo Adergas vabi danes, v petek, 6. aprila, ob 19. uri na literarni večer Ogenj, rit in kače niso za igrače, ki bo v dvorani v Adergasu. Gostja literarnega večera bo pisateljica in novinarka Milena Miklavčič, ki bo predstavila zgodovino intimnega življenja Slovencev.

Samo ljubezen pomnim

Visoko – KUD Valentin Kokalj Visoko prireja danes, v petek, 6. aprila, ob 19. uri v Domu krajanov Visoko literarni večer z naslovom Samo ljubezen pomnim. Predstavili bodo sodobno, a žal že preminulo srbsko pesnico in univerzitetno profesorico na Filološki fakulteti v Beogradu dr. Brankico Čigoja (1956–2014).

Šesti Memorial Henrika Sečnika

Hraše pri Smedniku – V nedeljo, 8. aprila, bo od 10. ure dalje potekalo mednarodno tekmovanje vlečnih psov. Organiziran bo bogat spremljevalni program, vse lastnike psov pa ob 12. uri vabijo na tek s kužki. Ob 13. uri se bodo predstavile tudi kvadrilje Jahalnega centra kmetije Janhar.

Medgeneracijske dejavnosti

Kranj, Cerklje, Preddvor, Šenčur – V prihodnjih dneh bodo potekale naslednje medgeneracijske prireditve: Medgeneracijski center Kranj: 9. aprila ob 17. uri Prešernovo gledališče – ogled, 10. aprila ob 9. uri Z dihanjem do boljšega zdravja, 10. aprila ob 18. uri predavanje Kako si kakovostno podaljšam življenje; Cerklje na Gorenjskem: 9. aprila ob 16. uri Telovadba za vse generacije – OŠ Cerklje na Gorenjskem; Preddvor: 10. aprila ob 17. uri Naravno somatsko gibanje – dvorana na Zgornji Beli; Šenčur: 9. aprila ob 9.30 Umovadba – Dom krajanov Šenčur, 10. aprila ob 15.30 Vadba za zdravo hrbtenico – Športna dvorana Šenčur. Obvezne so prijave za vse dejavnosti, in sicer na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luni-verza.si.

IZLETI

Rehabilitacijski izlet MDI Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov (MDI) Kranj sprejema prijave za rehabilitacijski izlet – ogled muzejske zbirke Mozirje in Mozirjani, kopanje v Topolšici in ogled muzeja gozdarstva in lesarstva v Nazarjah. Izlet bo 21. aprila. Vse podrobne informacije lahko dobite vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure ter prvi ponedeljek v mesecu od 9. do 11. ure v pisarni MDI Kranj na telefonu številka 04 202 34 33.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 7. aprila, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Instant krščanstvo. Pogovor bo povezoval Daniel Aleksin.

Tradicionalno srečanje z jubilanti

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Nekajkrat na leto župan Občine Naklo Marko Mravlja in Društvo upokojencev Naklo povabita na srečanje nakljsanske občane, ki so v minulih mesecih praznovali osemdeset, devetdeset in več let. Že tradicionalno druženje je bilo prejšnji teden pri Marinšku v Naklem, srečanja so se udeležile jubilatke Marija Resman, Marija Urankar, Marija Čadež, Veronika Černilec, Marija Šemrov in pa Albina Troha, ki pri svojih 91 letih še vedno vodi telovadbo enkrat na teden pri Društvu upokojencev Naklo; pravzaprav telovadbo vodi že dvaintrideset let. Gostitelji so slavljenkam zaželeli predvsem zdravja in še veliko dobre volje. Prijetno druženje ob

Prijetno medgeneracijsko druženje, ki ga je z nastopom popestrila plesna skupina Skokice. / Foto: Tina Dokl

kosilu in klepetu je z nastopom popestrila plesna skupina Skokice iz Osnovne

šole Naklo pod mentorstvom Nataše Zaletelj – tudi s točko Sneguljčica in sedem

palčkov, s katero so se prvič predstavile na prireditvi ob materinskem dnevu.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem Glasu 23. 2. 2018, je bilo podjetje **ELAN, d. o. o., iz Begunj**, ki nagrajencem za rešitev križanke poklanja naslednje nagrade: 1. nagrado, SMUČI ELAN AMPHIBIO, prejme **Stane Zupan** iz Mavčič, 2. nagrado, POTOVALNO TORBO ELAN, prejme **Janez Smole** iz Ljubljane, 3. nagrado, MAJICO ELAN, prejme **Mira Metka Petrovčič** iz Gorenje vasi. Nagrajenci prevzamejo 1. in 2. nagrado v trgovini ELAN v Begunjah, tretjo nagrado pa nagrajenska prejme po pošti. Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenci nagradne križanke sponzorja **PEDIMED**, medicinska nega nog, Peričeva ulica 21. Ljubljana, objavljene v Gorenjskem glasu 16. marca: 1. nagrada: MEDICINSKA PEDIKURA: **Zdenka Doležal**, Kranj; 2. nagrada: KLASIČNA PEDIKURA: **Jana Mihelič**, Naklo; 3. nagrada: PREGLED IN SVETOVANJE: **Peter Zupan**, Radovljica. Nagrajenci nagradne križanke **Salonov pohištva Prevc**, Dorfarje 17, Žabnica, objavljene 13. marca: 1. nagrada: tabure Kid: **Ogla Končan**, Cerklje; 2. nagrada: majica Prevc: **Klementina Zaplotnik**, Kranj; 3. nagrada: plakat Peter Prevc: **Kalan Ciril**, Šenčur

ANKETA

Manj plastičnih vrečk

ALEŠ SENOŽETNIK

V trgovinah Lidl od 1. junija ne bo več plastičnih vrečk, namesto tega bodo kupci lahko izbirali med papirnato in bombažno. Od prvega januarja prihodnjega leta pa bo uporaba nosilnih plastičnih vrečk prepovedana v vseh slovenskih trgovinah.

Foto: Tina Dokl

Bojan Ančik, Kranj:

»Sem za čisto naravo, saj sami sebi delamo največ škode. Zato takšne ukrepe zelo podpiram in se tudi sam trudim, da imam s seboj vedno vrečko za večkratno uporabo.«

Anja Turk, Ljubljana:

»Občasno res ne gre drugače, sicer pa imam nekaj platnenih vrečk, ki se jih trudim čim več uporabljati. Mislim, da bi bilo treba razmisliti o kakšni drugačni embalaži tudi za sadje in zelenjavo.«

Silvester Sever, Čirče:

»Strinjam se s takšnimi ukrepi. Mislim, da je prav, da poskrbimo za naravo. Eno imam vedno s seboj za vsak primer, ko grem v večjo nabavo, pa imam platneno vrečko.«

Tomas Krelj, Mavčiče:

»Takšne ukrepe je zagotovo treba pozdraviti, saj je takšno ravnanje okolju prijazno. Sam sicer ne hodim v trgovino, hodi pa žena, ki vedno uporablja platnene vrečke.«

Irena Celar, Preddvor:

»Plastike je preveč, doma se nabira in potem je tudi odpadkov vedno več. Zato je prav, da se uporaba poskuša omejiti tudi na tak način. Trudim se, da nakupujem z vrečko za večkratno uporabo.«

Na Vršiču še vedno metri snega

Šele danes se delavci Gorenjske gradbene družbe s plugi prebijajo prav do vrha prelaza Vršič. Cesta bo, dokler obstaja nevarnost plazov in zametov, še vedno zaprta.

MARJANA AHAČIČ

Vršič – Že štirinajst dni se Jurij Povšnar in Igor Aljančič s snežnimi rezkarji počasi prebijata skozi metrske zamete na gorenjski strani ceste čez Vršič. Če bo vse po načrtih, bosta do vrha prelaza prišla danes, cesta čez Vršič pa bo – čeprav so njuni kolegi s primorske strani vrh dosegli že pred časom – zaradi nevarnosti plazov in zametov za zdaj ostala zaprta za promet.

»Čakamo, da se razmere stabilizirajo,« je povedal Vido Jagodič, vodja sektorja za varstvo in vzdrževanje cest pri Gorenjski gradbeni družbi. »Tudi plužimo takrat, ko po posvetu z meteorologom ocenimo, da je delo varno.«

Kot pravi, je še pred desetletjem veljalo, da je cesta čez Vršič pozimi neprevozna, običajno so jo odprli do prvomajskih praznikov. Zadnjih nekaj let, odkar so zime milejše, jo plužijo tudi pozimi, če le vremenske razmere dopuščajo. Tudi letos je bila dobršen del zime prevozna, s februarjskim snegom pa so se razmere popolnoma spremenile. Pomladi in z njo prometa na Vršiču tako še nekaj časa ne bo.

Delavci Gorenjske gradbene družbe so se zadnjih štirinajst dni skozi zamete prebijali po vršički cesti do vrha prelaza. / Foto: Gorazd Kavčič

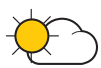
Na 24. serpentini je še vedno od štiri do šest metrov snega, ki ga je treba odstraniti, da bo cesta prevozna. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa delno jasno z zmerno oblačnostjo. Vse dni bo suho. Jutranje temperature bodo večinoma okrog ničle, najvišje dnevne pa okrog 15 stopinj Celzija.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-1/15 °C

SOBOTA

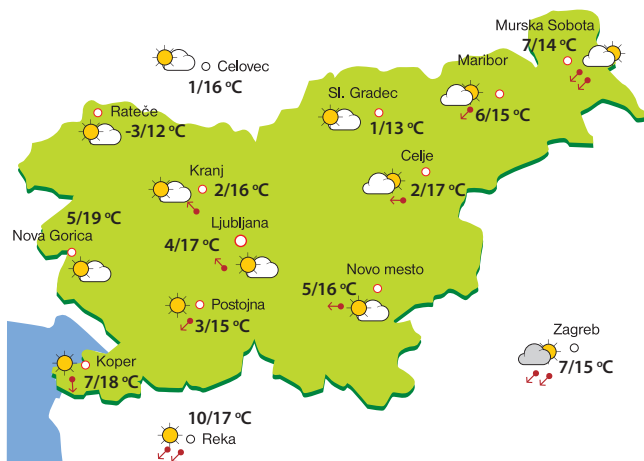

-1/16 °C

NEDELJA

3/17 °C

Ob obeležju v Kranju tudi odbojna ograja

Foto: Tina Dokl

Ta teden so v krožišču z obeležjem blockchain tehnologiji zaradi večje prometne varnosti postavili odbojno ograjo.

Kranj – V krožišču z novim obeležjem t. i. blockchain tehnologiji pri sodišču na Cesti Staneta Žagarja v Kranju so pred dnevi postavili zaščitno odbojno ograjo. Pomisleki, da postavitve novega obeležja predstavlja potencialno nevarnost za voznike, ki se pripeljejo po Cesti Staneta Žagarja v smeri proti Bleiweisovi cesti, so se pojavili že kmalu po odprtju novega obeležja sredi marca. Tri tone težak sedemmetrski kovinski obod je namreč na severovzhodni strani dvignjen ravno na višino voznikove glave, kar bi lahko bilo zelo nevarno za voznika v primeru trčenja v spomenik. Iz Mestne občine Kranj so nam sicer pojasnili, da so se že ob postavitvi obeležja odločili, da se zaradi zagotavljanja dodatne prometne varnosti pri uvozu v krožišče s severovzhodnega kraka v najkrajšem možnem času namesti dodatna varovalna ograja.

Svetovni dan zdravja: Zdravje za vse

Ljubljana – Letošnji slogan ob svetovnem dnevu zdravja, sedmem aprilu, je Zdravje za vse. Osredotoča se na univerzalnost in dostopnost zdravstvenega varstva, izboljšanje zdravja za vse in zmanjšanje neenakosti v zdravstvu. Po evropskem strukturnem kazalniku Zdrava leta življenja, ki temelji na omejitvah posameznika pri običajnih aktivnostih in torej predstavlja pričakovano trajanje življenja brez oviranosti, v Sloveniji v povprečju preživimo zdravi 72 odstotkov življenja (ženske 69 odstotkov, moški 75 odstotkov), kar je manj kot v povprečju Evropske unije, kjer preživijo zdravi 78 odstotkov življenja. V letu 2015 smo v Sloveniji največ sredstev, 1,8 milijarde evrov, namenili za storitve kurativnega zdravljenja, najmanj, 87 milijonov evrov, pa za preventivo in javne zdravstvene storitve. Tekoči izdatki za zdravstveno varstvo (brez investicij) so v letu 2015 znašali 8,5 odstotka BDP oz. 3,3 milijarde evrov, kar je Slovenijo uvrstilo na 13. mesto med državami članicami Evropske unije. Največji delež BDP, okrog 11 odstotkov, so za zdravstveno varstvo namenile Nemčija, Švedska in Francija, za polovico manj oziroma najmanj pa Luksemburg, Latvija in Romunija (med pet in šest odstotkov). Leta 2016 so bile bolezni obtočil (bolezni srca in ožilja) in različna rakava obolenja (novotvorbe ali neoplazme) vzrok za skoraj tri četrtine vseh smrti v Sloveniji.

Knjižnico bodo odprli konec aprila

Radovljica – Na sredini seji radovljiškega občinskega sveta je župan Ciril Globočnik svetnike seznanil z datumom odprtja nove knjižnice na Vurnikovem trgu. Objekt, ki so ga gradili skoraj desetletje, bodo namenu predali v četrtek, 26. aprila, ko bodo v živi verigi iz stare knjižnice v novo prenesli še zadnjo knjigo.